

Bundel van de Commissie Burger & Bestuur Voorschoten van 24 april 2014

- 1 Opening en vaststelling agenda
- 2 Spreekrecht
 - Inspreektekst Wim ter Keurs 24 april 2014
- 3 Handreiking voor inrichten adequate governance van verbonden partijen (RKC)
 - Handreiking governance verbonden partijen RKC
 - Handreiking governance verbonden partijen - bijlage RKC
 - Brief raden WVOLV onderzoek governance VP 14-4-2014
- 5 Jaarverslag 2013 van de Rekenkamercommissie.
 - B&B-101234 RKC (brief)
 - B&B-101234 RKC (jaarverslag)
 - Brief Rekenkamercommissie raden WVOLV 3D 23-4-2014
- 6 Zienswijze op Provinciaal Inpassingsplan RijnlandRoute
 - Begeleidende memo input inloopbijeenkomst Rijnlandroute voor gem zienswijze.
 - Brief aan Provincie zienswijze ontw Prov Inpassingsplan RijnlandRoute.
 - Informatiebrief aan de raad over Inspraak ontwerp Provinciaal Inpassingsplan Rijnlandroute
 - Zienswijze Vs OPIP tekstvoorstellen GroenLinks
- 7 Instellen Commissie voor de planning en control
- 8 Programmarekening 2013 Werkorganisatie Duivenvoorde
 - B&B-101275 WODV
- 9 Lijst van ingekomen stukken voor de gemeenteraad
- 10 Lijst van toezeggingen
 - Lijst van toezeggingen d.d. 9 april 2014
 - reactie toezeggingen tbv cie BB 24 april
 - Reactie op vraag in lijst van toezeggingen
- 11 Rondvraag en actuele bestuurlijke aangelegenheden
- 12 Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen
- 13 Sluiting

P.a. Witte Singel 54,
2311 BL Leiden

Voorschoten, donderdag 24 april 2014.

Inspreektekst van Wim ter Keurs, voorzitter van het Bewonersgroepenoverleg RijnlandRoute, over agendapunt 6 ("Zienswijze op Provinciaal Inpassingsplan RijnlandRoute") van de vergadering van de Commissie Burger & Bestuur op 24 april as..

Mijnheer de voorzitter, leden van de commissie!

Mijn naam is Wim ter Keurs en ik mag hier spreken namens zo'n 30 organisaties die samen het Bewonersgroepenoverleg RijnlandRoute vormen. Het Bewonersgroepenoverleg is een verzameling van organisaties, die 1. zich verzetten tegen de aanleg van de variant Zoeken naar Balans van de RijnlandRoute, 2. pleiten voor de maatregelen die de provincie nu al kan nemen op de bestaande N206-route (de zogenaamde 'no-regretmaatregelen') en 3. de Churchill Avenue het meest voor de hand liggende alternatief vinden indien en voor zover er na de no-regretmaatregelen verdergaande maatregelen nodig zouden zijn.

Ik wil het hier graag hebben over de conceptzienswijze van de gemeente op het Provinciaal Inpassingsplan RijnlandRoute, die u vanavond onder agendapunt 6 bespreekt.

Om een lang verhaal kort te houden: gegeven de positie die u heeft ingenomen ten opzichte van de RijnlandRoute en de bestuurlijke overeenkomst die u met de provincie heeft, vinden wij het een uitstekende brief. Het is ook heel goed, dat de brief zich niet beperkt tot het grondgebied van de gemeente Voorschoten, maar over de gemeentegrenzen heen ook verantwoordelijkheid neemt voor het hele gebied van het Pact van Duivenvoorde.

Wij maken slechts drie kanttekeningen bij de zienswijze en doen u in het verlengde daarvan drie tekstvoorstellen, die rekening houden met uw positie en aansluiten bij de voorliggende tekst van de zienswijze. Onze kanttekeningen en tekstvoorstellen hebben betrekking op de tekst onder het kopje "Verkeer".

1. Volkomen terecht wordt op pagina 2 van de zienswijze gesteld, dat *"een groot deel van de oplossing van het bereikbaarheidsprobleem in de Leidse regio (ligt) in het oplossen van de huidige verkeersknelpunten rondom het Lammenschansplein in Leiden."*

Wij geven u dan ook in overweging de wel heel erg voorzichtige oproep halverwege de tekst onder het kopje "Lammenschansplein en Europaweg (N206)" om *"te onderzoeken of bij de realisatie van het project gestart kan worden met"* (die maatregelen op de bestaande N206-route) te veranderen in een krachtiger pleidooi: *"wij pleiten ervoor, dat bij de realisatie van het project gestart wordt met de uitvoering van (...)"* enz..

2. Wij geven u in overweging aan het slot van de tekst onder het kopje "Lammenschansplein en Europaweg (N206)" een zin toe te voegen, die ons straks bij ons beroep tegen het vastgestelde inpassingsplan zeer zou steunen en waarmee u - met behoud van uw eigen positie - ook die inwoners van Voorschoten een dienst zou bewijzen die op goede gronden ernstig twijfelen aan de noodzaak van de RijnlandRoute.

Die zin zou kunnen luiden: *"Wij verzoeken u serieus in te gaan op de bezwaren van degenen die zich afvragen waarom de provincie voor de RijnlandRoute heeft gekozen en waarom niet volstaan kan worden met veel beperktere, goedkopere en sneller uit te voeren maatregelen op de bestaande N206-route aan de oostkant (en de westkant) van Leiden"*.

3. Even verderop wordt onder het kopje “*Verminderen sluipverkeer*” terecht gesteld, dat de effecten van het huidige tracé (door alle aanpassingen die intussen hebben plaatsgevonden) wel eens heel anders zouden kunnen zijn dan zoals berekend in het 2e fase MER¹, gevolgd door het verzoek aan de provincie de effecten van de huidige variant op het lokale wegennet inzichtelijk en beoordeelbaar te maken.

U zou daaraan kunnen toevoegen: ***“Dit kan uiteraard het beste gebeuren door een aanvulling op het MER, zoals de Commissie voor de milieueffectrapportage op 29 november 2012 ook suggereerde in haar toetsingsadvies over het 2^e fase MER en zoals gedeputeerde De Bondt ook aankondigde in de vergadering van de Statencommissie Verkeer en Milieu op 10 april 2013”.***

Tot slot: Eerder hebben wij uitstekend samengewerkt met de gemeente bij het schrijven van zienswijzen. Desgewenst zijn wij uiteraard graag bereid dat bij de voorliggende zienswijze ook te doen. Zoals eerder met u besproken, zijn we ook bereid die punten uit uw zienswijze, waar geen bevredigende reactie op is gekomen, straks in ons beroep op te nemen.

Dank voor uw aandacht!

De deelnemers aan het Bewonersgroepenoverleg (in willekeurige volgorde): Stichting Buurtschap Zuidwijkse Polder, Bewonersvereniging Feministenbuurt Voorschoten, Wijkvereniging Wijkraad Stevenshof, Initiatief Burgernotitie RijnlandRoute, Bewonersvereniging ZuiderZeehelden, Stichting Behoud Stad, Natuur en Landschap Rijnland, Bewonersvereniging Het Wedde, STICHTING GROTE POLDER GROENE hart, Platform Duurzaam Voorschoten, Fietsersbond Voorschoten, Buurtvereniging St. Nicolaaspark en omgeving, Bewonersvereniging Park Allemansgeest, Stichting Tijd voor Groen/SnelwegofGroenweg, Vereniging tot behoud van Oud, Groen en Leefbaar Voorschoten, Stichting Horst en Weide, Agrarische Natuurvereniging Santvoorde, Bewonersvereniging Charlotte Köhlerpad e.o., Stichting tot Behoud van CultuurHistorische Buitenplaatsen, Milieudefensie Voorschoten, Milieudefensie Leiden, Vereniging Vrienden Oostvlietpolder, Bewonersvereniging Boschgeest, Voetbal- en atletiekvereniging Voorschoten 97, Voorschotense Golfclub, Honk- en Softbalvereniging "Adegeest", Volkstuindersvereniging Voorschoten, Bewonersvereniging Stevenshof Vlek 17, Belangenvereniging Krimwijk, Bewonersvereniging Gerda Brautigamsingel en de daarop aansluitende straten

¹ Daarin heeft de opsteller van de zienswijze volkomen gelijk. Doordat aan de oostkant van Leiden de bypass Oostvlietpolder is vervallen en doordat aan de westkant van Leiden de aansluiting van de RijnlandRoute op de A44 is veranderd, zal het verkeer zich anders over het wegennet verdelen. Dat kan tot andere milieueffecten leiden en ook tot sluipverkeer door Voorschoten. Toen de provincie alleen nog tot de boortunnel onder Voorschoten besloten had, heeft gedeputeerde De Bondt aan de landsadvocaat gevraagd of daarvoor een nieuw MER nodig was en het antwoord daarop luidde ontkennend (zie de brief van GS aan PS d.d. 22 november 2012; kenmerk PZH-2012-359596346). Maar intussen is er natuurlijk veel meer veranderd aan het ontwerp van de RijnlandRoute.

Rekenkamercommissie

Aan:
De raden van de gemeente Wassenaar,
Voorschoten en Oegstgeest

Voorschoten, 14 januari 2014

Betreft: Handreiking inrichten adequate
governance verbonden partijen

Geachte leden van de raad,

"Gemeenten moeten steeds ingewikkelder taken uitvoeren en dus gaan ze samenwerken. Maar die constructies zijn amper meer te controleren, waarschuwen kenners." Aldus de NRC van 29 november 2013. "De taken die het Rijk overhevelt naar gemeenten – zoals de jeugdzorg – zijn zo omvangrijk en complex, dat gemeenten ze weer laten uitvoeren door regionale samenwerkingsverbanden, zoals die er nu al zijn voor de brandweer en de GGD. Op deze zogeheten 'gemeenschappelijke regelingen' kunnen gemeenteraadsleden nauwelijks invloed uitoefenen", zeggen de verenigingen van gemeentesecretarissen, van griffiers, van raadsleden, van rekenkamers en diverse hoogleraren in deze krant.

Met genoegen bieden wij u hierbij de rapportage aan met daarin de Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen. Deze handreiking kan helpen bij keuzes rondom het inrichten van goede sturing, beheersing, toezicht en verantwoording van verbonden partijen, zoals een gemeenschappelijke regeling. In de handreiking wordt aandacht besteed aan de rolverdeling tussen raad en college bij verbonden partijen, de keuze voor een bepaalde (juridische) vorm van een verbonden partij en aan meer algemene maatregelen en voorzieningen in verband met de governance van verbonden partijen. De handreiking bevat ook een praktische checklist om de (voorgestelde) inrichting van de governance van een verbonden partij te kunnen beoordelen. Deze handreiking sluit aan op het 'Afwegingskader Zelf doen, samen doen of uitbesteden' dat u op 12 juni 2013 is aangeboden.

Net als het afwegingskader is deze handreiking het product van onderzoek in bestaande literatuur om zoveel mogelijk gebruik te maken van al bestaande onderzoeksresultaten.

Wassenaar

Voorschoten

Oegstgeest

Leidschendam-
Voorburg

Klankbordgroep

De klankbordgroep, bestaande uit de raadsleden Pim van der Locht (Wassenaar), Jan Paul Middelburg (Voorschoten) en Michiel Teeuwen (Oegstgeest) hebben wij betrokken bij de totstandkoming van de handreiking.

Vervolgonderzoek

Zowel het eerder aangeboden afwegingskader als deze Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen maken deel uit van een meerjarig onderzoeksprogramma van de Rekenkamercommissie gericht op het uitvoeren van gemeentelijke activiteiten in verbonden partijen. Zoals wij in het Onderzoeksplan 2013-2014 hebben aangegeven, zullen wij binnenkort starten met de evaluatie van één of meer samenwerkingsverbanden aan de hand van het ontwikkelde afwegingskader en de handreiking. Wij hebben het voornemen om in ieder geval twee samenwerkingsverbanden te gaan onderzoeken. Allereerst het Servicepunt71: een samenwerkingsverband waaraan de gemeente Oegstgeest deelneemt en een voorbeeld is van samenwerking op het terrein van ondersteunde diensten (bedrijfsvoering). De tweede samenwerking die wij willen onderzoeken is de samenwerking tussen Leidschendam-Voorburg, Wassenaar en Voorschoten op het terrein van werk en inkomen (de Afdeling Werk en Inkomen). Dit is een voorbeeld van beleidsmatige samenwerking, waarvoor bovendien geldt dat die de komende jaren zal worden uitgebreid met nieuwe taken en verantwoordelijkheden die het gevolg zijn van de drie decentralisatieoperaties.

Daarnaast willen wij bekijken hoe de gemeenteraden in algemene zin controle uitoefenen op verbonden partijen.

Dit vervolgonderzoek zal worden uitgevoerd door een extern bureau, onder begeleiding van de Rekenkamercommissie. Ook hierbij zullen wij graag gebruik maken van een klankbordgroep.

Aanbevelingen

Op basis van ons onderzoek heeft de Rekenkamercommissie de volgende aanbevelingen geformuleerd bij de 'Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen':

Voor de gemeenteraad:

- Gebruik voortaan de handreiking om te toetsen of in een voorstel van het college van burgemeester en wethouders om activiteiten samen met andere gemeenten uit te voeren in een verbonden partij gekozen is voor een adequate juridische vorm en of op een gestructureerde wijze aan alle relevante aspecten betreffende sturing, beheersing, toezicht en verantwoording voldoende aandacht is besteed.
- Stel een meer algemeen kader vast in verband met de governance van verbonden partijen en evalueer dit kader periodiek (bijvoorbeeld eens in de vier jaar).

- Evalueer periodiek (bijvoorbeeld eens in de vier jaar) of de gemaakte keuzen voor en praktijk van uitvoering in verbonden partijen voldoet of dat er goede redenen zijn om een andere keuze te overwegen. Maak bij deze periodieke evaluatie gebruik van zowel het afwegingskader 'Zelf doen, samen doen of uitbesteden' als de 'Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen'.

Voor het college van burgemeester en wethouders:

- Gebruik de 'Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen' als leidraad voor het opstellen van voorstellen aan de raad om activiteiten in een verbonden partij uit te voeren. Hiermee wordt de raad nog beter in staat gesteld om te beoordelen of in een voorstel aan alle relevante aspecten voldoende aandacht is besteed. Gebruik de handreiking ook bij de voorbereiding van de periodieke evaluatie van de wijze waarop activiteiten worden uitgevoerd.

Wij hopen dat deze handreiking voor de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders een nuttig en bruikbaar instrument is om de besluitvorming over de inrichting van de governance van verbonden partijen te ondersteunen. De Rekenkamercommissie beschouwt deze handreiking niet als een definitief document. Wij staan open voor suggesties voor verbetering. Ideeën om de handreiking te verbeteren zijn dus welkom!

Wij stellen u voor in te stemmen met de aanbevelingen en het college van burgemeester en wethouders te verzoeken bij eerstvolgende raadsvoorstellen de 'Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen' te gebruiken, zodanig dat de achtereenvolgende elementen van onder meer de checklist duidelijk zijn te herkennen.

Toelichting onderzoek

Deze rapportage lichten wij graag mondeling nader toe in de raadscommissie van uw gemeente.

Tot slot

Een afschrift van deze brief is verzonden naar de colleges van burgemeester en wethouders en de gemeentesecretarissen van Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest. De raad, het college van burgemeester en wethouders en de gemeentesecretaris van de gemeente Leidschendam-Voorburg hebben wij de handreiking ter kennisneming toegezonden.

Met vriendelijke groet,

Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-
Voorburg

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes. The signature is positioned above the name of the signatory.

Peter van den Berg, voorzitter

Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen

Colofon

'Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen'

Uitgave: Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest

Leden:

Peter van den Berg, voorzitter

Henny van der Klis

Harry van der Meijden

Bert Jan Smallenbroek

Wim Wensink

Secretaris:

Rini Teunissen

Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest

Postbus 393

2250 AJ Voorschoten

www.rekenkamerwvo.nl

Januari 2014

INHOUD

1. Inleiding	4
2. Governance bij verbonden partijen	7
3. De rolverdeling tussen raad en college bij verbonden partijen	9
4. Afweging tussen zelf doen, samen doen of uitbesteden	12
5. De keuze voor een bepaalde vorm van een verbonden partij.....	13
6. Checklist beoordeling inrichting van de governance.....	15
7. Risicoanalyse en de informatievoorziening aan de raad.....	18
Bijlage 1. Vormen van verbonden partijen	21

1. Inleiding

Doel van de handreiking

Een gemeente kan taken op drie manieren (laten) uitvoeren: zelf doen, uitbesteden of samenwerken met andere gemeenten. Als een gemeente besluit te gaan samenwerken, zal ze daarvoor samen met één of meer andere gemeenten een verbonden partij aangaan. Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin een gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Deze rechtspersonen kunnen verschillende juridische vormen hebben, bijvoorbeeld een gemeenschappelijke regeling, vennootschap of stichting.

Het deelnemen aan een verbonden partij brengt voor de gemeente belangrijke voordelen met zich mee, zoals kostenbesparing, vermindering van de kwetsbaarheid en verbetering van de kwaliteit van de taakuitvoering. Het aangaan van een verbonden partij brengt echter ook een aantal belangrijke risico's met zich mee. Er is vaak veel gemeentelijk geld mee gemoeid. Daarnaast is de invloed en controle op de uitvoering van de activiteiten minder direct en moet die worden gedeeld met andere partijen (gemeenten). Dit leidt tot onder andere de volgende risico's:

- Bestuurlijke risico's: de gemeente blijft verantwoordelijk voor de uitvoering, maar heeft minder invloed op de wijze waarop de activiteit wordt uitgevoerd;
- financiële risico's: financiële tekorten bij verbonden partijen die ten laste van de gemeente komen;
- het (on-)voldoende in huis houden van eigen expertise om de gewenste prestatie te formuleren en de geleverde prestatie te kunnen beoordelen;
- de (on-)mogelijkheid om de uitbestedingsbeslissing te heroverwegen in verband met de benodigde investeringen.

Het aangaan van een verbonden partij leidt tot veranderingen in taken en verantwoordelijkheden binnen de gemeente. De raad komt in de rol van controleur van het college meer op afstand te staan. Het college beschikt niet langer over de mogelijkheid om direct in te grijpen in de taakuitvoering door de ambtelijke organisatie. En de rol van ambtelijke organisatie verandert van uitvoerder in opdrachtgever. Het aangaan van een verbonden partijen heeft dus tot gevolg dat de gemeente op een andere manier de sturing en controle op de taakuitvoering zal moeten vormgeven.

In deze handreiking wil de Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest de drie gemeenten - en dan met name de gemeenteraden - ondersteunen bij het voldoende grip krijgen en houden op verbonden partijen, waardoor de nadelen en risico's die samenhangen met het deelnemen van de gemeente aan verbonden partijen zoveel mogelijk worden beperkt. Daarbij gebruiken wij het *governance-model*. Het doel van governance is het scheppen van waarborgen dat een organisatie (in dit geval een verbonden partij) haar doelstellingen realiseert en daarover verantwoording aflegt aan de belanghebbenden (in casu de deelnemende gemeente).

Het zorgen voor een adequate inrichting van de governance van een verbonden partij vormt het sluitstuk in de besluitvorming van de gemeente over het aangaan van een verbonden partij.

Allereerst zal de gemeente moeten bepalen of het aangaan van een verbonden partij de meest geschikte manier om de betreffende taak of taken uit te voeren. De optie deelnemen in een verbonden partij zal moeten worden afgewogen tegen de mogelijkheden de taak zelf (blijven) uitvoeren, de taak afstoten en overlaten aan de markt of het particulier initiatief óf de taak uitbesteden (aan een marktpartij of een andere gemeente).

Als de gemeente er voor heeft gekozen de taak te laten uitvoeren door het aangaan van een verbonden partij, moet ze vervolgens de juridische vorm van de verbonden partij bepalen. Elke juridische vorm kent zijn eigen wettelijke vormvoorschriften en kenmerken. Deze bepalen voor een belangrijk deel de mogelijkheden die de gemeente heeft om de verbonden partij aan te sturen en te controleren.

Vervolgens moet de gemeente er voor zorgen dat in de regeling van de verbonden partij en bij de gemeente zelf voldoende maatregelen en voorzieningen worden getroffen om een adequate governance mogelijk te maken.

Samengevat gaat het om de volgende drie stappen:

Stap 1. Keuze voor het aangaan van een verbonden partij

Stap 2. Keuze voor een passende juridische vorm

Stap 3. Bepalen van de maatregelen en voorzieningen die een adequate governance mogelijk maken

Inhoud van de handreiking

De inhoud van de handreiking is als volgt.

In hoofdstuk 2 wordt het begrip 'governance' behandeld. De omschrijving van de activiteiten die in het governance-model worden onderscheiden, wordt toegespitst op de relatie tussen de gemeente en verbonden partijen waaraan ze deelneemt.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de rolverdeling tussen de raad en het college bij verbonden partijen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de rolverdeling in de aanloopfase (de periode waarin de gemeente toewerkt naar een besluit over het deelnemen aan een verbonden partij) en de uitvoeringsfase (de gemeente is deelnemer aan een verbonden partij en deze voert haar activiteiten uit).

In hoofdstuk 4 wordt de eerste stap in het besluitvormingsproces over het aangaan van een verbonden partij beschreven: de afweging om een taak zelf te (blijven) doen, samen te doen (en dus een verbonden partij aan te gaan) óf uit te besteden.

In hoofdstuk 5 gaat in de op de tweede stap in het besluitvormingsproces: de keuze van een geschikte juridische vorm van een verbonden partij.

In hoofdstuk 6 wordt de derde stap in de besluitvorming behandeld: de inrichting van een adequate governance. In dit hoofdstuk wordt een checklist gepresenteerd waarmee het college en de raad kunnen beoordelen of met alle aspecten die verband houden met de inrichting van een adequate governance rekening is gehouden.

In hoofdstuk 7 wordt aangegeven op welke wijze de informatievoorziening aan de raad over het functioneren van verbonden partijen kan worden gebaseerd op een risicoanalyse van die verbonden partijen, waardoor de raad op een adequate wijze wordt geïnformeerd, afgestemd op de financiële en bestuurlijke risico's.

Bijlage 1 bevat een beschrijving van de verschillende vormen van verbonden partijen.

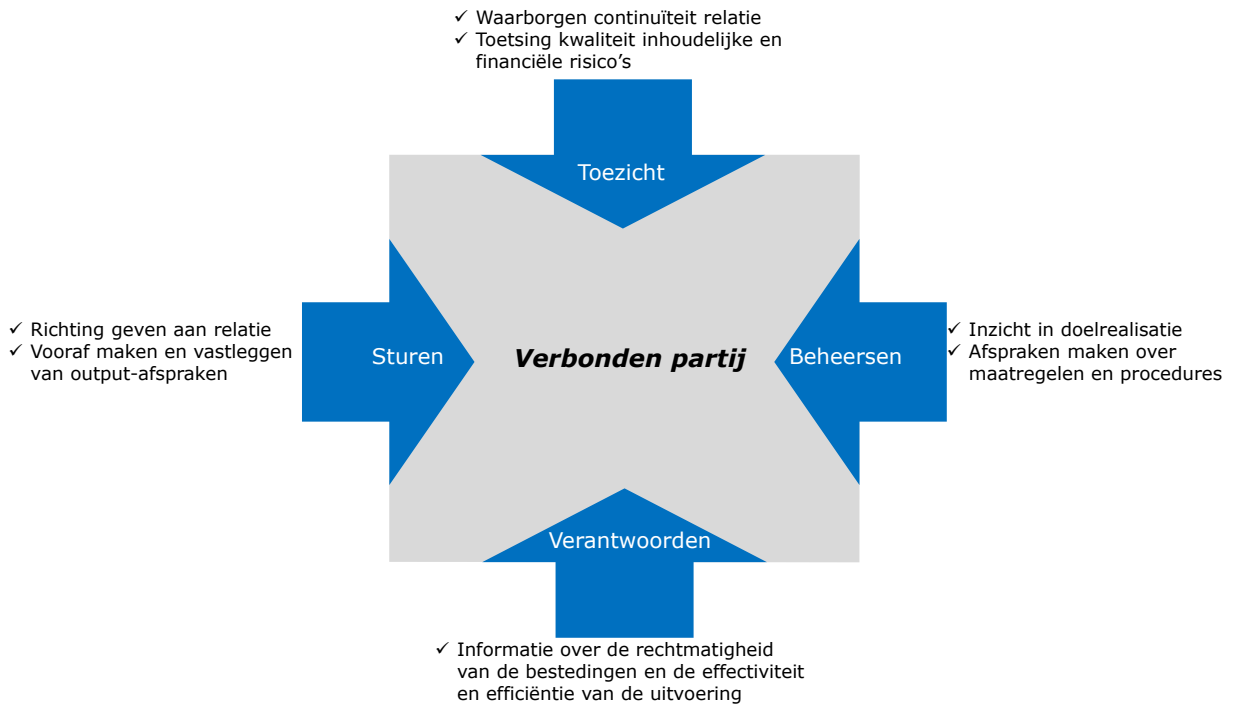
Gebruikte documenten

Bij het opstellen van deze handreiking is dankbaar gebruik gemaakt van diverse handreikingen, rapporten en beleidsnota's. Wij noemen de volgende:

- Gemeente Dordrecht, geactualiseerde Nota Verbonden Partijen (november 2013)
- Delftse Rekenkamer, *Verbonden partijen, onderzoek naar effectieve governance bij verbonden partijen* (september 2013)
- Rekenkamer Langedijk, *Verbonden partijen* (januari 2011)
- Nota verbonden partijen gemeente Oegstgeest (september 2011)
- Beleidsnota Governance gemeente Maastricht (november 2011)
- Rekenkamer Maastricht, *Verbonden partijen gemeente Maastricht, Analyse van de sturing en de risicobeheersing door de gemeente Maastricht* (februari 2008)
- Deloitte, *Gemeente Governance - Handboek Verbonden partijen, 'Twee voeten in één sok'* (2006)

2. Governance bij verbonden partijen

In het governance-model worden vier controleactiviteiten onderscheiden: sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht. Het governance-model beoogt de onderlinge samenhang tussen deze vier activiteiten te waarborgen, waardoor de organisatie waarop de controleactiviteiten zich richten haar doelstellingen op een efficiënte en effectieve manier realiseert en daarover op een open wijze communiceert en verantwoording aflegt aan belanghebbenden.

Als het gaat om de aansturing en controle van een gemeente op de verbonden partijen waaraan ze deelneemt, kunnen deze activiteiten als volgt worden omschreven:

Sturen omvat de activiteiten die richting geven aan het realiseren van de vastgestelde beleidsdoelstellingen. Bij de aansturing van een verbonden partij heeft de gemeente zowel een eigenaarsrol als de rol van klant/opdrachtgever.

In de **eigenaarsrol** beslist de gemeente over de oprichting, de missie, de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de verbonden partij (beheersmatige aansturing). In de rol van **klant/opdrachtgever** neemt de gemeente producten en diensten af van de verbonden partij. In deze rol streeft de gemeente naar een zo goed mogelijk product tegen een zo laag mogelijke prijs (beleidsmatige aansturing). Tussen beide rollen en de belangen die daaruit voortvloeien kan een spanningsveld bestaan. In rol van eigenaar zal de gemeente vooral de belangen van de verbonden partij in het oog moeten houden. De gemeente zal als eigenaar vooral letten op de levensvatbaarheid (continuïteit) van de verbonden partij en kijken naar zaken als de interne bedrijfsvoering, omzet, kostenbeheersing en dergelijke. In de rol van klant/opdrachtgever zal de gemeente het gemeentelijk belang vooropstellen.

Ze zal vooral geïnteresseerd zijn in de prijs en kwaliteit van de geleverde producten of diensten. De gemeente zal in de rol van klant/opdrachtgever de verbonden partij vooral aansturen op het halen van de afgesproken prestaties binnen de gemaakte afspraken over de kosten.

In onderstaande tabel staan de mogelijkheden voor sturing die gemeenten hebben in de rol van eigenaar en in de rol van klant/opdrachtgever.

Sturingsmogelijkheden van de gemeente op verbonden partijen

Rol van eigenaar	Rol van klant/opdrachtgever
Het opstellen van de gemeenschappelijke regeling of de statuten. Hierin worden onder andere het doel (de missie) van de organisatie beschreven en worden de taken en bevoegdheden geregeld.	Het opstellen van een contract met de verbonden partij over te leveren producten of diensten.
Het besturen van de verbonden partij door vertegenwoordigers van de gemeente.	Bewaking van levering: in welke mate worden de afgesproken prestaties in de praktijk gerealiseerd?
Het vaststellen van de begroting en rekening van de verbonden partij.	Prijsbeoordeling. De gemeente heeft een kritische instelling wat betreft de prijs voor de dienstverlening. Beoordeling van de prijsstelling vindt plaats aan de hand van begrotingen en jaarrekeningen of vergelijkingen met marktprijzen, inclusief de marktconforme toets.

Beheersen bestaat uit een stelsel van maatregelen en procedures die de gemeente zekerheid moeten bieden dat de verbonden partij blijvend de vastgestelde beleidsdoelstellingen nastreeft en realiseert. Als de gemeente zelf de taken uitvoert, krijgt ze de informatie over de realisatie van gemeentelijke doelstellingen door middel van de gemeentelijke planning & controlcyclus en via overleg tussen wethouders en de ambtelijke organisatieonderdelen. Informatie over de realisatie van de doelstellingen van een verbonden partij zal op een ander wijze moeten worden verkregen. Hierover zal de gemeente met elke verbonden partij afspraken moeten maken.

Verantwoorden houdt in dat de verbonden partij inzicht geeft aan de gemeente of ze haar taken binnen de gestelde kaders en tegen de afgesproken prijs uitvoert. De gemeente zal met de verbonden partij afspraken moeten maken over de wijze van verantwoording. De verantwoording zal moeten gaan over de rechtmatigheid van de bestedingen en over de effectiviteit en efficiency van de activiteiten die de verbonden partij uitvoert.

Toezicht houden heeft tot doel de continuïteit van de verbonden partij te waarborgen. Toezicht richt zich op bewaking van de financiële en inhoudelijke risico's die de continuïteit in gevaar kunnen brengen. Aangezien er verschillende soorten verbonden partijen zijn en de mate waarin het college verantwoordelijk is voor de uitvoering van een publieke taak door een verbonden partij verschillend is, zal toezicht op maat moeten worden vormgegeven. De wijze van toezicht is dus afhankelijk van de juridische vormgeving van de verbonden partij. Daarnaast zal ook het financiële en publieke belang van de activiteiten van de verbonden partij relevant zijn voor de wijze van toezicht.

3. De rolverdeling tussen raad en college bij verbonden partijen

In het dualistische stelsel hebben de gemeenteraad en het college een verschillende rol als het gaat om de controle op verbonden partijen. In deze paragraaf worden beide rollen beschreven. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de rolverdeling in de aanloophase (de periode waarin de gemeente toewerkt naar een besluit over het deelnemen aan een verbonden partij) en de uitvoeringsfase (de gemeente is deelnemer aan een verbonden partij en deze voert haar activiteiten uit).

De rolverdeling tussen de raad en het college in de aanloophase

Bij het aangaan van een verbonden partij is de rolverdeling tussen de raad en het college: het college beslist, de raad geeft toestemming. Het college zal een ontwerpbesluit om deel te nemen aan een verbonden partij moeten voorleggen aan de raad.

De bevoegdheid van het college om te beslissen over het oprichten van en het deelnemen aan privaatrechtelijke organisaties is geregeld in de Gemeentewet (artikel 160, eerste lid). Een dergelijk besluit kan pas worden genomen, nadat het college het ontwerpbesluit aan de raad heeft toegezonden en de raad in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen (artikel 160, tweede lid). Het college kan niet zonder meer een privaatrechtelijke organisatie oprichten en daaraan deelnemen. Dat mag alleen 'indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang' (artikel 160, tweede lid). Een dergelijk besluit moet bovendien worden goedgekeurd door Gedeputeerde Staten. Zij kunnen deze goedkeuring alleen onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (artikel 160, derde lid).

Als het gaat om de rolverdeling tussen raad en college bij het aangaan van gemeenschappelijke regelingen, moet een onderscheid worden gemaakt tussen regelingen die door de colleges worden aangegaan en gemeenschappelijke regelingen die (ook) door de raden worden aangegaan. Gemeenschappelijke regelingen waaraan uitsluitend taken en bevoegdheden van de colleges worden overgedragen, worden door de colleges aangegaan. Dit zijn de meeste gemeenschappelijke regelingen. Voor deze gemeenschappelijke regelingen geldt dat het college pas kan overgaan tot het treffen van zo'n gemeenschappelijke regeling, als het daarvoor toestemming heeft gekregen van de gemeenteraad. De raad kan deze toestemming alleen onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (artikel 1, tweede lid, Wet gemeenschappelijke regelingen).

Gemeenschappelijke regelingen waaraan naast collegebevoegdheden ook bevoegdheden van de raad worden overgedragen, worden gezamenlijk door de colleges en raden getroffen. Bij de totstandkoming van dergelijke regelingen is de raad als deelnemende partij rechtstreeks betrokken. In die gevallen nemen de raad en het college gezamenlijk het besluit om de gemeenschappelijke regeling aan te gaan.

Het stellen van kaders door de raad: Nota verbonden partijen

De raad kan algemene kaders stellen die het college in acht moet nemen bij zijn voornemen om een verbonden partij aan te gaan. Bij het geven van toestemming kan de raad toetsen of het college binnen deze kaders is gebleven.

Om kaders te stellen over de vraag wanneer een verbonden partij de beste manier is om een publiek belang te behartigen, moet de raad een visie hebben op verbonden partijen. Deze visie kan worden vastgelegd in een nota verbonden partijen die ingaat op de uitgangspunten en voorwaarden omtrent de deelname aan verbonden partijen.

Onderwerpen die in deze nota aan de orde komen, zijn bijvoorbeeld:

- Met welke gemeenten wordt bij voorkeur samengewerkt? Heeft de gemeente een voorkeur voor samenwerking met steeds dezelfde gemeente(n) of wil de gemeente bij elke afzonderlijke taak bekijken met welke gemeente(n) het beste kan worden samengewerkt.
- Welke (juridische) vorm van samenwerking heeft de voorkeur? Werkt de gemeente het liefst samen in publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden (gemeenschappelijke regelingen) of bestaat geen voorkeur voor publiekrechtelijke samenwerkingsvormen boven privaatrechtelijke.
- Op welke wijze wil de raad in de aanloopfase en in de uitvoeringsfase bij verbonden partijen betrokken worden? En kan daarbij een onderscheid worden gemaakt naar het bestuurlijke en financiële belang van deelname (en daarmee samenhangende risico's)?

Naast algemene kaders kan de raad ook specifieke kaders stellen bij een concreet besluit tot deelname aan een verbonden partij. De raad kan bijvoorbeeld aangeven op welke wijze hij over het functioneren van de betreffende organisatie wil worden geïnformeerd.

De rolverdeling tussen raad en college in de uitvoeringsfase

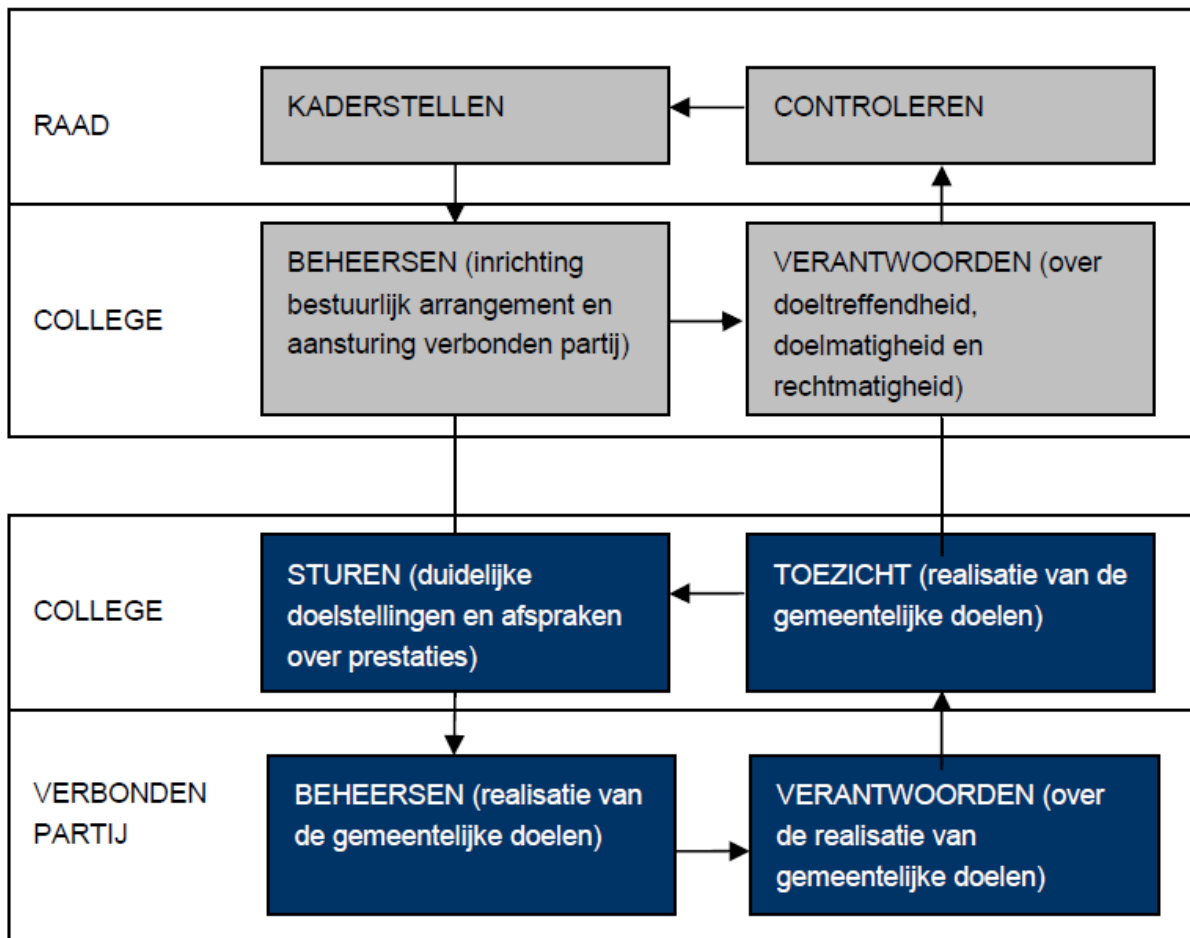
Het is de taak van het college om toezicht te houden op de realisatie van de doelen, prestaties, kosten en risicobeheersing van de verbonden partijen. De gemeenteraad controleert of een verbonden partij haar taken conform de gestelde kaders uitvoert en of het college dit goed bewaakt en zo nodig bijstuurt.

Het is ook de taak van het college om de gemeente te vertegenwoordigen in de bestuursorganen van de verbonden partijen of gemeentelijke vertegenwoordigers aan te wijzen.

Voor privaatrechtelijke organisaties wordt de samenstelling van de bestuursorganen geregeld in de statuten van de verbonden partij. Deze statuten moeten voldoen aan de eisen die het Burgerlijk Wetboek daaraan stelt.

De Wet gemeenschappelijke regelingen regelt de samenstelling van de bestuursorganen van gemeenschappelijke regelingen. In het bestuur (algemeen bestuur en dagelijks bestuur) van een gemeenschappelijke regeling die is aangegaan door de colleges mogen alleen collegeleden zitting hebben. In de besturen van gemeenschappelijke regelingen die ook door de raden zijn aangegaan, kunnen naast collegeleden ook raadsleden zitting hebben. Bij deze gemeenschappelijke regelingen moet de raad bepalen wie hij als vertegenwoordiger van de gemeente wil aanwijzen: collegeleden of ook raadsleden. De regel zal zijn: als de gemeente één vertegenwoordiger in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling mag aanwijzen, wijst de raad het collegelid dat het betreffende beleidsterrein in zijn of haar portefeuille aan als lid van het bestuur. Mag de gemeente twee of meer bestuursleden aanwijzen, dan kan naast de portefeuillehouder ook een of meer raadsleden worden aangewezen. Het ligt dan voor de hand dat raadsleden zitting hebben in het algemeen bestuur en collegeleden in het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Deze rolverdeling komt overeen met die op het gemeentelijk niveau.

Schematisch ziet de rolverdeling tussen de raad en het college en tussen het college en de verbonden partij er als volgt uit:

Bron: Rekenkamer Langedijk, Verbonden partijen (2011)

Het beoordelen van een ontwerpbesluit tot deelname aan een verbonden partij

De nota verbonden partijen zal geen eensluidend antwoord kunnen bevatten op de vraag of de gemeente in een concreet geval al dan niet moet deelnemen aan een verbonden partij. Elk geval zal om een specifieke afweging vragen.

De raad zal bij het beoordelen van een ontwerpbesluit om deel te nemen aan een verbonden partij de volgende drie vragen moeten beantwoorden:

- 1. Is de voorgenomen deelname aan de verbonden partij de meest geschikte manier voor de gemeente om de betreffende taak of taken uit te voeren?**
- 2. Is de gekozen juridische vorm van de verbonden partij de meest geschikte om de taak of taken uit te voeren?**
- 3. Is in de regeling van de verbonden partij (de gemeenschappelijke regeling of de statuten) en door middel het treffen van maatregelen en voorzieningen bij de gemeente zelf de governance op een adequate wijze geregeld?**

Deze drie vragen zullen in de volgende hoofdstukken van deze handreiking aan de orde worden gesteld.

4. Afweging tussen zelf doen, samen doen of uitbesteden

De eerste vraag die de raad zal moeten beantwoorden bij het beoordelen van een ontwerpbesluit tot deelname aan een verbonden partij luidt:

Is de voorgenomen deelname aan de verbonden partij de meest geschikte manier voor de gemeente om de betreffende taak of taken uit te voeren?

Om de raden te helpen bij het beantwoorden van deze vraag heeft de Rekenkamercommissie het afwegingskader *Zelf doen, samendoen of uitbesteden* opgesteld. Het afwegingskader geeft de raden de mogelijkheid om te toetsen of het college op een systematische manier heeft beoordeeld op welke wijze een gemeentelijke taak het beste kan worden uitgevoerd: de taak zelf (blijven) uitvoeren, de taak afstoten en overlaten aan de markt of het particulier initiatief, de taak uitbesteden (aan een marktpartij of een andere gemeente) óf samenwerking zoeken met een of meer andere gemeenten (en dus een verbonden partij aangaan).

Het afwegingskader geeft dus de mogelijkheid om de voorgenomen keuze voor deelname aan een verbonden partij af te wegen tegen de opties zelf doen, samen doen of uitbesteden.

Het afwegingskader bestaat uit zeven 'zeven'. Het gaat om zeven achtereenvolgende vragen die met 'ja' beantwoord moeten worden om tot conclusie te leiden dat samenwerking in een of andere vorm (en dus het aangaan van een verbonden partij) de beste manier is voor de gemeente om een bepaalde activiteit uit te voeren.

Het afwegingskader staat op de website van de rekenkamercommissie www.rekenkamerwvo.nl

5. De keuze voor een bepaalde vorm van een verbonden partij

Inleiding

De tweede vraag die de raad zal moeten beantwoorden bij het beoordelen van een ontwerpbesluit tot deelname aan een verbonden partij luidt:

Is de gekozen juridische vorm van de verbonden partij de meest geschikte om de taak/taken uit te voeren?

Er zijn verschillende juridische vormen van verbonden partijen. De meest voorkomende vormen zijn:

- Gemeenschappelijke regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld
- Stichting
- Vereniging
- Vennootschap (naamloze vennootschap of besloten vennootschap)

In bijlage 1 worden deze vier vormen nader beschreven.

De keuze voor de juridische vorm van de verbonden partij is van belang omdat elke juridische vorm zijn eigen (wettelijke) vormvoorschriften en kenmerken heeft. Deze vormvoorschriften bepalen voor een belangrijk deel de mogelijkheden die een gemeente heeft de verbonden partij aan te sturen en te controleren. Bij de keuze van de juridische vorm – en daarmee de mogelijkheden van sturing en controle door de gemeente – zal de gemeente vooral kijken naar het takenpakket van de verbonden partij. Daarbij komt bijvoorbeeld de vraag aan de orde of de gemeente rechtstreekse invloed wil kunnen uitoefenen op de totstandkoming van de producten en prestaties (beleid) van de verbonden partij of dat de taakuitoefening meer op afstand van de gemeente kan worden geplaatst, waardoor de verbonden partij meer handelingsvrijheid heeft en daardoor bijvoorbeeld meer bedrijfsmatiger kan werken.

Als de juridische vorm goed aansluit op de manier waarop de gemeente de verbonden partij wil aansturen en controleren, wordt het gemakkelijker om een adequate governance in te richten. En omgekeerd, als de juridische vorm niet goed aansluit, bemoeilijkt dat de inrichting van een adequate governance.

Overwegingen bij de keuze voor een juridische vorm

Bij de keuze voor een juridische vorm, spelen verschillende overwegingen die verband houden met de inrichting van governance een rol:

- De taken van de verbonden partij
- De gewenste bestuurlijke afstand tussen gemeente en de verbonden partij
- De rolverdeling opdrachtgever/klant en eigenaar
- De gewenste slagkracht van het bestuur
- De omvang van het financiële risico als eigenaar

In onderstaand schema wordt voor de vier juridische vormen de verschillende overwegingen nader uitgewerkt. Dit schema is gebaseerd op het schema dat is opgenomen in het rapport van de Delftse Rekenkamer, *Verbonden partijen, onderzoek naar effectieve governance bij verbonden partijen* (september 2013)

Vormen van verbonden partijen: gemeenschappelijke regeling en stichting

	Gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam	Stichting
Taken	Kan alle gemeentelijke taken en bevoegdheden uitvoeren	Alleen geschikt voor taken met een uitvoerend karakter (taken waarbij geen publiekrechtelijke bevoegdheden worden uitgeoefend).
Bestuurlijke afstand	Rechtstreekse invloed aanwezig op de totstandkoming van producten en prestaties (beleid) door afvaardiging van collegeleden (en raadsleden) in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur.	Afhankelijk van de statuten kan rechtstreekse beleidsinvloed aanwezig zijn door afvaardiging van gemeentevertegenwoordigers in het bestuur. Bestuurder handelt primair in het belang van de stichting.
Rolverdeling	Rolverdeling opdrachtgever/klant en eigenaar zijn niet helder vastgelegd in structuur (vermenging van rollen).	Rolverdeling opdrachtgever/klant en eigenaar zijn niet helder vastgelegd in structuur (vermenging van rollen mogelijk, maar te voorkomen door het maken van goede afspraken).
Slagkracht bestuur	Minder slagkracht bestuur doordat bestuurders ook eigen gemeentelijke belangen moeten dienen en door de aanwezigheid langere (veelal verplichte) besluitvormingslijnen.	Minder slagkracht bestuur doordat bestuurders afhankelijk zijn van de gemeente.
Financiële risico's	Gemeenten zijn geheel aansprakelijk voor eventuele tekorten. Het genereren van inkomsten geschiedt op basis van een kostenverdeling over de gemeenten op basis van een verdeelsleutel. Uitgaven voor een gemeenschappelijke regelingen zijn een verplichte uitgave voor de gemeente. Het is ook mogelijk inkomsten te genereren op basis van een klant-leverancier relatie: prijs voor geleverde dienstverlening.	Gemeenten zijn aansprakelijk voor de financiële inbreng. Het genereren van inkomsten geschiedt op basis van een klant-leverancier relatie: prijs voor geleverde dienstverlening.

Vormen van verbonden partijen: vereniging en vennootschap (BV /NV)

	Vereniging	Vennootschap (BV / NV)
Taken	Alleen geschikt voor taken met een uitvoerend karakter (taken waarbij geen publiekrechtelijke bevoegdheden worden uitgeoefend).	Geschikt voor taken met een bedrijfsmatig karakter.
Bestuurlijke afstand	Indirecte beleidsinvloed via stemrecht in algemene ledenvergadering over de koers van de vereniging.	Indirecte beleidsinvloed via stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA) over financiën en rendement (niet de koers). Bestuurlijke invloed door benoeming bestuur en raad van commissarissen (RvC) vanuit de AvA. Bestuurders en leden van de RvC hebben primair het belang van de vennootschap voor ogen.
Rolverdeling	Rolverdeling opdrachtgever/klant en eigenaar zijn helder vastgelegd in structuur.	Rolverdeling opdrachtgever/klant en eigenaar zijn helder vastgelegd in structuur.
Slagkracht bestuur	Veel slagkracht voor het bestuur doordat bestuurders onafhankelijk van de gemeenten beleidsbeslissingen kunnen nemen.	Veel slagkracht voor het bestuur doordat bestuurders onafhankelijk van de gemeente beleidsbeslissingen kunnen nemen.
Financiële risico's	Gemeenten zijn aansprakelijk voor de financiële inbreng. Het genereren van inkomsten geschiedt op basis van een klant-leverancier relatie: prijs voor geleverde dienstverlening.	Gemeenten zijn aansprakelijk voor de financiële inbreng. Het genereren van inkomsten geschiedt op basis van een klant-leverancier relatie: prijs voor geleverde dienstverlening.

Bron: Delftse Rekenkamer, *Verbonden partijen, onderzoek naar effectieve governance bij verbonden partijen*

6. Checklist beoordeling inrichting van de governance

Inleiding

De derde vraag die de raad zal moeten beantwoorden bij het beoordelen van een ontwerpbesluit tot deelname aan een verbonden partij luidt:

Is in de regeling van de verbonden partij (de gemeenschappelijke regeling of de statuten) en door middel van het treffen van maatregelen en voorzieningen bij de gemeente zelf de governance op een adequate wijze geregeld?

Afspraken over de inrichting van de governance van verbonden partijen worden vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling of de statuten (bij een stichting, vereniging of vennootschap). Deze afspraken worden dus gemaakt als de regeling wordt opgesteld. Daarnaast kan de gemeente – in aanvulling hierop - zelf ook maatregelen en voorzieningen treffen om de governance op een adequate wijze vorm te geven.

Hieronder wordt een checklist gepresenteerd waarmee het college en de raad kunnen beoordelen of met alle aspecten die verband houden met de inrichting van een adequate governance rekening is gehouden. Deze checklist is gebaseerd op de checklisten governance-deelprocessen, opgenomen in bijlage 4 van het rapport van Deloitte, *Gemeente Governance – Handboek Verbonden partijen, 'Twee voeten in één sok (2006)*.

Checklist governance verbonden partijen

Checklist governance verbonden partijen: Verankering van de sturing

Het doel van het aangaan van de verbonden partij

- ✓ Is vastgelegd welk(e) doel(en) de gemeente nastreeft met de deelname aan de verbonden partij?
- ✓ Zijn de doelstellingen van de verbonden partij in overeenstemming met het doel of de doelen die de gemeente nastreeft?
- ✓ Zijn er toetsingscriteria vastgelegd aan de hand waarvan kan worden bepaald of de verbonden partij haar doel(en) bereikt? Zijn deze toetsingscriteria meetbaar geformuleerd?
- ✓ Zijn of worden afspraken met de verbonden partij gemaakt en vastgelegd over de prestaties die de verbonden partij moet leveren, bij voorkeur in termen van concrete producten of diensten?
- ✓ Zijn of worden afspraken met de verbonden partij gemaakt en vastgelegd over de financiering van te leveren prestaties?
- ✓ Heeft de gemeente voldoende kennis in huis om als opdrachtgever te kunnen optreden?

Omschrijving van taken en bevoegdheden van de verbonden partij

- ✓ Zijn de taken en bevoegdheden van de verbonden partij adequaat omschreven en voldoende afgebakend?
- ✓ Is gewaarborgd dat voor belangrijke wijzingen in de taken en bevoegdheden van de verbonden partij goedkeuring van de gemeente nodig is?

Financiële risico's

- ✓ Zijn er afspraken vastgelegd over niet-reguliere informatievoorziening van de verbonden partij aan de deelnemers als de doelen van de deelnemers niet gehaald dreigen te worden of financiële en andere risico's zich dreigen te manifesteren?
- ✓ Zijn er afspraken vastgelegd over de wijze waarop met financiële tegenvallers wordt omgegaan?

Checklist governance verbonden partijen: Verankering van de beheersing

Informatiebeheer

- ✓ Is vastgelegd dat de verbonden partij moet rapporteren aan de gemeente over de uitvoering?
- ✓ Is de gewenste detaillering en frequentie van rapporteren vastgelegd?

Risicomanagement

- ✓ Beschikt de verbonden partij over een risicomanagementmethode waarbij risico's worden geïnventariseerd en geconsolideerd, inclusief de wijze waarop monitoring plaatsvindt?

Beïnvloedingsmogelijkheden

- ✓ Beschikt de gemeente – gelet het bestuurlijke en financiële belang die de verbonden partij voor de gemeente heeft – over voldoende mogelijkheden om het beleid en de taakuitvoering van de verbonden partij te beïnvloeden?

Evaluatie van de verbonden partij

- ✓ Zijn er afspraken vastgelegd over een (periodieke) evaluatie van het functioneren van de verbonden partij?
- ✓ Zijn er afspraken vastgelegd over beëindiging van deelneming aan de verbonden partij?
- ✓ Zijn de (financiële) gevolgen van eventuele uittreding geregeld?

Checklist verbonden partijen: Verankering van de verantwoording

- ✓ Heeft de gemeente met de verbonden partij afspraken gemaakt over de verantwoordingsinformatie die moet worden verstrekt (wat, wanneer, hoe vaak, op welke wijze en aan wie)?
- ✓ Is de actieve en passieve inlichtingen- en informatieplicht van (de bestuurders van) de verbonden partij goed geregeld?
- ✓ Beschikt de gemeente over voldoende ambtelijke capaciteit en kennis om de verantwoordingsinformatie te kunnen beoordelen?
- ✓ Beschikt de gemeente over instrumenten om de prijs-kwaliteitsverhouding van de verbonden partij te kunnen beoordelen (bijvoorbeeld benchmarks of audits)?

Checklist verbonden partijen: Verankering van het toezicht

- ✓ Is er een onafhankelijk toezichthouder aanwezig (in de vorm van een algemeen bestuur, algemene vergadering van aandeelhouders of raad van toezicht)?
- ✓ Beschikken de toezichthouders over voldoende bevoegdheden om corrigerende maatregelen te treffen?
- ✓ Wordt door de toezichthouders gerapporteerd en verantwoording afgelegd?
- ✓ Heeft de gemeente de mogelijkheid om toezichthouders te vervangen?

7. Risicoanalyse en de informatievoorziening aan de raad

Inleiding

De raad kan zijn kaderstellende de controlerende taak met betrekking tot verbonden partijen alleen goed uitoefenen als hij over voldoende (niet te weinig, maar ook niet te veel) informatie beschikt over het functioneren van die verbonden partijen. De informatie die de raad nodig heeft, zal afhankelijk zijn van de financiële en bestuurlijke risico's die een verbonden partij voor de gemeente met zich meebrengt. Zijn die risico's groot, dan zal de informatiebehoefte bij de raad groot zijn; zijn die risico's beperkt, dan zal ook de informatiebehoefte minder zijn. Het is dus verstandig om afspraken over de informatieverstrekking door het college aan de raad over verbonden partijen af te stemmen op de ingeschatte risico's.

In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke wijze de gemeente een risicoanalyse van verbonden partijen kan uitvoeren en welke afspraken het college en de raad kunnen maken over de informatievoorziening aan de raad op basis van een dergelijke risicoanalyse. Dit hoofdstuk is voor een belangrijk deel gebaseerd op de geactualiseerde Nota Verbonden Partijen van de gemeente Dordrecht (november 2013) en dan vooral bijlage 7: Analyse en Toezichtarrangement.

De risicoanalyse is niet alleen geschikt om te bepalen welke informatie de raad nodig heeft, ze kan ook worden gebruikt door het college om te bepalen op welke wijze en met welke intensiteit de ambtelijke organisatie zich moet bezighouden met verbonden partijen (een toezichtarrangement).

Analyse van de financiële en bestuurlijke risico's van verbonden partijen

Financiële analyse

Om de financiële risico's van een verbonden partij te kunnen bepalen, zijn de antwoorden op de volgende vragen van belang (bedragen zijn indicatief):

	Laag	Gemiddeld	Hoog
1 Omvang jaarlijkse financiële bijdrage	< € 150.000	€ 150.000 – € 500.000	>€ 500.000
2 Is het weerstandsvermogen van de verbonden partij toereikend?	Volledig	Deels	Niet
3 Benodigd gemeentelijk weerstandsvermogen op basis van risico's bij Verbonden Partijen	< € 100.000	€ 100.000 – € 500.000	>€ 500.000
4 In hoeverre is de gemeente financieel aansprakelijk ?	Niet	Gedeeltelijk	Volledig
5 Is de organisatie in staat om financieel bij te sturen?	Volledig	Deels	Niet
6 Is de bedrijfsvoering van de organisatie op orde ?	Ja	Gedeeltelijk	Nee

Bestuurlijke analyse

De analyse van de bestuurlijke risico's kan plaatsvinden door het beantwoorden van de volgende vragen:

	Laag	Gemiddeld	Hoog
1 In hoeverre komt het gemeentebelang overeen met het belang van de organisatie?	Volledig	Gedeeltelijk	Minimaal
2 Is er invloed op de samenstelling van het bestuur?	Ja		Nee
3 Is de gemeente vertegenwoordigd in het bestuur?	Dagelijks Bestuur	Algemeen Bestuur/Overleg	Nee
4 Zijn er duidelijke afspraken over doelen en te leveren prestaties?	Ja	Gedeeltelijk	Nee
5 Zijn er duidelijke afspraken over informatievoorziening?	Ja	Gedeeltelijk	Nee
6 In hoeverre zijn de te leveren prestaties van invloed op de realisatie van gemeentelijke beleidsdoelstellingen?	Minimaal	Gedeeltelijk	Maximaal

Bron: gemeente Dordrecht, geactualiseerde Nota Verbonden Partijen (november 2013)

Plaatsing in het basis-, plus- en pluspluspakket

Op basis van de financiële en de bestuurlijke risicobepaling kunnen de verbonden partij worden geplaatst in één van de pakketten. Dit gebeurt op basis van het hiernaast weergegeven model. Verbonden partijen die op beide vlakken laag scoren én partijen die slechts op één vlak gemiddeld scoren worden ingedeeld in het basispakket. Verbonden partijen die op beide vlakken gemiddeld scoren én partijen die slechts op één vlak hoog scoren, worden ingedeeld in het pluspakket. Verbonden partijen die op beide vlakken hoog scoren, worden ingedeeld in het pluspluspakket.

		Bestuurlijk risico →		
		Laag	Gemiddeld	Hoog
Financieel risico ↓	Laag	1 laag	1 laag / gemiddeld	2 gemiddeld
	Gemiddeld	1 laag / gemiddeld	2 gemiddeld	2 gemiddeld / hoog
	Hoog	2 gemiddeld	2 gemiddeld / hoog	3 hoog

Informatie aan de raad over verbonden partijen in het basispakket

Verbonden partijen waarbij de gemeente lage financiële en bestuurlijke risico's loopt, kunnen worden ingedeeld in het basispakket. De gemeenteraad wordt over deze verbonden partijen geïnformeerd bij de gemeentelijke begroting en jaarrekening. Dit gebeurt in de paragraaf Verbonden partijen. Deze paragraaf gaat in op de volgende hoofdvragen:

- Is er sprake van een (voorgenomen) verandering in de huidige relatie?
- Is er sprake van een (voorgenomen) verandering in de doelstelling van de verbonden partij?
- Is er sprake van een (voorgenomen) verandering in het voortbestaan als gevolg van fusie of integratie?
- Is er sprake van een afwijking van de voorgenomen of gerealiseerde activiteiten en prestaties?
- Zijn er nieuwe risico's of ontwikkelingen in relatie tot het weerstandsvermogen?

- Is er sprake van nieuw of gewijzigd beleid bij de gemeente?
- Zijn de beoogde beleidsdoelstellingen gerealiseerd?

Bovendien schrijft artikel 15 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor dat in de paragraaf Verbonden partijen van de programmabegroting voor elke verbonden partij tenminste de volgende informatie is opgenomen:

- De naam en de vestigingsplaats.
- Het openbaar belang dat op deze wijze wordt behartigd.
- De omvang van het belang, respectievelijk de veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft.
- Het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar.
- Het resultaat van jaarrekening van de verbonden partij

Daarnaast wordt de begroting van gemeenschappelijke regelingen ter zienswijze aan de gemeenteraad voorgelegd.

De raad wordt over belangrijke afwijkingen tussentijds gerapporteerd.

Informatie aan de raad over verbonden partijen in het pluspakket

Verbonden partijen waarbij de gemeente een gemiddeld financieel en bestuurlijk risico loopt, kunnen worden ingedeeld in het pluspakket. Aanvullend op het basispakket ontvangt de gemeenteraad over deze verbonden partijen ook het jaarverslag en de jaarrekening.

Bijlage 1. Vormen van verbonden partijen

Definitie 'verbonden partij'

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft (Artikel 1, onderdeel b, Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten [BBV]). Een bestuurlijk belang betekent dat de gemeente zeggenschap heeft door vertegenwoordiging in het bestuur of via stemrecht. Van een financieel belang is sprake wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, of als er een financiële aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt (Artikel 1, onderdeel c, BBV).

Gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam

Een gemeenschappelijke regeling is een publiekrechtelijke vorm van samenwerking die is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Er zijn vier vormen van een gemeenschappelijke regeling. De gemeenschappelijke regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld is de enige vorm die als een verbonden partij kan worden opgevat. Het openbaar lichaam heeft de status van rechtspersoon. Hierdoor kan het bestuur van zo'n regeling zelfstandig deelnemen aan het rechtsverkeer en bijvoorbeeld overeenkomsten sluiten. Gemeenten mogen in beginsel al hun taken en bevoegdheden aan gemeenschappelijke regelingen met een openbaar lichaam overdragen. De Wgr brengt op dit uitgangspunt slechts een klein aantal beperkingen aan.

De Wgr stelt allerlei eisen aan de vormgeving van gemeenschappelijke regelingen. Zo schrijft de wet voor dat het bestuur van het openbaar lichaam uit een algemeen bestuur (AB), een dagelijks bestuur (DB) en een voorzitter bestaat. De leden van het algemeen bestuur, de voorzitter inbegrepen, worden per deelnemende partij uit haar midden aangewezen. De Wgr kent verschillende bepalingen die moeten waarborgen dat gemeenten (en dan met name de gemeenteraden) invloed en controle kunnen uitoefenen op de besluitvorming en het functioneren van gemeenschappelijke regelingen. De centrale bepaling in de Wgr over politieke controle is artikel 16. Dit artikel schrijft voor welke bepalingen een gemeenschappelijke regeling moet bevatten ten aanzien van informatie, verantwoording en terugroeping.

De begroting van het openbaar lichaam wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. De raden van de deelnemende gemeenten hebben de mogelijkheid om bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting kenbaar te maken (artikel 35 Wgr).

De deelnemers in een gemeenschappelijke regeling zijn financieel onbeperkt aansprakelijk voor schulden van de gemeenschappelijke regeling.

Vennootschap

Naamloze vennootschappen (NV's) en besloten vennootschappen (BV's) zijn rechtspersonen die onder eigen naam deelnemen aan het rechtsverkeer. De oprichting van een NV of een BV geschiedt bij notariële akte. Een NV en een BV zijn zogenaamde kapitaalvennootschappen. Dit betekent dat men in de rechtspersoon deelneemt via het beschikbaar stellen van kapitaal. Kapitaalvennootschappen werken met een kapitaal dat wordt onderverdeeld in aandelen. Bij een BV staan de aandelen op naam en zijn de aandelen niet vrij verhandelbaar. Bij een NV hoeven aandelen niet op naam te staan en zijn ze vrij verhandelbaar. Via de aandelen wordt de zeggenschapsverdeling en de winstverdeling over de eigenaren geregeld. Het belangrijkste orgaan van de NV en BV is

de algemene vergadering van aandeelhouders (AvA). De AvA gaat over de belangrijkste strategische beslissingen: beslissingen die de continuïteit en het voortbestaan van de organisatie aangaan. Daarnaast kent de NV en BV een bestuur dat uit één of meer leden bestaat. Het zogeheten ondernemingsbestuur oefent de directie van de onderneming uit en is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. In de statuten kan worden bepaald dat er ook een raad van commissarissen (RvC) wordt ingesteld. De RvC functioneert vooral als een onafhankelijk intern toezichthouder op het bestuur.

Stichting

Een stichting wordt bij notariële akte opgericht om met behulp van een bepaald vermogen een ideëel doel te realiseren. De stichting mag geen winst uitkeren aan de bestuurders of oprichters. Alleen het ideëel of sociaal doel, zoals beschreven in de doelstelling van de stichting, komt voor uitkering in aanmerking. De stichting is een rechtspersoon. Een stichting heeft een bestuur, maar kent geen controlerende mechanisme in de vorm van vergadering van aandeelhouders of leden (zoals een vereniging). Wel kan een raad van toezicht worden ingesteld, maar dat is niet verplicht. Binnen de stichting is het bestuur belast met de dagelijkse gang van zaken. Wel is het mogelijk dat het bestuur taken delegeert aan een directie. De taakverdeling wordt dan in een directiestatuut vastgelegd. De stichtingsstructuur is in de wet summier geregeld. De wet biedt veel ruimte om allerlei onderwerpen in de statuten te regelen, bijvoorbeeld de wijze waarop de leden van het bestuur worden aangesteld.

Vereniging

Een vereniging heeft leden. De vereniging kent minimaal een algemene ledenvergadering en een bestuur als organen. Via de statuten kan een raad van toezicht of een raad van commissarissen worden ingesteld. Leden van een algemene ledenvergadering hebben een brede, ook inhoudelijke betrokkenheid bij de organisatie. Het model van de vereniging gaat meer uit van gezamenlijke besluitvorming, dan het model van een vennootschap. Daarnaast kent de vereniging een bestuur dat uit één of meer leden bestaat. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. De verdeling van bevoegdheden loopt langs soortgelijke lijnen als bij de BV/NV tussen AvA en bestuur. De vereniging is een rechtspersoon en is dus zelfstandig drager van rechten en plichten. De aansprakelijkheid van de leden voor eventuele tekorten bij de opheffing van de vereniging kan bij oprichting geheel of gedeeltelijk worden ingeperkt.

Aan:
De raden van de gemeente Wassenaar,
Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-
Voorburg

Voorschoten, 14 april 2014

Betreft: Evaluatie sturing en toezicht
verbonden partijen door de raden

Geachte leden van de raad,

Met deze brief willen wij u informeren over het evaluatieonderzoek dat de Rekenkamercommissie op korte termijn zal starten naar de governance van verbonden partijen van de gemeenten Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg.

Aanleiding onderzoek

Steeds meer activiteiten vinden via samenwerking met andere gemeenten en organisaties plaats. Daarom is het van belang dat u als gemeenteraad goed zicht hebt op het geheel van sturing, beheersing, verantwoording en toezicht (de zogenaamde governance) van de verbonden partijen. De Rekenkamercommissie wil u hier goede handvatten voor bieden door een aantal onderzoeken. Inmiddels hebben wij een *Afwegingskader* en een *Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen* aan u aangeboden. Daarin hebben we aangegeven dat een adequate inrichting van sturing en toezicht van verbonden partijen door de raden van groot belang is. Nu volgt dan het derde deel van het onderzoeksprogramma, een evaluatie.

Onderzoeksdoel

De evaluatie heeft twee doelen. Het eerste doel is inzicht te geven in de feitelijke stand van zaken wat betreft de verbonden partijen waaraan de vier gemeenten deelnemen: aantal, juridische vormen en financiële en bestuurlijke belangen en risico's.

Het tweede doel is het geven van een oordeel over de wijze waarop de vier gemeenten de governance van hun verbonden partijen hebben vormgegeven. Daarnaast zal in deze evaluatie aan de orde komen hoe de gemeenteraden in algemene zin kaders stellen aan en controle uitoefenen op verbonden partijen.

Werkwijze

Externe ondersteuning

Een extern bureau, Partners+Pröpper, zal een groot deel van de evaluatie uitvoeren, waaronder het verzamelen, inventariseren en analyseren van feitelijke gegevens. De Rekenkamercommissie zal vervolgens, in samenwerking met het externe bureau, de conclusies en aanbevelingen formuleren.

Wassenaar

Voorschoten

Oegstgeest

Leidschendam-
Voorburg

Ambtelijk en bestuurlijk wederhoor

Voor het definitief uitbrengen van het rapport wordt het (concept)rapport aan de gemeenten voorgelegd voor ambtelijk en bestuurlijk wederhoor.

Klankbordgroep en interviews met raadsleden

Wij hechten veel belang aan uw betrokkenheid bij het onderzoek. Daarom vragen wij u vanuit elke raad één raadslid af te vaardigen om deel te nemen in een klankbordgroep. Het verdient aanbeveling dat de klankbordleden affiniteit met het onderzoeksonderwerp (verbonden partijen en governance) hebben.

Ook zullen individuele raadsleden (en mogelijk ook enkele ex-raadsleden) worden benaderd voor een interview.

Planning

Wij willen het rapport met bevindingen, conclusies en aanbevelingen uiterlijk 1 oktober 2014 aan u aanbieden.

Tot slot

Gelet op de planning zal het niet mogelijk zijn in raadscommissies nadere toelichting te geven op het onderzoek. Wij zijn uiteraard graag bereid informatie over het onderzoek te verstrekken bij de introductie van de Rekenkamercommissie in elke raad en bij de presentaties aan de raden van ons jaarverslag. Vragen of suggesties kunt u ook schriftelijk aan ons richten.

Met vriendelijke groet,

Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter van den Berg', written in a cursive style.

Peter van den Berg, voorzitter

Bijlage:

Details betreffende de evaluatie van governance van verbonden partijen

Het onderzoeksprogramma Verbonden Partijen

Zoals wij in het Onderzoeksplan 2013-2014 hebben aangegeven, worden in het kader van dit onderzoeksprogramma drie projecten uitgevoerd:

- Het ontwikkelen van een afwegingskader voor een zorgvuldige en onderbouwde besluitvorming voor het zelf doen, samen doen of uitbesteden van een gemeentelijke activiteit (zie: www.rekenkamerwvov.nl/afwegingskader);
- Het opstellen van een handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen: hoe zorgt een gemeente(raad) voor adequate kaderstelling en controle op een samenwerkingsverband in bijvoorbeeld een gemeenschappelijke regeling? (zie: www.rekenkamerwvov.nl/zelf-of-samen-doen-of-uitbesteden);
- Een evaluatie van de governance van enkele samenwerkingsverbanden aan de hand van het ontwikkelde afwegingskader en de handreiking – het onderhavige onderzoek.

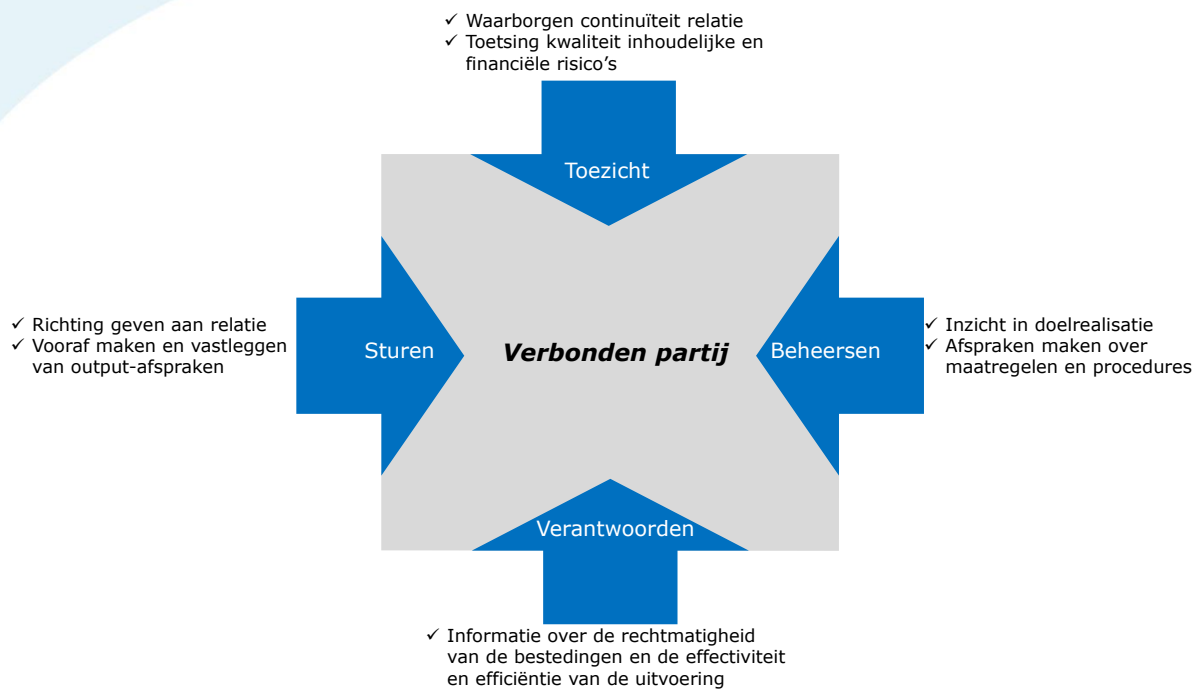
De evaluatie van de governance van verbonden partijen van de gemeenten Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg vormt – voorlopig - het sluitstuk van dit onderzoeksprogramma.

Governance¹

Het doel van governance is het scheppen van waarborgen dat een organisatie (in dit geval een verbonden partij) haar doelstellingen realiseert en daarover verantwoording aflegt aan de belanghebbenden (in casu de deelnemende gemeente). Onder governance van samenwerkingsverbanden verstaan we zowel de afspraken over als de uitvoering van sturing, beheersing, verantwoording en toezicht. In essentie gaat het hierbij voor het gemeentebestuur om het volgende:

- *Sturing*: het gemeentebestuur geeft richting het samenwerkingsverband duidelijk aan welke doelen het samenwerkingsverband moet bereiken, welke middelen daarvoor beschikbaar zijn en welke taken en bevoegdheden het samenwerkingsverband heeft.
- *Beheersing*: het gemeentebestuur houdt zicht op de mate waarin de doelen bereikt worden door goede afspraken over informatievoorziening, risicomanagement, beïnvloedingsmogelijkheden en tijdige evaluatie.
- *Verantwoording*: het gemeentebestuur is in staat op basis van de beschikbare informatie te oordelen over de prestaties van het samenwerkingsverband en zo nodig bij te sturen.
- *Toezicht*: er is sprake van voldoende toezicht op de risico's die gepaard gaan met het samenwerkingsverband.

¹ Zie ook: *Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen*.

Onderzoeksvragen

1. *Stand van zaken verbonden partijen* (welke verbonden partijen zijn er per gemeente, welke andere partijen (gemeenten) maken deel uit van deze samenwerkingsverbanden, welke juridische vorm hebben deze verbonden partijen, hoe zijn de besturen van deze samenwerkingsverbanden samengesteld, etc.);
2. *Het algemeen beleid van de gemeente ten aanzien van governance* (welke kaders hebben de raden gesteld ten aanzien van de governance van verbonden partijen, zijn de raadsleden bekend met deze kaders en wat is het oordeel van de raadsleden over de kaders zoals deze nu zijn geformuleerd, hoe en wanneer wordt aan de raden gerapporteerd over verbonden partijen, etc.);
3. *Governance van een aantal verbonden partijen* (hoe is het afwegingsproces bij het aangaan van de betreffende verbonden partij verlopen, hoe heeft de gemeente de governance van de betreffende verbonden partijen ingericht, passen college en raad het governance-instrumentarium bij de betreffende verbonden partij toe, zodat er grip wordt gehouden op het realiseren van de beoogde resultaten, etc.).

Onderzoekskader

Het normenkader voor het onderzoek wordt grotendeels gevormd door de al genoemde eerste twee producten in dit onderzoeksprogramma: het *Afwegingskader zelf doen, samen doen, uitbesteden* en de *Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen*. Daarnaast wordt ook teruggegrepen, voor wat betreft risico's en rapportage aan de raden, naar het rapport *Reserves, voorzieningen en de omgang met risico's*² dat de Rekenkamercommissie in 2013 aan de raden van Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest heeft aangeboden.

² www.rekenkamerwolv.nl/reserves-en-voorzieningen

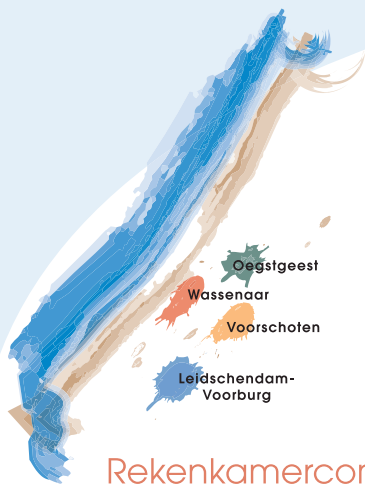
Dataverzameling

Het onderzoek wordt uitgevoerd door een externe partij, Partners+Pröpper. Dit bureau zal het onderzoek uitvoeren door verzamelen van data en informatie via documenten en interviews en eventueel een digitale enquête. Via de gemeentelijke concernpersonen zal het bureau aangeven welke documenten en overzichten nodig zijn voor het onderzoek. De interviews zullen worden gehouden met raadsleden en ex-raadsleden, bestuurders alsook ambtenaren van de gemeenten. Door middel van een digitale enquête onder specifieke ambtenaren betrokken bij verbonden partijen zal het bureau de missende informatie trachten te achterhalen.

Casuïstiek: inzoomen op enkele verbonden partijen

Naast een algemeen beeld probeert de evaluatie ook in te zoomen op de governance van enkele specifieke verbonden partijen. De evaluatie van de governance van verbonden partijen zal *niet* gericht zijn op een evaluatie van de verbonden partijen zelf. De evaluatie richt zich op het functioneren van gemeentebestuur en gemeenteraad in de governance ten aanzien van verbonden partijen in het algemeen, van enkele specifieke verbonden partijen in het bijzonder. Eventueel in de evaluatie verzamelde informatie over het functioneren van individuele verbonden partijen zal, waar relevant voor de evaluatie, wel worden opgenomen in de eindrapportage.

Eerder is aan de raden aangegeven dat de Rekenkamercommissie het voornemen heeft om in ieder geval de governance ten aanzien van twee samenwerkingsverbanden te gaan onderzoeken: het Servicepunt71 (een samenwerking op het terrein van ondersteunende diensten waaraan de gemeente Oegstgeest deelneemt) en de samenwerking tussen Leidschendam-Voorburg, Wassenaar en Voorschoten op het terrein van werk en inkomen (de Afdeling Werk en Inkomen). In de loop van de evaluatie zal worden besloten welke andere verbonden partijen als casus zullen worden gebruikt.

Rekenkamercommissie

Aan:

de gemeenteraden van de gemeenten
Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest

met afschrift aan gemeenteraad
Leidschendam-Voorburg

Voorschoten, 20 maart 2014

Geachte leden van de raad,

Met veel genoegen bied ik u het Jaarverslag 2013 van de Rekenkamercommissie aan. De Rekenkamercommissie heeft een productief jaar achter de rug; er is goed gewerkt aan de uitvoering van het Onderzoeksplan 2013-2014 dat vorig jaar aan u is aangeboden. Met deze brief informeren wij u over de voortgang van onze werkzaamheden en de aansluiting van de gemeente Leidschendam-Voorburg bij Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest.

Voortgang Onderzoeksplan Rekenkamercommissie

Met oog op het aantreden van de nieuwe gemeenteraden na de verkiezingen van 19 maart willen wij pas, na kennismaking en overleg met de nieuwe raden, tot een nieuw tweejarig Onderzoeksplan 2014-2015 komen. Dat bevat dan ook de activiteiten voor de nieuw toetredende gemeente Leidschendam-Voorburg. Tot die tijd werken we door aan de verdere uitvoering van het Onderzoeksplan 2013-2014, zoals aan fase 3 van het Onderzoekprogramma 'Zelf doen, samen doen of uitbesteden'. We blijven de uitvoering van de aanbevelingen ten aanzien van de monitoring en evaluatie van de ambtelijke integratie Wassenaar en Voorschoten volgen. We continueren graag onze betrokkenheid bij de raadswerkgroep ten aanzien van de professionalisering van de besturing van de gemeente Oegstgeest.

De decentralisaties in het sociale domein hebben de komende jaren grote gevolgen voor de kaderstellende en controlerende taak van de gemeenteraden. We gaan ons dan ook verder verdiepen in dit onderwerp en met de nieuwe raden bespreken we graag hoe we hen kunnen helpen bij het oppakken van die nieuwe verantwoordelijkheid.

Lage economische groei en vermindering van het begrotingstekort blijven de komende jaren de gemeentefinanciën onder druk zetten. Gecombineerd met nieuwe kaders en regels vanuit het Rijk zal dit de komende jaren de kaderstellende taak van de gemeenteraden sterk beïnvloeden. We overleggen graag met de raden hoe we u op dit terrein van dienst kunnen zijn.

Wassenaar

Voorschoten

Oegstgeest

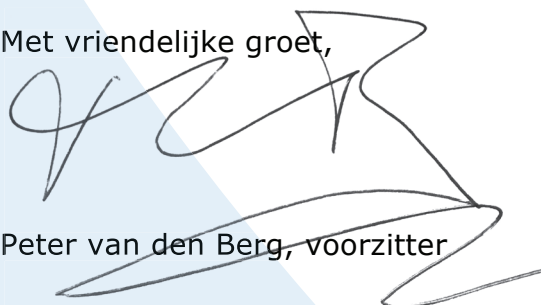
Leidschendam-
Voorburg

Aansluiting gemeente Leidschendam-Voorburg

Eind 2013 heeft de gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg besloten de rekenkamerfunctie onder te brengen bij die van Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest. Dat betekent dat de Rekenkamercommissie met twee leden wordt uitgebreid. De belangstelling voor deze functies was heel groot. Veel mensen blijken bereid om hun expertise en vrije tijd in te zetten om de gemeenteraden te ondersteunen in hun taak. Dat kan gerust worden geïnterpreteerd als een positief signaal over de betekenis en beeldvorming van het werk van de Rekenkamercommissie. De schaalvergroting door de aansluiting van de gemeente Leidschendam-Voorburg en de daaraan gekoppelde lagere bijdrage per inwoner heeft tot gevolg dat het beschikbare budget voor onderzoek aanpassing behoeft. Wij zetten ons in met minder middelen hetzelfde kwaliteitsniveau te handhaven en zien met vertrouwen de evaluatie van de samenwerking over twee jaar tegemoet. In het Onderzoeksplan 2014-2015, dat u omstreeks mei 2014 zult ontvangen, presenteren wij naast de onderzoeksonderwerpen en de planning, ook de begroting voor 2014-2015.

De aansluiting betekent ook een verandering van naam en logo. Het logo kon worden aangepast zonder dat de esthetische waarde en zeggingskracht werd aangetast.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter van den Berg', written over a light blue background.

Peter van den Berg, voorzitter

Rekenkamercommissie

Jaarverslag 2013

Wassenaar

Voorschoten

Oegstgeest

Voorwoord

Met genoegen biedt de Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest u het Jaarverslag 2013 aan.

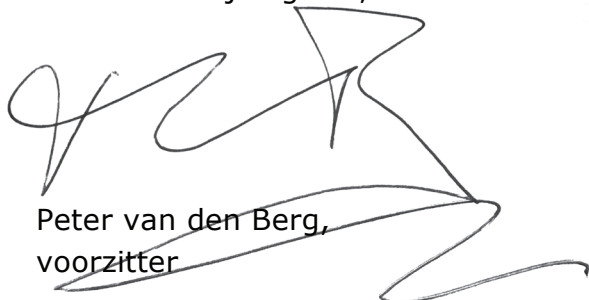
De Rekenkamercommissie heeft in 2013 haar onderzoek en activiteiten uitgevoerd conform de visie die in samenspraak met de raden eind 2012 is herzien. Die visie houdt in dat het accent in het onderzoek ligt op actuele kwesties en op aspecten die bepalend zijn voor het functioneren van de gemeentelijke organisatie. De focus ligt op wat de raden nodig hebben om hun werk op een nog hoger plan te brengen. Het afgelopen jaar is er, meer dan in het verleden, interactie geweest tussen de Rekenkamercommissie, raden, ambtenaren en burgemeesters. Dit heeft geleid tot wederzijdse inspiratie en afstemming van de onderlinge verwachtingen. In 2013 presenteerden we onze resultaten in nieuwe vormen, er was contact met ambtenaren om hen te informeren over de aanbevelingen (de 'warme' overdracht) zodat zij daarmee aan de slag konden. Met het investeren in deze contacten wil de Rekenkamercommissie voorkomen dat rapporten 'in de la' verdwijnen in plaats van ermee aan de slag te gaan. Op deze wijze wil de Rekenkamercommissie meerwaarde leveren aan het besturen van onze gemeenten.

In onze manier van werken zijn diverse werkvormen te onderscheiden. Soms een kort briefadvies zoals bij de aanpak van de monitoring en evaluatie van de ambtelijke integratie Wassenaar en Voorschoten. Het onderzoek naar 'Reserves, voorzieningen en de omgang met risico's' steunde op een vrij uitgebreid onderzoek door een extern bureau. Het onderzoek naar professionalisering van de besturing in Oegstgeest kreeg vorm door samen met een raads werkgroep en een externe begeleider een initiatiefraadsvoorstel te ontwerpen.

Gemeenschappelijk aan alle werkvormen is echter dat we vooraf, tussentijds en achteraf goed communiceren met de raden en waar nodig met het ambtelijk apparaat. Alleen dan lukt het om als onafhankelijke Rekenkamercommissie u op tijd en relevant te bedienen.

Wij zijn inmiddels met veel goede voornemens 2014 in gegaan en vertrouwen op een goede samenwerking met alle betrokkenen.

Met vriendelijke groet,

Peter van den Berg,
voorzitter

Maart 2014

1. Samenstelling Rekenkamercommissie

De samenstelling per 1 januari 2013 is:

- Peter van den Berg, voorzitter
- Henny van der Klis, plv. voorzitter
- Harry van der Meijden
- Bert Jan Smallenbroek
- Wim Wensink
- Rini Teunissen (secretaris)

Per 1 januari 2014 is de gemeente Leidschendam-Voorburg aangesloten bij de Rekenkamercommissie. Per 1 april 2014 zijn twee nieuwe leden benoemd:

- Saskia van der Haagen
- Rolf Willemse

2. Inhoud van het Jaarverslag 2013

De Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest is gericht op het verbeteren van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het lokaal bestuur in deze gemeenten. Dit doet zij door de gemeenteraad te ondersteunen en te adviseren in haar kaderstellende en controlerende taak. In haar jaarverslag legt de Rekenkamercommissie verantwoording af over hoe zij invulling heeft gegeven aan haar opdracht en welke uitgaven daaraan verbonden waren. Het jaarverslag wordt aangeboden aan de gemeenteraden en op de website gezet voor andere belangstellenden.

Paragraaf 3 bevat een toelichting op onze onderzoeks- en overige werkzaamheden in 2013.

Paragraaf 4 bevat een overzicht van de uitgaven met een toelichting.

3. Onderzoeken en overige activiteiten in 2013

3.1 Onderzoeken 2013

De Rekenkamercommissie werkt met een tweejarig onderzoeksplan, dat niet voor de volledige twee jaar is ingevuld. Het plan wordt jaarlijks bijgesteld op grond van actuele ontwikkelingen en de behoeften van de raden.

In 2013 zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

- Onderzoek Reserves en voorzieningen en de omgang met risico's (aanvullend op onderzoeksplan uitgevoerd).
- Onderzoek naar de organisatie van de uitvoering van gemeentelijke taken (zelf doen, samen doen of uitbesteding).
- Onderzoek naar de ambtelijke integratie van Wassenaar en Voorschoten.
- Onderzoek naar het Regionaal Investeringsfonds, door de samenwerkende rekenkamercommissies in de regio Holland Rijnland.
- Onderzoek naar de (financiële) sturing in de gemeente Oegstgeest.

Op onze website www.rekenkamerwolv.nl zijn alle rapporten en aanbiedingsbrieven integraal opgenomen. We hebben er daarom voor gekozen het jaarverslag te beperken tot een korte beschrijving en de datum van aanbidding.

Onderzoek Reserves en voorzieningen en de omgang met risico's

Op 10 oktober 2013 heeft de Rekenkamercommissie het rapport van het onderzoek aangeboden aan de gemeenteraden van Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest.

Met dit onderzoek bood de Rekenkamercommissie helderheid en inzicht in de gemeentelijke financiën en dan vooral op het gebied van reserves, voorzieningen en de omgang met risico's. Juist in deze moeilijke economische omstandigheden met teruglopende inkomsten, bezuinigingen en een te verwachten uitbreiding van de gemeentelijke taken is het belangrijk dat de raden zich een goed oordeel kunnen vormen over de financiële positie van hun gemeente. De rapporten zijn door de Rekenkamercommissie in samenwerking met het onderzoeksbureau Deloitte toegelicht en besproken in bijeenkomsten bij de gemeenten.

Onderzoekprogramma naar de organisatie van de uitvoering van gemeentelijke taken

In tijden van bezuiniging en decentralisatie door de rijksoverheid worden gemeenten gedwongen opnieuw te kijken naar hun taken: welke taken moeten en willen zij uitvoeren en op welke wijze?

De Rekenkamercommissie is een onderzoeksprogramma gestart gericht op het ondersteunen van de raden bij de besluitvorming over en de bijsturing van de wijze van uitvoering van gemeentelijke taken. Het onderzoek bestaat uit drie projecten:

1. Afwegingskader voor 'zelf doen, samen doen of uitbesteden'

Het eerste project, te weten een afwegingskader voor een zorgvuldige en onderbouwde besluitvorming voor het zelf doen, samen doen of uitbesteden van een gemeentelijke activiteit is per brief van 12 juni 2013 aangeboden aan de gemeenteraden. Het afwegingskader is online op deze site te gebruiken.

2. Handreiking voor het inrichten van een adequate governance van verbonden partijen

Als besloten is tot het uitvoeren van een gemeentelijke taak in een rechtspersoon waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft – en de gemeente een verbonden partij wordt – is het zaak goede kaders te stellen aan de governance: sturing en beheersing van, toezicht op en verantwoording door deze rechtspersoon.

De Rekenkamercommissie heeft een handreiking opgesteld (januari 2014), die de gemeenten kunnen gebruiken bij keuzes rondom het inrichten van de governance van verbonden partijen. In de handreiking wordt aandacht besteed aan de rolverdeling tussen raad en college bij verbonden partijen, de keuze voor een bepaalde (juridische) vorm van een verbonden partij en aan meer algemene maatregelen en voorzieningen in verband met de governance van verbonden partijen. De handreiking bevat verder een praktische checklist om de (voorgestelde) inrichting van de governance van een verbonden partij te kunnen beoordelen en een hoofdstuk waarin wordt aangegeven op welke wijze de gemeente een risicoanalyse van verbonden partijen kan uitvoeren en welke afspraken het college en de raad kunnen maken over de informatievoorziening aan de raad op basis

van een dergelijke risicoanalyse. Deze handreiking sluit aan op het 'Afwegingskader zelf doen, samen doen of uitbesteden' dat op 12 juni 2013 is aangeboden aan de gemeenten.

3. Ex post onderzoek naar governance verbonden partijen

Met het Afwegingskader en de Handreiking als toetsingskader start de Rekenkamercommissie een vervolgonderzoek naar twee samenwerkingsverbanden:

- het Servicepunt71: een samenwerkingsverband waaraan de gemeente Oegstgeest deelneemt en een voorbeeld is van samenwerking op het terrein van ondersteunde diensten (bedrijfsvoering).
- de samenwerking tussen Leidschendam-Voorburg, Wassenaar en Voorschoten op het terrein van werk en inkomen (de Afdeling Werk en Inkomen). Dit is een voorbeeld van beleidsmatige samenwerking, waarvoor bovendien geldt dat die de komende jaren zal worden uitgebreid met nieuwe taken en verantwoordelijkheden die het gevolg zijn van de drie decentralisatieoperaties.

Daarnaast bekijkt de Rekenkamercommissie hoe de gemeenteraden in algemene zin controle uitoefenen op verbonden partijen. De planning voor de afronding van derde project is september 2014.

Onderzoek naar de ambtelijke integratie van Wassenaar en Voorschoten.

In maart 2012 hebben de gemeenteraden van Wassenaar en Voorschoten besloten tot volledige integratie van de ambtelijke ondersteuning om effectiever en efficiënter te kunnen opereren. Op 1 januari 2013 zijn alle medewerkers van deze gemeenten in dienst getreden van de Werkorganisatie Duivenvoorde. De Rekenkamercommissie ondersteunt de raden van Wassenaar en Voorschoten bij het monitoren en evalueren van de ambtelijke integratie.

In een brief van 24 juni 2013 aan de gemeenteraden van Voorschoten en Wassenaar heeft de Rekenkamercommissie aanbevelingen gedaan over het stapsgewijs vormgeven van monitoring en evaluatie van de ambtelijke integratie Voorschoten en Wassenaar.

Onderzoek Regionaal Investeringsfonds Holland Rijnland

Holland Rijnland is een samenwerkingsverband van vijftien gemeenten. Samenwerking vindt plaats op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Op 28 maart 2007 hebben twaalf van deze vijftien gemeenten ingestemd met het oprichten van een Regionaal Investeringsfonds (RIF). In de periode 2008 tot en met 2024 wordt in totaal € 180 miljoen door de samenwerkende gemeenten in dit fonds gestort.

Met het RIF leveren de gemeenten een financiële bijdrage aan vijf projecten met een groot regionaal en infrastructureel belang:

- Rijnlandroute.
- Hoogwaardige Openbaar Vervoer (HOV)-net Zuid-Holland Noord (voorheen genaamd: RijnGouwewijl).
- Noordelijke Ontsluiting Greenport (de noordelijke verbinding tussen de N206 en A4/A44, als onderdeel van het Programma Ontsluiting Greenport).
- Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (voorheen genaamd: het 'Offensief van Teylingen' of Greenport Duin- en Bollenstreek).
- Regionaal Groenprogramma (of ook wel genaamd: Groenfonds)

De Rekenkamercommissies van negen bij het RIF betrokken gemeenten hebben de vraag gesteld in hoeverre het samenwerkingsverband Holland Rijnland doelmatig en doeltreffend uitvoering geeft aan de taken rond het RIF, welke bestedingen inmiddels zijn gedaan en welke mogelijkheden de deelnemende gemeenteraden hebben om te sturen en te controleren. Het rapport is op 12 maart 2014 aangeboden aan de deelnemende gemeenten.

Onderzoek naar de (financiële) sturing in de gemeente Oegstgeest

De basis om het onderzoek naar de financiële sturing van de gemeente Oegstgeest te starten vormde het 'Verbeterplan financiële sturing gemeente Oegstgeest' waarmee de raad van Oegstgeest op 25 april 2013 heeft ingestemd. Gezien het globale karakter en de doorlooptijd van het eerder genoemde verbeterplan achtte de Rekenkamercommissie het niet zinvol om uitsluitend te toetsen wat de vorderingen zijn. De Rekenkamercommissie wilde toegevoegde waarde creëren met een aanpak die vernieuwend zou zijn qua werkvorm en eindproduct en die de raad in zijn rol zou versterken, zowel op de korte termijn als na de vorming van een nieuwe raad in 2014.

In de periode oktober tot en met december 2013 heeft de Rekenkamercommissie in samenspraak met een breed samengestelde raads werkgroep gewerkt aan een initiatiefraadsvoorstel voor verdere professionalisering van de besturing van de gemeente Oegstgeest. Daarbij is gekeken naar wat het vervolg zou moeten zijn voor het Verbeterplan financiële sturing, zoals dat op 25 april 2013 in de gemeenteraad is besproken. Daarbij is gewerkt vanuit een analysemodel dat ook wordt gehanteerd door het college van burgemeester en wethouders voor de inrichting van het Verbeterplan financiële sturing voor 2014 en volgende jaren. Dit maakt dat de resultaten van de raads werkgroep ook goed inpasbaar zijn in de vorm en taal die het college hanteert in het Verbeterplan. De inhoud van het initiatiefraadsvoorstel stelt daarbij het inhoudelijke kader voor dat Verbeterplan. Het initiatiefraadsvoorstel met bijbehorend 'Tienpuntenplan Professionele Besturing' is op 22 januari 2014 aan de gemeenteraad van Oegstgeest aangeboden. De behandeling van het voorstel in de raad van Oegstgeest was op 30 januari 2014.

3.2 Overige werkzaamheden

Overleggen

- De Rekenkamercommissie komt formeel 12 maal per jaar bijeen, naast vele overleggen over de afzonderlijke onderzoeken in wisselende samenstelling.
- De formele regiobijeenkomsten van Haaglanden en Holland Rijnland zijn 2 x per jaar. Voor specifieke onderzoeken die in dit verband worden gedaan vindt separaat overleg plaats.
- Elk kwartaal is er overleg met de griffiers.
- Jaarlijks vindt overleg plaats met de accountant van de gemeente over de bevindingen uit de controle van de jaarrekening.

Indirecte tijdsbesteding

- Actualiseren website.
- Opstellen Jaarverslag 2012 (1 april 2013 aangeboden).
- Benoeming en introductie van een nieuwe voorzitter per 1-1-2013.

- Uitgebreide kennismakingsronde voorzitter waarbij de gelegenheid van deze ontmoetingen is benut om wensen en ambities te peilen als input voor het werk van de Rekenkamercommissie.
- Nazorg uitgebrachte onderzoeken 2012.
- Nieuw protocol voor onderwerpkeuze, onderzoek en behandeling rapporten.
- Tussentijdse zelfevaluatie Rekenkamercommissie over de vraag of we op koers blijven of deze moeten wijzigen.
- Oriëntering onderwerpen onderzoek voor onderzoeksplan 2014-2015.
- Verkenning en uitwerking van de samenwerking met Leidschendam-Voorburg.
- Congresbezoek NVRR.
- Warme overdracht uitgebrachte onderzoeken.
- Nieuwjaarsrecepties en overige vormen van relatiebeheer.

4. Overzicht van de uitgaven

In het overzicht van de werkelijke baten en lasten over 2013 is aangegeven dat voor 2013 het negatieve saldo € 28.360,00 bedraagt. Op begrotingsbasis was geraamd een negatief saldo van € 19.033,00. Het nadelig saldo wordt, in overeenstemming met de besluiten van de gemeenteraden (februari 2009), ten laste gebracht van de egalisatiereserve Rekenkamercommissie.

	Begrote baten en lasten 2013 in €:	Werkelijke baten en lasten 2013 in €:	Vershil werkelijke baten en lasten
<i>Baten:</i>			
Bijdragen gemeenten	101.447	102.004	
Totaal baten	101.447	102.004	-557
<i>Lasten:</i>			
1. Ambtelijk secretaris	33.000	34.931	-1.931
2. Vergoeding leden	11.280	11.426	-146
3. Onderzoek	65.000	75.434	-10.434
4. Doorbelasting overhead	5.000	5.000	0
5. Overige lasten	6.200	3.573	2.627
Totaal lasten	120.480	130.364	-9.884
Per saldo (nadelig)	19.033	28.360	

De egalisatiereserve Rekenkamercommissie bedraagt (in €):

Per:	Saldo:
1 januari 2013	87.143
Nadelig saldo 2013	-28.360
1 januari 2014	58.783

Toelichting baten:

De bijdrage van de gemeenten is € 1,40 per inwoner.

Toelichting lasten:

1. Lasten secretaris:

De lasten van de secretaris zijn gebaseerd op gemiddeld 16 uur per week. In 2013 zijn de lasten hoger onder andere omdat er meer onderzoeken hebben plaatsgevonden dan gepland.

2. Vergoedingen aan de leden van de Rekenkamercommissie

De vergoedingen zijn gebaseerd op een vaste maandelijkse vergoeding zoals vastgelegd in de verordening. Voor de leden € 172,20, voor de plaatsvervangend voorzitter € 202,60 en voor de voorzitter € 233,00.

3. Onderzoekbudget

Voor 2013 was bij de begroting rekening gehouden met uitgaven voor tot een bedrag van € 65.000 voor de onderzoeken. De werkelijke uitgaven bedroegen € 75.434,00. Het verschil is verklaarbaar doordat één onderzoek niet gepland en geraamd was (Reserves, voorzieningen en de omgang met risico's) en twee onderzoeken in het kader van het onderzoeksprogramma 'Zelf doen, samen doen of uitbesteden' zelf zijn uitgevoerd.

Specificatie uitgaven onderzoek:

- Reserves, voorzieningen en omgang met risico's (WVO)	41.320
- 'Zelf doen, samen doen of uitbesteden' (WVO)	2.410
- Ambtelijke integratie Wassenaar en Voorschoten (WV)	4.380
- Regionaal Investeringsfonds Holland Rijnland (VO)	5.017
- (Financiële) Sturing gemeente Oegstgeest (O)	22.307
	75.434

4. Doorbelasting gemeente Voorschoten

In de oorspronkelijke samenwerkingsovereenkomst is afgesproken dat de gemeente Voorschoten voor de werkzaamheden (centrumgemeente) een bedrag van € 5.000 doorbelast.

5. Overige lasten

De overige lasten betreffen:

- onderhoudskosten website;
- deelname aan congressen;
- lidmaatschap Nederlandse Vereniging Rekenkamer(commissies);
- drukwerk, opmaak digitale documenten, foto's website, kosten interview, reiskosten;
- representatieve uitgaven.

Wassenaar

Voorschoten

Oegstgeest

Leidschendam-
Voorburg

Secretariaat: Postbus 393, 2250 AJ Voorschoten
info@rekenkamerwolv.nl • www.rekenkamerwolv.nl

Rekenkamercommissie

Aan:

De raden van de gemeente Wassenaar,
Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-
Voorburg

Voorschoten, 23 april 2014

Betreft: 3 decentralisaties sociaal domein

Geachte leden van de raad,

De decentralisaties in het sociale domein zijn voor de gemeenteraden, colleges van burgemeester en wethouders en ambtelijk apparaat een complexe opgave. Het gaat niet alleen om een overdracht van taken en verantwoordelijkheden van het rijk naar de gemeenten, maar eveneens om een verandering van de wijze waarop de maatschappelijke taak zal worden ingevuld.

Er zit grote tijdsdruk achter deze veranderingen, terwijl tegelijkertijd de vorming van de nieuwe colleges van burgemeester en wethouders de nodige aandacht en tijd vergen. De komende maanden zullen vele voorstellen in hoog tempo ter besluitvorming aan de raden worden voorgelegd. In deze context wil de rekenkamercommissie de gemeenteraden – gevraagd en ongevraagd - helpen hun informatiepositie te versterken teneinde overwogen keuzes te kunnen maken en besluiten te kunnen nemen.

Tijdens de themabijeenkomst op 7 april 2014 in Leidschendam werden raadsleden van de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Wassenaar en Voorschoten door de programma-organisatie geïnformeerd over de drie decentralisaties. Bij die gelegenheid kwam ook de vraag aan de orde aan welke informatie raadsleden behoefte hebben om hun rol te kunnen vervullen.

De rekenkamercommissie onderkent verschillende thema's, onder andere :

- Duidelijkheid in de kaders die de raad stelt: hoever strekt de verantwoordelijkheid en eigen kracht van de burgers? Welke ruimte en keuzemogelijkheden hebben de raden daarin en wat zijn de maatschappelijke en financiële gevolgen van bepaalde keuzes?
- Borgen van de controlerende rol van de raad: hoe wordt de raad geïnformeerd over resultaten, effecten en uitgaven? Waar zit de sturingsruimte van de raad in dit proces?
- Effectiviteit van de uitvoering: is de organisatie van het beoogde sociaal wijknetwerk en de gebiedsteams een effectief instrument om de kanteling naar de zelfredzame burger te kunnen maken?
- Organisatie regionale samenwerkingsverbanden: balans tussen enerzijds regie en beïnvloedingsruimte van de raden en anderzijds risicospreiding en kwaliteit ten behoeve van inkoop en uitvoering.

Wassenaar

Voorschoten

Oegstgeest

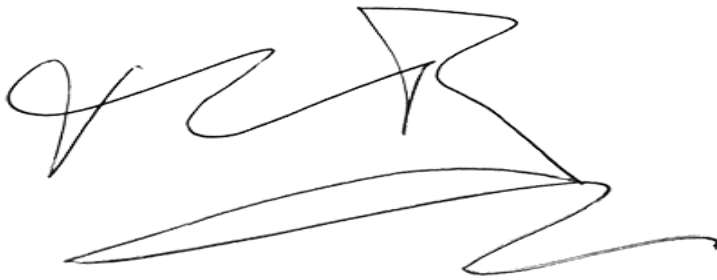
Leidschendam-
Voorburg

Gelet op de korte termijnen in het decentralisatieproces zal de rekenkamercommissie zodanige rapportagevormen kiezen die optimaal aansluiten bij de besluitvormingsmomenten van de raden.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over onze voornemens en vernemen de komende weken graag uw suggesties tijdens onze (bilaterale) contacten..

Met vriendelijke groet,

Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, interconnected strokes. The signature is positioned above the name of the signatory.

Peter van den Berg, voorzitter

Begeleidend Memo

Z- 19236/3755/7

Datum: 16 april 2014
Van: College van B&W
Aan: Gemeenteraad
Onderwerp: Input inloopbijeenkomst RijnlandRoute voor gemeentelijke zienswijze O PIP RijnlandRoute

Geachte leden van de raad,

Recentelijk heeft u van ons een informatiebrief ontvangen (Z-11529/3766) over de zienswijze van Voorschoten op het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (O PIP) RijnlandRoute. Het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland heeft het O PIP ter inzage gelegd tot 8 mei as. In deze periode wordt conform de Algemene Wet Bestuursrecht de gelegenheid geboden zienswijzen in te dienen.

Het college heeft een concept zienswijze voorbereid en heeft deze geagendeerd voor de commissie Burger en Bestuur van 24 april as. Op dinsdagavond 15 april jl. heeft het college van B&W een inloopavond georganiseerd over het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (O PIP) RijnlandRoute met als doel het informeren van inwoners over de huidige plannen voor de RijnlandRoute en wat deze betekenen voor Voorschoten. Inwoners hebben op deze avond de gelegenheid gekregen input te leveren voor de gemeentelijke zienswijze op het O PIP.

Onderstaand treft u een samenvatting van de geleverde input van de aanwezige inwoners. Dit wordt samen met de input van uw raad door het college betrokken bij het definitief vaststellen van de gemeentelijke zienswijze.

Input inwoners op inloopbijeenkomst 15 april jl.

Verkeer

- Starten met het aanpassen van het Lammenschansplein en betrokken partijen overtuigen van het belang en de redelijkheid hiervan;
- Behouden van de vrij liggende fietsroute nabij Hofvlietweg naar Zoeterwoude;
- Ondertunnelen van de aansluiting van de RijnlandRoute op de A4;
- 100 km/u op de A44.

Milieu

- Concretiseren geluidswerende voorzieningen voor het hele tracé tussen A4 en A44;
- Beperken geluidsoverlast door geluidswallen bij tunnelmond en aansluiting A4;
- Provincie vastleggen op handhaven van de hoogte van geluidswallen.

Landschappelijke inpassing

- Zo veel mogelijk concretiseren van voorstellen t.a.v. verbetering van de inpassing in de polders;
- Zo veel mogelijk beperken van de hoogte van de dienstgebouwen van de tunnel i.v.m. zicht en beeld van de polders;
- Onderdoorgang aansluiting A4 verbetert molenbiotop Molen Zelden van Passe.

gemeente VOORSCHOTEN

Bouwregels

- Scherp zijn op mogelijkheden regels voor eventuele bouwmogelijkheden boven de boortunnel

Provincie Zuid-Holland
College van Gedeputeerde Staten
t.a.v. afdeling Ruimte, Wonen en Bodem
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Datum:	6 mei 2014	Ons kenmerk:	Z - 19236 / 3755 / 6
Uw kenmerk:	DOS-2010-0022528	Behandeld door:	R van der Pijl
Bijlage(n):		Doorkiesnummer:	088-6549685
		Afdeling:	Ruimtelijke Ontwikkeling

Onderwerp: Zienswijze Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan RijnlandRoute

Geacht college,

De voorgenomen aanleg van de RijnlandRoute heeft al vele jaren grote aandacht van ons gemeentebestuur. Wij zien in dat de bereikbaarheid van de Leidse regio onder druk staat en sluiten onze ogen hier niet voor. In de afgelopen periode hebben wij veelvuldig overleg met u gevoerd over de oplossing van dit bereikbaarheidsprobleem en de inpassing van de RijnlandRoute in onze gemeente. Dit met als resultaat dat, wanneer u de RijnlandRoute realiseert, deze in een volledig geboorde tunnel onder Voorschoten door zal lopen. In november 2013 hebben wij de afspraken rondom de inpassing boortunnel vastgelegd in een bestuursovereenkomst.

Op 28 maart jl. heeft u het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (O PIP) RijnlandRoute voor een periode van 6 weken ter visie gelegd. Het O PIP is door ons met aandacht en belangstelling beoordeeld. Wij zijn verheugd dat de geboorde tunnel nu verder is uitgewerkt in het O PIP en constateren dat u verdere stappen heeft gezet in het optimaliseren van de inpassing. De verlenging van de tunnel aan beide zijden juichen wij toe. Wij zien echter nog voldoende ruimte voor een verdere verbetering van de inpassing en verdere mitigatie van de milieueffecten en ligt er een opgave voor alle partijen ten aanzien tunnelveiligheid. Middels deze brief maken wij dan ook graag gebruik van de gelegenheid om zienswijze in te dienen op het O PIP RijnlandRoute.

Relatie met het Ontwerp Tracébesluit A4

Voor de aantakkingen van de RijnlandRoute op de A4 en de A44 worden door u en Rijkswaterstaat afzonderlijke (Ontwerp) Tracébesluiten (OTB) voorbereid. De OTB's en het OPIP moeten samen het instrument vormen dat de RijnlandRoute planologisch-juridisch mogelijk

maakt. Wij constateren dat de ter visielegging van het OTB voor de aanpassingen op de A4 niet parallel loopt met de ter visielegging van het O PIP RijnlandRoute. Op deze manier is het voor ons niet mogelijk om de relatie tussen het OPIP RijnlandRoute en het OTB A4 te overzien en hebben wij geen inzicht in alle gevolgen van beide plannen. Met name op het gebied van lucht en geluid ontbreekt op dit moment een goede integrale benadering, waardoor wij de cumulatie van effecten op delen aan de noord-oostkant van Voorschoten (Park Allemansgeest, Vlietwijk) niet kunnen beoordelen. Wij vragen u om richting het OTB A4 de milieueffecten vanuit zowel het O PIP RijnlandRoute als het OTB A4 inzichtelijk te maken. Daarbij vragen wij u zorgvuldig met de belangen van belanghebbenden om te gaan en negatieve effecten te mitigeren tot minimaal de wettelijke normen. In de paragraaf over milieu gaan wij hier verder op in.

Tunnelveiligheid

Zoals u weet dient er nog overleg plaats te vinden over de rol van Bevoegd Gezag voor de Tunnelveiligheid met de provincie Zuid-Holland, de gemeente Leiden en onze gemeente. Helaas hebben wij in de afgelopen periode gezamenlijk niet de voortgang kunnen boeken die wij beogen. Zolang er geen afspraken vastliggen omtrent het Bevoegd Gezag, is het voor ons niet mogelijk om op passende wijze te reageren op het Tunnelveiligheidsplan, Q&A en Scenario-analyse. Wij zullen dit separaat van deze zienswijze op het Inpassingsplan doen; als nadere afspraken omtrent het Bevoegd Gezag vastliggen.

Verkeer

Voor de RijnlandRoute heeft u als hoofddoelstelling 'het significant verbeteren van de oost-westverbinding voor het autoverkeer, het verbeteren van de leefbaarheid in de regio Holland Rijnland (en aangrenzende gemeenten) en het mogelijk maken van ruimtelijk- economische ontwikkelingen in deze regio' geformuleerd. Als subdoelstellingen heeft u onder andere geformuleerd; het verbeteren van de bereikbaarheid van de Leidse regio en de Duin- en Bollenstreek, het sluijverkeer in de oost-west relaties verminderen, de doorstroming tussen Leiden en de kust verbeteren en de leefbaarheid op de bestaande oost-westverbinding (N206-Churchillaan) verbeteren. Op het gebied van verkeer plaatsen wij een aantal opmerkingen.

Lammenschansplein en Europaweg (N206)

Naar onze mening ligt een groot deel van de oplossing van het bereikbaarheidsprobleem in de Leidse regio in het oplossen van de huidige verkeersknelpunten rondom het Lammenschansplein in Leiden. Dit huidige verkeersknelpunt heeft effect op de bereikbaarheid van Voorschoten en wij roepen u op te onderzoeken of bij de realisatie van het project gestart kan worden met de uitvoering van de opwaardering van de Europaweg (N206) en het Lammenschansplein. Het waarborgen van de bereikbaarheid van Voorschoten geldt hierbij voor ons als voorwaarde. Op deze manier kunt u naar ons inzicht snel eerste stappen zetten in de verbetering van de bereikbaarheid van de Leidse regio en de doorstroming op de N206/Churchillaan, hetgeen bijdraagt aan de realisatie van de (sub)doelstellingen van het project.

Verminderen sluijverkeer

In het MER RijnlandRoute tweede fase 2.0 zijn berekeningen opgenomen ten aanzien van het effect van verschillende tracévarianten van de RijnlandRoute op het lokale wegennet. Uit de achtergrondrapporten van het O PIP kunnen wij echter niet opmaken wat het effect is van het huidige tracé. In de afgelopen periode zijn tal van aanpassingen op het ontwerp gedaan, hetgeen naar onze mening zou kunnen leiden tot verschuivingen van verkeer op lokaal niveau.

Voor het O PIP maakt u gebruik van het NRM-model in combinatie met het RVMK. Deze verandering van verkeersmodel maakt de effecten op het lokale wegennet niet goed inzichtelijk. Voor ons staat voorop dat de RijnlandRoute tijdens en na de realisatie niet mag leiden tot significante toename van verkeer en met name sluipverkeer op het lokale Voorschotense wegennet. Wij vragen u dan ook de verkeerseffecten van de huidige inpassingvariant op het lokale wegennet inzichtelijk te maken opdat deze effecten gedegen beoordeeld kunnen worden. Hierbij leggen wij ook de relatie met milieu-, en leefbaarheidseffecten, welke niet mogen verslechteren.

Milieu

Het beperken van negatieve gezondheidseffecten van de RijnlandRoute staat voor ons centraal. U geeft aan dat in het kader van het O PIP de voorkeursgrenswaarden ten aanzien van lucht en geluid in Voorschoten niet worden overschreden. De inpassing van de boortunnel heeft veel negatieve effecten op Voorschoten verminderd, iets waar wij tevreden over zijn. Wij zien echter nog ruimte en kansen voor verdere mitigatie, zeker bij beide tunnelmonden en de aangesloten weggedelen. De tunnelverlenging is een optimalisatie die wij van harte ondersteunen. In het O PIP zijn de effecten van de tunnelverlenging echter niet volledig onderzocht. Zorgvuldigheid is hierbij vereist en wij vragen u nadrukkelijk zorgvuldig om te gaan met de belangen van eenieder rondom de tunnelmonden.

Geluidseffecten

De verlenging van de tunnel met 80 meter aan de oostkant van de Vliet zien wij als een grote optimalisatie en juichen wij toe. Echter uiten wij op het gebied van geluid ook onze zorg. Ook al blijven de geluidseffecten van de RijnlandRoute bij de tunnelmonden in het O PIP onder de voorkeursgrenswaarde, de forse toename van verkeer op de A4 en de asverlegging van de A4 in westelijke richting leidt in onze ogen tot een flinke toename van de geluidsbelasting op woningen in met name Krimwijk II (Park Allemansgeest). In dit kader roepen wij u op om deze geluidseffecten ook in het kader van het O PIP en het OTB A4 verder te mitigeren.

In combinatie met een verbeterslag op het gebied van landschappelijke inpassing kunt u in onze ogen veel winst behalen. Door in de eerste plaats op het dak van de oostelijke tunnelmond en langs de tunnelbak van de RijnlandRoute in de Oostvlietpolder hogere aarden wallen dan de huidige tunnelwand van circa 1,5 meter toe te passen, mitigeert u de geluidseffecten daar verder. De technische realisatie van de boortunnel biedt kansen doordat gewonnen grond daar kan worden ingezet. In de tweede plaats pleiten wij voor een verdere optimalisatie van de aantakking op de A4. Een onderlangse verbinding in plaats van de huidige bovenlangse verbinding biedt kansen voor zowel een verbeterde landschappelijke inpassing als het verder terugdringen van de te verwachte negatieve geluidseffecten.

Binnen het O PIP hanteert u een viertal afwijkingsbevoegdheden die flexibiliteit ten aanzien van het optimaliseren van het ontwerp beogen, waarbij als voorwaarde geldt dat er geen strijdigheid mag zijn met de Wet geluidhinder of andere relevante wetgeving. Wij vragen u om in de stappen naar het OTB en het definitieve PIP ruimtelijke reserveringen op te nemen die deze hogere aarden wallen en een verdiepte aantakking op de A4 in ieder geval mogelijk maken.

Lucht

Vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit vraagt de realisatie van de RijnlandRoute niet om noodzakelijke mitigerende maatregelen omdat de voorkeurgrenswaarden op het gebied van NO₂ en PM₁₀ niet worden overschreden. De inpassing van de boortunnel heeft hier wat ons betreft in grote mate aan bijgedragen. Wij vragen u in de verdere uitwerking van de RijnlandRoute zowel op planologisch als technisch gebied aandacht te blijven besteden aan het verbeteren van de luchtkwaliteit rondom de tunnelmonden.

Bodem

Het O PIP geeft aan dat zich onder de Zilverfabriek aan de Leidseweg zware verontreiniging bevindt dat zich over een groot gebied uitstrekt. Deze verontreiniging baart ons zorgen en wij constateren dat de aanleg van de boortunnel effect kan hebben op deze verontreiniging. Wij roepen u dan ook op samen met het bevoegd gezag en de eigenaar van het perceel vaart achter het saneringsplan te zetten en de sanering verder af te handelen. Te allen tijde mag de realisatie van de boortunnel geen negatief effect hebben op de verdere lokale bodemgesteldheid en grondwaterstromen.

Landschappelijke inpassing

De boortunnel leidt tot een sterke landschappelijke verbetering van de inpassing van de RijnlandRoute ten opzichte van de eerder geprojecteerde inpassingsvariant. Buiten Voorschoten hebben wij met u gedeelde belangen in het kader Pact van Duivenvoorde. Voorschoten werkt in samenwerking met de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Wassenaar in het Pact van Duivenvoorde aan een duurzaam behoud van het gebied Duin, Horst en Weide. Dit gebied kent grote landschappelijke waarden en natuurwaarden en is tevens onderdeel van het provinciaal en metropolitaan landschap. De inpassing van de RijnlandRoute beoordelen wij daarom langs de doelstellingen van het Pact van Duivenvoorde en het bijbehorende Landschaps Ontwikkelingsplan (LOP).

Het LOP wordt op verschillende onderdelen in de inpassingsvisie niet juist geïnterpreteerd. Dit leidt tot (ruimtelijke) ingrepen die niet aansluiten bij de ambities en de intenties van het LOP. Wij vragen u in de verdere (landschappelijke) uitwerking in samenwerking met de Pact-gemeenten te komen tot aansluiting van de landschappelijke inpassing op het LOP, rekening houdend met de landschappelijke en natuurwaarden van het gebied.

Verbeelding en regels

In de bestuursovereenkomst RijnlandRoute spraken wij af dat de vigerende bovengrondse bestemmingen gehandhaafd blijven. Voor een overgroot deel zien wij dat deze bestemmingen en regels terugkomen in het O PIP. Op een aantal terreinen constateren wij echter een afwijking van de gemaakte afspraken. Wij roepen u op in aanloop naar het definitieve PIP deze afwijkingen te corrigeren.

Beschermingszones verkeerstunnel

Wij constateren dat u op de locatie van de boortunnel zeer belemmerende aanvullende regels heeft toegepast ter bescherming van de boortunnel. Tegen de beperking die deze regels opleggen maken wij bezwaar. Wij zien in dat de boortunnel in zekere mate uit veiligheidsoverwegingen beschermd dient te worden. De beschermingszones 1 en 2 voor de verkeerstunnel (artikel 23.2 en 23.3 van de regels bij het O PIP) leggen echter onnodig grote

beperkingen op het bovengrondse plangebied, waardoor het uitvoeren van (toekomstige) werkzaamheden bovengronds juridisch complex wordt. Wij roepen u op de bepalingen voor de beschermingszone van de boortunnel aan te passen en in lijn te brengen met de bepalingen en regels uit de vigerende bestemmingsplannen.

Opheffen ruimtelijke reservering voormalig plangebied

Het tracé van de RijnlandRoute is door de boortunnel geoptimaliseerd en in het O PIP rechtgetrokken ten opzichte van de eerdere variant. De reservering die in het stadium van het VO PIP lag over het eerdere plangebied ter hoogte van de Leidseweg Noord, Hofweg en omgeving kan dan ook worden opgeheven. Wij vragen u deze aanpassing ook in verdere provinciale planologische documenten op te heffen.

Onvolledigheid in overname regels bestemmingsplannen

Op een aantal plaatsen in het O PIP zijn de vigerende regels niet volledig overgenomen. Tevens is de in het bestemmingsplan geldende wijzigingsbevoegdheid niet is opgenomen Het gaat hier met name om de verschillende beschrijvingen en van woonbestemmingen uit de bestemmingsplannen Landelijk Gebied en Sportvelden en Oost. Wij vragen u in de aanloop naar het definitieve PIP alle vigerende bestemmingen correct over te nemen en de wijzigingsbevoegdheden van het college van B&W te handhaven.

Tot slot

Over het algemeen constateren wij dat de inpassing in de Voorschoten verbeterd is. In onze bestuursovereenkomst hebben wij een palet aan afspraken over de inpassing van de boortunnel vastgelegd. Voor ons blijft de bestuursovereenkomst het belangrijke toetsingskader voor de inpassing van de RijnlandRoute. Op een aantal aspecten vragen wij u om in gezamenlijkheid voortgang te maken. Het gaat hier om het vastleggen van nadere afspraken ten aanzien van de openstellingsvergunning van de boortunnel en het recht van onderstal op gemeentelijke gronden waar de boortunnel onderdoor loopt. Wij gaan er vanuit dat wij binnen aanzienlijke termijn overeenstemming bereiken met u over deze punten.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester

gemeente VOORSCHOTEN

RAADSTUKKEN

Informatiebrief

Zaaknummer: Z - 11529 / 3766 15 APR. 2014
Documentnummer:
Datum: 15 april 2014
Onderwerp: Inspraak op Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan RijnlandRoute
Bijlage(n): -

Geachte Raad,

Ten behoeve van de realisatie van de RijnlandRoute werkt de provincie Zuid-Holland in samenwerking met Rijkswaterstaat aan de ruimtelijke procedures. Voor de provinciale delen wordt een *Provinciaal Inpassingsplan (PIP)* opgesteld en voor de Rijksdelen wordt een *Tracébesluit* voorbereid. Beide besluiten moeten de RijnlandRoute planologisch-juridisch mogelijk maken.

Het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland heeft op 28 maart jl. het *Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (O PIP)* RijnlandRoute ter inzage gelegd. Deze inspraakperiode duurt conform de Algemene Wet Bestuursrecht zes weken en loopt tot en met 8 mei.

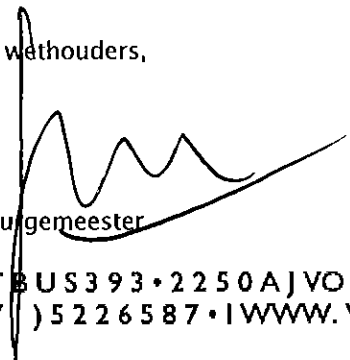
Op dit moment bereidt het college van burgemeester en wethouders een concept zienswijze voor op het O PIP RijnlandRoute. Het college betreft uw raad graag bij de zienswijze en stelt voor om deze concept zienswijze met uw raad te bespreken tijdens de commissie Burger en Bestuur van 24 april aanstaande. Daarnaast houdt het college op 15 april van 19.30 uur tot 21.00 uur een inloopbijeenkomst in Het Kruispunt. Tijdens deze bijeenkomst licht het college toe wat de huidige plannen van de RijnlandRoute betekenen voor de inwoners van Voorschoten en wordt inwoners de gelegenheid gegeven hun gevoelens aan het gemeentebestuur hierover kenbaar te maken. Voor deze bijeenkomst nodigen wij u van harte uit.

De input van inwoners en uw raad worden door het college betrokken bij het definitief vaststellen van de zienswijze op het O PIP.

Vanwege een administratieve fout ontvangt u deze informatiebrief tot onze teleurstelling later dan gepland. Hiervoor bieden wij u onze oprechte excuses aan.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester

LEIDSEWEG 25 • POSTBUS 393 • 2250 AJ VOORSCHOTEN
T (071) 5600600 • F (071) 5226587 • WWW.VOORSCHOTEN.NL

Provincie Zuid-Holland

College van Gedeputeerde Staten

t.a.v. afdeling Ruimte, Wonen en Bodem

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

Datum: 6 mei 2014 Ons kenmerk: Z – 19236 /

3755/ 6

Uw kenmerk: DOS-2010-0022528 Behandeld door: R van der Pijl

Bijlage(n): Doorkiesnummer: 088-6549685

Afdeling: Ruimtelijke

Ontwikkeling

Onderwerp: Zienswijze Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan RijnlandRoute

Geacht college,

De voorgenomen aanleg van de RijnlandRoute heeft al vele jaren grote aandacht van ons gemeentebestuur. Wij zien in dat de bereikbaarheid van de Leidse regio onder druk staat en sluiten onze ogen hier niet voor. In de afgelopen periode hebben wij veelvuldig overleg met u gevoerd over de oplossing van dit bereikbaarheidsprobleem en de inpassing van de RijnlandRoute in onze gemeente. Dit met als resultaat dat, wanneer u de RijnlandRoute realiseert, deze in een volledig geboorde tunnel onder Voorschoten door zal lopen. In november 2013 hebben wij de afspraken rondom de inpassing boortunnel vastgelegd in een bestuursovereenkomst.

Op 28 maart jl. heeft u het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (O PIP) RijnlandRoute voor een periode van 6 weken ter visie gelegd. Het O PIP is door ons met aandacht en belangstelling beoordeeld. Wij zijn verheugd dat de geboorde tunnel nu verder is uitgewerkt in het O PIP en constateren dat u verdere stappen heeft gezet in het optimaliseren van de inpassing. De verlenging van de tunnel aan beide zijden juichen wij toe. Wij zien echter nog voldoende ruimte

voor een verdere verbetering van de inpassing en verdere mitigatie van de milieueffecten. [Voorts-en ligt](#)

[ligt](#) er een opgave voor alle partijen ten aanzien [van de](#) tunnelveiligheid. Middels deze brief maken wij dan

ook graag gebruik van de gelegenheid om [een](#) zienswijze in te dienen op het O PIP RijnlandRoute.

Relatie met het Ontwerp Tracébesluit A4

Voor de aantakkingen van de RijnlandRoute op de A4 en de A44 worden door u en Rijkswaterstaat afzonderlijke (Ontwerp) Tracébesluiten (OTB) voorbereid. De OTB's en het OPIP moeten samen het instrument vormen dat de RijnlandRoute planologisch-juridisch mogelijk maakt. Wij constateren dat de ter visielegging van het OTB voor de aanpassingen op de A4 niet parallel loopt met de ter visielegging van het O PIP RijnlandRoute. Op deze manier is het voor ons niet mogelijk om de relatie tussen het OPIP RijnlandRoute en het OTB A4 te overzien en hebben wij geen inzicht in alle gevolgen van beide plannen. Met name op het gebied van lucht en geluid ontbreekt op dit moment een goede integrale benadering, waardoor wij de cumulatie van effecten op delen aan de noord-oostkant van Voorschoten (Park Allemansgeest, Vlietwijk) niet kunnen beoordelen.

[Aangezien een goed inzicht in de cumulatieve effecten van OPIP en de OTB's thans ontbreekt verzoeken wij u dringend de termijn van tervisielegging van het OPIP te verlengen tot het einde van de termijn van tervisielegging van het OTB. Voorts](#) Wij vragen [wij](#) u om [richting het OTB A4 in het PIP](#) de milieueffecten vanuit zowel het O PIP

RijnlandRoute als [het de beide](#) OTB [A4's](#) inzichtelijk te maken. Daarbij vragen wij u zorgvuldig met de belangen van belanghebbenden om te gaan en negatieve effecten te mitigeren tot minimaal de wettelijke normen. In de paragraaf over milieu gaan wij hier verder op in.

Tunnelveiligheid

Zoals u weet dient er nog overleg plaats te vinden over de rol van [het](#) Bevoegd Gezag voor de Tunnelveiligheid met de provincie Zuid-Holland, de gemeente Leiden en onze gemeente. Helaas hebben wij in de afgelopen periode gezamenlijk niet de voortgang kunnen boeken die wij beogen. Zolang er geen afspraken vastliggen omtrent het Bevoegd Gezag, is het voor ons niet mogelijk om op passende wijze te reageren op het Tunnelveiligheidsplan, Q&A en Scenarioanalyse.

Wij zullen dit separaat van deze zienswijze op het Inpassingsplan doen [z](#) als nadere

afspraken omtrent het Bevoegd Gezag vastliggen. [Overigens menen wij dat het zeker niet voor de hand ligt dat Voorschoten zou fungeren als bevoegd gezag voor een tunnel waarvan de in- en uitgang op het grondgebied van een andere gemeente \(i.c. Leiden\) liggen. Voorschoten beschikt niet over voldoende middelen om bij een calamiteit adequaat op te treden. Voorts zal een calamiteit in de tunnel al gauw van dien aard zijn dat deze naar een regionaal niveau wordt opgeschaald.](#)

Verkeer

Voor de RijnlandRoute heeft u als hoofddoelstelling 'het significant verbeteren van de oostwestverbinding

voor het autoverkeer, het verbeteren van de leefbaarheid in de regio Holland

Rijnland (en aangrenzende gemeenten) en het mogelijk maken van ruimtelijk- economische ontwikkelingen in deze regio' geformuleerd. Als subdoelstellingen heeft u onder andere

geformuleerd: het verbeteren van de bereikbaarheid van de Leidse regio en de Duin- en

Bollenstreek, het sluijverkeer in de oost-west relaties verminderen, de doorstroming tussen

Leiden en de kust verbeteren en de leefbaarheid op de bestaande oost-westverbinding (N206-

Churchilllaan) verbeteren. Op het gebied van verkeer plaats en wij een aantal opmerkingen.

Lammenschansplein en Europaweg (N206)

Naar onze mening ligt een groot deel van de oplossing van het bereikbaarheidsprobleem in de

Leidse regio in het oplossen van de huidige verkeersknelpunten, [met name het knelpunt](#) rondom het Lammenschansplein

in Leiden. Dit huidige verkeersknelpunt heeft [een groot](#) effect op de bereikbaarheid van Voorschoten en wij

roepen u [daarom dringend](#) op ~~te onderzoeken of bij~~ de realisatie van het project [gestart kan worden aan te vangen](#) met de

uitvoering van de opwaardering van de Europaweg (N206) en het Lammenschansplein. Het

waarborgen van de bereikbaarheid van Voorschoten geldt hierbij voor ons als voorwaarde.

Op deze manier kunt u naar ons inzicht snel eerste stappen zetten in de verbetering van de

bereikbaarheid van de Leidse regio en de doorstroming op de N206/Churchilllaan, hetgeen

bijdraagt aan de realisatie van de (sub)doelstellingen van het project.

Verminderen sluijverkeer

In het MER RijnlandRoute tweede fase 2.0 zijn berekeningen opgenomen ten aanzien van het effect van verschillende tracévarianten van de RijnlandRoute op het lokale wegennet. Uit de

achtergrondrapporten van het O PIP kunnen wij echter niet opmaken wat het effect is van het huidige tracé. In de afgelopen periode zijn tal van aanpassingen op het ontwerp gedaan, hetgeen naar onze mening zou kunnen leiden tot verschuivingen van verkeer op lokaal niveau. Voor het O PIP maakt u gebruik van het NRM-model in combinatie met het RVMK. Deze verandering van verkeersmodel maakt de effecten op het lokale wegennet niet goed inzichtelijk. Voor ons staat voorop dat de RijnlandRoute tijdens en na de realisatie niet mag leiden tot significante toename van verkeer en met name sluipverkeer op het lokale Voorschotense wegennet. Wij vragen u dan ook de verkeerseffecten van de huidige inpassingvariant op het lokale wegennet inzichtelijk te maken opdat deze effecten gedegen beoordeeld kunnen worden.

Hierbij leggen wij ook de relatie met milieu- en leefbaarheidseffecten, welke niet mogen verslechteren. [Dit zou naar onze mening het beste kunnen gebeuren door een aanvulling op het MER, zoals ook is geadviseerd door de Commissie voor de m.e.r. in haar toetsingsadvies van 29 november 2012 en vervolgens door gedeputeerde De Bondt in het vooruitzicht is gesteld tijdens de vergadering van de Statencommissie Verkeer en Milieu op 10 april 2013.](#)

Milieu

Het beperken van negatieve gezondheidseffecten van de RijnlandRoute staat voor ons centraal.

U geeft aan dat in het kader van het O PIP de voorkeursgrenswaarden ten aanzien van lucht en geluid in Voorschoten niet worden overschreden. De inpassing van de boortunnel heeft veel

negatieve effecten op Voorschoten verminderd, iets waar wij ~~tevreden~~[verheugd](#) over zijn. Wij zien echter

nog ruimte en kansen voor verdere mitigatie, zeker bij beide tunnelmonden en de aangesloten weggedelen. De tunnelverlenging is een optimalisatie die wij van harte ondersteunen. In het O PIP zijn de effecten van de tunnelverlenging echter niet volledig onderzocht. Zorgvuldigheid is hierbij vereist en wij vragen u nadrukkelijk zorgvuldig om te gaan met de belangen van eenieder rondom de tunnelmonden.

Geluidseffecten

De verlenging van de tunnel met 80 meter aan de oostkant van de Vliet zien wij als een grote

optimalisatie en juichen wij toe. ~~Echter uiten wij~~[Wij hebben](#) op het gebied van geluid [echter](#) ook onze [zorgen](#). Ook al

blijven de geluidseffecten van de RijnlandRoute bij de tunnelmonden in het O PIP onder de voorkeursgrenswaarde, de forse toename van verkeer op de A4 en de asverlegging van de A4 in westelijke richting ~~leidt leiden~~ in onze ogen tot een flinke toename van de geluidsbelasting op woningen in met name Krimwijk II (Park Allemansgeest). In dit kader roepen wij u op om deze geluidseffecten ook in het kader van het O PIP en het OTB A4 verder te mitigeren.

In combinatie met een verbetering op het gebied van landschappelijke inpassing kunt u in onze ogen veel winst behalen. Door in de eerste plaats op het dak van de oostelijke tunnelmond en langs de tunnelbak van de RijnlandRoute in de Oostvlietpolder hogere aarden wallen dan de ~~huidige thans voorziene~~ tunnelwand van circa 1,5 meter toe te passen, mitigeert u de geluidseffecten daar verder.

De technische realisatie van de boortunnel biedt kansen doordat gewonnen grond ~~– voor zover niet vervuild –~~ daar kan worden ingezet. In de tweede plaats pleiten wij voor een verdere optimalisatie van de aantakking op de A4. Een onderlangse verbinding in plaats van de huidige bovenlangse verbinding biedt kansen voor zowel een verbeterde landschappelijke inpassing als het verder terugdringen van de te verwachte negatieve geluidseffecten. [Wij verzoeken u in dit verband uw invloed aan te wenden bij de verdere uitwerking van het OTB A4.](#)

Binnen het O PIP hanteert u een viertal afwijkingsbevoegdheden die flexibiliteit ten aanzien van het optimaliseren van het ontwerp beogen, waarbij als voorwaarde geldt dat er geen strijdigheid mag zijn met de Wet geluidhinder of andere relevante wetgeving. Wij vragen u om in de stappen naar het OTB en het definitieve PIP ruimtelijke reserveringen op te nemen die deze hogere aarden wallen en een verdiepte aantakking op de A4 in ieder geval mogelijk maken.

Lucht

~~Vanuit het oogpunt van~~ [Ten aanzien van de luchtkwaliteit vraagt constateren wij dat volgens de door u gehanteerde modellen de realisatie van de RijnlandRoute niet om noodzakelijke mitigerende maatregelen omdat](#) de voorkeursgrenswaarden op het gebied van NO2 en PM10 niet worden overschreden. De inpassing van de boortunnel heeft hier wat ons betreft in grote mate aan bijgedragen. Wij ~~zien echter vragen u~~ in de verdere uitwerking van de RijnlandRoute zowel op

planologisch als technisch gebied [mogelijkheden voor verdere verbetering van de luchtkwaliteit rondom de tunnelmonden en verzoeken u dan ook daaraan aandacht te blijven besteden.](#)

[In dit verband willen wij u erop wijzen dat de huidige normen voor luchtkwaliteit ter discussie staan. Ook wanneer wordt voldaan aan de huidige normen blijken er negatieve effecten op de gezondheid te zijn, met name voor kwetsbare groepen. ~~besteden aan het verbeteren van de luchtkwaliteit rondom de tunnelmonden.~~](#)

Bodem

Het O PIP geeft aan dat zich onder de Zilverfabriek aan de Leidseweg zware verontreiniging bevindt, ~~die dat~~ zich over een groot gebied uitstrekt. Deze verontreiniging baart ons zorgen en wij constateren dat de aanleg van de boortunnel effect kan hebben op deze verontreiniging. Wij roepen u dan ook op samen met het bevoegd gezag en de eigenaar van het perceel vaart achter het saneringsplan te zetten en de sanering verder af te handelen. Te allen tijde mag de realisatie van de boortunnel geen negatief effect hebben op de verdere lokale bodemgesteldheid en grondwaterstromen.

Landschappelijke inpassing

De boortunnel leidt tot een sterke landschappelijke verbetering van de inpassing van de RijnlandRoute ten opzichte van de eerder geprojecteerde inpassingsvariant. Buiten Voorschoten hebben wij met u gedeelde belangen in het kader Pact van Duivenvoorde. Voorschoten werkt in samenwerking met de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Wassenaar in het Pact van Duivenvoorde aan een duurzaam behoud van het gebied Duin, Horst en Weide. Dit gebied kent grote landschappelijke waarden en natuurwaarden en is tevens onderdeel van het provinciaal en metropolaan landschap. De inpassing van de RijnlandRoute beoordelen wij daarom langs de doelstellingen van het Pact van Duivenvoorde en het bijbehorende Landschaps Ontwikkelingsplan (LOP).

Het LOP wordt op verschillende onderdelen in de inpassingsvisie niet juist geïnterpreteerd. Dit leidt tot (ruimtelijke) ingrepen die niet aansluiten bij de ambities en de intenties van het LOP. Wij vragen u in de verdere (landschappelijke) uitwerking in samenwerking met de Pact-gemeenten te komen tot aansluiting van de landschappelijke inpassing op het LOP, rekening houdend met de landschappelijke en natuurwaarden van het gebied.

Verbeelding en regels

In de bestuursovereenkomst RijnlandRoute spraken wij af dat de vigerende bovengrondse bestemmingen gehandhaafd blijven. Voor een overgroot deel zien wij dat deze bestemmingen en regels terugkomen in het O PIP. Op een aantal terreinen constateren wij echter een afwijking van de gemaakte afspraken. Wij roepen u op in aanloop naar het definitieve PIP deze afwijkingen te corrigeren.

Beschermingszones verkeerstunnel

Wij constateren dat u op de locatie van de boortunnel zeer belemmerende aanvullende regels heeft toegepast ter bescherming van de boortunnel. Tegen de beperkingen die deze regels opleggen maken wij bezwaar. Wij zien in dat de boortunnel in zekere mate uit veiligheidsoverwegingen beschermd dient te worden. De beschermingszones 1 en 2 voor de verkeerstunnel (artikel 23.2 en 23.3 van de regels bij het O PIP) leggen echter onnodig grote beperkingen op het bovengrondse plangebied, waardoor het uitvoeren van (toekomstige) werkzaamheden bovengronds juridisch complex wordt. Wij roepen u op de bepalingen voor de beschermingszone van de boortunnel aan te passen en in lijn te brengen met de bepalingen en regels uit de vigerende bestemmingsplannen.

Opheffen ruimtelijke reservering voormalig plangebied

Het tracé van de RijnlandRoute is door de boortunnel geoptimaliseerd en in het O PIP enigszins rechtgetrokken ten opzichte van de eerdere variant. De reservering die in het stadium van het VO PIP lag over het eerdere plangebied ter hoogte van de Leidseweg Noord, Hofweg en omgeving kan dan ook worden opgeheven. Wij vragen u deze aanpassing ook in verdere provinciale planologische documenten op te heffen.

Onvolledigheid in overname regels bestemmingsplannen

Op een aantal plaatsen in het O PIP zijn de vigerende regels niet volledig overgenomen. Tevens is de in het bestemmingsplan geldende wijzigingsbevoegdheid niet is-opgenomen. Het gaat hier met name om de verschillende beschrijvingen en-van woonbestemmingen uit de bestemmingsplannen Landelijk Gebied en Sportvelden en Oost. Wij vragen u in de aanloop naar

het definitieve PIP alle vigerende bestemmingen correct over te nemen en de wijzigingsbevoegdheden van het college van B&W te handhaven.

Tot slot

Over het algemeen constateren wij dat de inpassing in de [gemeente](#) Voorschoten verbeterd is. In onze

bestuursovereenkomst hebben wij een palet aan afspraken over de inpassing van de boortunnel

vastgelegd. Voor ons blijft de bestuursovereenkomst het belangrijkste toetsingskader voor de

inpassing van de RijnlandRoute. Op een aantal aspecten vragen wij u om in gezamenlijkheid

voortgang te maken. Het gaat hier om het vastleggen van nadere afspraken ten aanzien van de

openstellingsvergunning van de boortunnel en het recht van onderstal op gemeentelijke gronden

waar de boortunnel onderdoor loopt. Wij gaan er vanuit dat wij binnen [aanzienlijke afzienbare](#) termijn

overeenstemming [kunnen](#) bereiken met u over deze punten.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,

secretaris burgemeester

Aan de raden van de gemeenten Voorschoten en Wassenaar

Van		Verzonden	27 MAART 2014
Referentie		Kenmerk	Z-946-WO/1799
Datum	18 maart 2014	Pagina	1 van 1
		Bijlage(n)	1

Onderwerp De programmarekening 2013 van de Werkorganisatie Duivenvoorde

Geachte dames en heren,

Hierbij bieden wij u de programmarekening 2013 van de Werkorganisatie Duivenvoorde aan. De programmarekening is door het algemeen bestuur vastgesteld op 18 maart 2013. Wij geven hiermee uitvoering aan artikel 35 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Duivenvoorde, waarin de toezending van de jaarrekening aan de raden is geregeld.

Het resultaat van de jaarrekening is iets gunstiger dan door de colleges in de najaarsnota's van beide gemeenten werd gemeld. De extra inspanningen die zijn gepleegd om het tekort te beperken hebben hun vruchten afgeworpen. In het najaar werd nog verwacht dat het tekort € 250.000 zou bedragen. In de najaarsnota van beide gemeenten is daartoe een bedrag van € 125.000 per gemeente opgenomen. Bij het afsluiten van de jaarrekening bleek het tekort € 165.760 te zijn, € 82.880 per gemeente. De frictiekosten, als gevolg van de samenvoeging van beide organisaties, hebben hun weerslag op de financiële verplichtingen van de werkorganisatie. Door een actief doorstroom- en plaatsingsbeleid worden deze zo veel mogelijk beperkt.

Gelet op het na-ijleffect van de personele frictiekosten die ook de komende tijd nog ten laste van de werkorganisatie zullen komen, hebben wij de colleges in overweging gegeven het voordeel, ad € 42.120 per gemeente, in de voorjaarsnota voor 2014 te reserveren.

Met vriendelijke groet,

Het dagelijks bestuur van de Werkorganisatie Duivenvoorde

de voorzitter

de conerndirectie

Werkorganisatie Duivenvoorde: samenwerkende ambtenaren voor Voorschoten én Wassenaar

WERKORGANISATIE DUIVENVOORDE

www.werkorganisatieduivenvoorde.nl

Programmarekening 2013

Inhoud

1	Voorstel	1
2	Inleiding.....	1
3	Uitgangspunten 2013 (en 2014) voor de financiering van de gemeenschappelijke regeling.....	3
4	Programmaverslag	4
4.1	Programma 1 Bedrijfsvoering	4
4.2	Programma 2 Dienstverlening	11
4.3	Algemene dekkingsmiddelen	18
5	Paragrafen	19
5.1	Paragraaf lokale heffingen.....	19
5.2	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.....	19
5.3	Treasuryparagraaf	19
5.4	Paragraaf bedrijfsvoering.....	21
5.5	Paragraaf weerstandsvermogen.....	22
5.6	Paragraaf grondbeleid	23
5.7	Paragraaf verbonden partijen	23
6	Jaarrekening 2013.....	24
6.1	Balans per 31 december 2013	24
6.2	Toelichtingen.....	25
6.3	Programmarekening.....	29
7	Bijlage: Controleverklaring accountant.....	31

Aan het algemeen bestuur

1 Voorstel

1. De jaarrekening 2013 vast te stellen
2. De bijdrage van de deelnemers als volgt definitief vast te stellen:

Gemeente Voorschoten:	€ 12.900.842
Gemeente Wassenaar:	€ 13.864.284

2 Inleiding

Voor u ligt de eerste jaarrekening van de werkorganisatie Duivenvoorde die op 1 januari 2013 is aangegaan tussen de colleges van Burgemeester en Wethouders en Burgemeesters van Voorschoten en Wassenaar. De GR heeft als belang de instandhouding van een gezamenlijke ambtelijke organisatie teneinde voor de deelnemende bestuursorganen beleid en uitvoeringsbeleid te kunnen voorbereiden en uitvoeren, waaronder mede begrepen het uitoefenen van de daartoe benodigde bevoegdheden in mandaat. Anders gezegd de gemeenschappelijke regeling houdt de werkorganisatie in stand die de taken uitvoert die aan de besturen van de deelnemers zijn opgedragen en eigen beweging worden ondernomen.

Doel

Het doel van de integratie is het bouwen aan een kwalitatief hoogwaardige organisatie die sterker, goedkoper, efficiënter zal zijn en op die manier toekomstbestendig is. Voorschoten en Wassenaar werken sinds 2009 intensief samen om er voor te zorgen dat de dienstverlening, kwaliteit, continuïteit, slagkracht en efficiëntie worden verbeterd, zonder afbreuk te doen aan de lokale identiteit en de lokale dienstverlening.

Een vliegende start

Op 1 januari 2013 is de werkorganisatie officieel van start gegaan. Om een goede start te kunnen maken en de integratie voldoende ruimte te geven zijn de medewerkers van de nieuwe afdelingen fysiek bij elkaar gehuisvest. Dit was een omvangrijke verhuizing waarbij iedereen letterlijk van stoel en soms ook van standplaats is veranderd. Verder is direct na de start veel energie gestoken in de stroomlijning van processen, die in de individuele gemeenten anders waren georganiseerd. Bij dit alles stond en staat uiteraard voorop dat dienstverlening aan de inwoners, bedrijven en instellingen en aan de besturen van beide gemeenten doorgang zou vinden. Hoewel beide aspecten in de praktijk met elkaar wedijverden, menen wij dat de organisatie daar over het algemeen goed in is geslaagd.

Monitoring en evaluatie

In de aanloop naar de totstandkoming van de werkorganisatie is veel aandacht geweest voor de monitoring en evaluatie. De rekenkamercommissie heeft bij de start van het integratie traject aangegeven een rol te kunnen spelen in de evaluatie. De commissie heeft daartoe in juni een voorstel aan de beide gemeenten gedaan om de monitoring en evaluatie vorm te geven. Het dagelijks bestuur heeft ter uitvoering van de brief van de rekenkamercommissie het plan van aanpak opgesteld. In september zijn de brief van de rekenkamercommissie en het plan van aanpak in beide gemeenteraden besproken.

Daarna is uitvoering gegeven aan de eerste stap van het plan van aanpak. De uitgangspuntennotitie (Uitgangspunten en ambities werkorganisatie Duivenvoorde) is vastgesteld en besproken in de klankbordgroep. De uitgangspuntennotitie is op 8 januari jl. toegezonden aan de raden van de gemeenten. In 2014 worden de volgende stappen uit het plan van aanpak ter hand genomen.

Resultaat

Ten aanzien van het resultaat en de gevolgen voor de bijdragen van de deelnemende gemeenten merken wij het volgende op.

Na de voorbereiding van de begroting hebben zich de volgende ontwikkelingen voorgedaan. Op 1 maart 2013 is formatie overgegaan naar de omgevingsdienst Haaglanden, waarin de gemeente Wassenaar deelneemt. De bijdrage aan de omgevingsdienst wordt door de gemeente Wassenaar betaald. Het bedrag van € 106.860 dat hiermee is gemoeid wordt in mindering gebracht op de bijdrage van Wassenaar aan de werkorganisatie. Ditzelfde geldt voor de lasten voor materialen en uitrusting van de buitendienst die door de gemeente Wassenaar worden gedragen, maar ten onrechte in de bijdrage waren opgenomen. Dit gaat om een bedrag van € 32.790. In de begroting van Wassenaar zijn deze wijzigingen in de voor- en najaarsnota verwerkt.

In de rapportage over de begroting per 1 oktober 2013 werd verwacht dat het tekort over 2013 (na bovengenoemde wijzigingen) € 250.000 zou bedragen. Op basis daarvan hebben beide gemeenten in hun najaarsnota een verhoging van de bijdrage geraamd van € 125.000. Deze verhoging van de bijdrage blijft thans op basis van de definitieve cijfers beperkt tot € 82.880.

Bestuur

Op 8 januari 2013 vergaderden beide besturen (DB en AB) voor de eerste keer. In die vergaderingen zijn (mandaat)besluiten genomen en verordeningen vastgesteld die de werkorganisatie nodig heeft.

Het Dagelijks bestuur vergaderde in 2013 tien maal en heeft één heisessie gehouden op 25 juni 2013.

Het Algemeen Bestuur vergaderde driemaal.

De besturen van de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Duivenvoorde waren in het verslagjaar als volgt samengesteld.

Voorzitter van de Werkorganisatie Duivenvoorde en van het Dagelijks en Algemeen Bestuur:
J.Th. Hoekema

Leden van het dagelijks bestuur:

J.M. Staatsen (plv voorzitter en portefeuille PO & I)

B. de Beer, vanaf 28 november 2013 (F.F. Blommers, tot 28 november 2013)

E.P. Beimers, vanaf 11 februari 2013 (portefeuille financiën)

Leden van het algemeen bestuur:

J.M. Staatsen (plv voorzitter)

B. de Beer, vanaf 28 november 2013 (F.F. Blommers, tot 28 november 2013)

Mw I.C.J. Adema-Nieuwenhuizen

L.A.W. de Lange, vanaf 11 februari 2013

E.P. Beimers, vanaf 11 februari 2013

Mw F. Koser-Kaya, vanaf 11 februari 2013

Concerndirectie

M.H. van der Veer

Mw W.A. Atsma

3 Uitgangspunten 2013 (en 2014) voor de financiering van de gemeenschappelijke regeling

De begroting 2013 van de deelnemende gemeenten is leidend.

De begroting 2013 van de gemeenschappelijke regeling is gebaseerd op de bedragen voor personeelskosten en materiële bedrijfsvoeringskosten uit de vastgestelde gemeentebegrotingen van Voorschoten en Wassenaar.

Eigendommen

Vanuit de gedachte om de GR zo beperkt mogelijk te houden bleven de kantoren, gebouwen en terreinen die worden gebruikt, in eigendom bij de individuele gemeenten. Ook de lasten voor instandhouding zoals onderhoud, energie en water, schoonmaak en dergelijke bleven voor de eigenaren. Datzelfde geldt voor alle roerende zaken. De roerende en onroerende zaken werden om niet ter beschikking gesteld aan de werkorganisatie.

Vervangingsinvesteringen

Voor de vervanging van investeringen op het gebied van ICT en facilitair zijn in de begroting van de werkorganisatie ramingen opgenomen. In het onderdeel 4.1.4 vervangingsinvesteringen wordt ingegaan op de realisatie van de vervangingsinvesteringen

Personeelsgerelateerde reserves en voorzieningen.

De begrotingen van Voorschoten en Wassenaar kennen nog personeelsgerelateerde reserves en voorzieningen. Het betreft in Voorschoten de voorziening spaarcontracten en in Wassenaar de reserve spaarverlof en de reserve liquidatie-uitkering IZA. Conform de uitgangspunten worden deze voorziening en reserves niet overgedragen aan de GR. Indien uitgaven ten laste van deze voorzieningen en reserves moeten worden gebracht worden die apart bij de deelnemers in rekening gebracht.

4 Programmaverslag

Voor de opzet van de programmabegroting is gekozen voor een programmaplan met twee programma's en het onderdeel algemene dekkingsmiddelen. In het programma bedrijfsvoering komt vooral de samenwerking tot uitdrukking. Het programma dienstverlening biedt de mogelijkheid om beide gemeenten volgens hun eigen beleidsprioriteiten te bedienen.

4.1 Programma 1 Bedrijfsvoering

In het programma bedrijfsvoering zijn de activiteiten opgenomen die bij uitstek de samenwerking van de beide deelnemers tot uitdrukking brengen. De uitvoering van één personeelsbeleid en beheer, het in stand houden van één informatie en automatiseringsinfrastructuur, het voeren van weliswaar drie administraties maar door één organisatieonderdeel, het bieden van juridische en inkoopondersteuning vanuit één punt en een gezamenlijke facilitaire ondersteuning. Het gaat hier om de afdeling Personeel, organisatie en informatie (POI) en de afdeling Financiën, facilitaire en juridische zaken en inkoop (FFJ). In het programma bedrijfsvoering zijn ook de taakgebieden archief, receptie en callcenter ondergebracht. Deze taakgebieden zijn algemeen ondersteunend aan de werkorganisatie en zorgen voor een snelle en correcte toegang tot de organisatie via de verschillende kanalen. Gezamenlijk bieden deze afdelingen de noodzakelijke ondersteuning, die de overige afdelingen in staat stellen hun taken naar behoren uit te voeren.

4.1.1 De afdeling Personeel, organisatie en informatie

Formatie en bezetting

Op 1 januari 2013 zijn alle medewerkers van de gemeenten Voorschoten en Wassenaar in dienst gekomen van de werkorganisatie Duivenvoorde. Vijf medewerkers zijn bovenformatief geplaatst en drie medewerkers zijn buiten de plaatsing gebleven. Tevens hebben zeventien medewerkers gebruik gemaakt van de zestig-plusregeling.

In de personeelsbegroting van Duivenvoorde zijn begin 2013 de taakstellingen uit de beide gemeentebegrotingen verwerkt. De bovenformatieve medewerkers worden betaald uit de reguliere personeelsbegroting.

De vacatureruimte is met de bezuiniging ingeleverd. Hierdoor ontstaat een kwalitatieve onderbezetting: qua aantal medewerkers is de formatie ingevuld, maar niet overal met de vereiste kwaliteit. Op sommige plaatsen zijn dan ook fricties ontstaan die binnen de beschikbare loonsom niet oplosbaar zijn.

Studio Duivenvoorde

Voor de werkorganisatie zijn vier kernwaarden geformuleerd: ambitieus, professioneel, dienstverlenend en sterk. Deze sluiten aan op de visie op de organisatie en de hoofdstructuur die eerder is vastgesteld. Daarbij gaat het niet alleen over waar de werkorganisatie voor staat (identiteit), maar ook hoe de werkorganisatie functioneert (houding en gedrag).

Het thema voor het eerste jaar van de werkorganisatie was verbinden. Verbinden met buiten (bestuur, raad, burgers, bedrijven en instellingen) en binnen (integraal werken en denken over afdelings- en gemeentegrenzen heen).

De belangrijkste bijdrage van POI aan versterking van de kernwaarden van de organisatie was dit jaar de introductie van Studio Duivenvoorde. Dit is een concept waarin opleidingen, trainingen, cultuurverandering en verbinding van medewerkers op een bijna speelse wijze samenkomen. Interne workshops voor verhoging van de basiskennis van gemeentelijke financiën en de juridische aspecten van het werken bij de lokale overheid maken ook deel uit van het gevarieerde opleidings- en activiteitenprogramma. Ook het werken in een politiek-bestuurlijke omgeving staat op de agenda, evenals de oriëntatie op de buitenwereld.

De belangstelling voor het aanbod van de studio is groot, wat ook geldt voor de waardering van de deelnemers. Studio Duivenvoorde zal in 2014 dan ook worden voortgezet. Tevens zullen de kernwaarden worden vertaald in drie competenties, die centraal zullen staan in de ontwikkeling van alle medewerkers. In dit licht is ook een 'competentieboek' samengesteld, waarin alle vaardigheden en de beschrijvingen daarvan zijn opgenomen die voor een functie relevant kunnen zijn.

Personele jaarcyclus (PJC)

De werkorganisatie heeft gekozen voor een instrument dat de ontwikkeling en prestaties van de medewerkers op een systematische wijze kan sturen: de PJC. De PJC bestaat uit drie gesprekken: een startgesprek (aan het begin van het jaar), een voortgangsgesprek (halverwege het jaar) en een resultaatgesprek (aan het eind van het jaar). Het is niet de bedoeling dat de afspraken een statisch karakter hebben: als de situatie of bestuurlijke wensen veranderen, kunnen de afspraken in onderling overleg worden bijgesteld. Op deze manier is altijd een actueel overzicht van de persoonlijke taken en doelstellingen beschikbaar.

Om het instrument goed te kunnen toepassen, hebben alle leidinggevenden en medewerkers in 2013 deelgenomen aan een intensieve training. Ook in 2014 zal energie worden gestoken in het verder opleiden medewerkers en managers voor de uitvoering van de PJC (medewerkers: weerbaarheid en managers: hoe voer ik een goed beoordelingsgesprek). Er wordt al met de PJC gewerkt, binnenkort zal de regeling formeel worden vastgesteld.

Het nieuwe werken

Dit begrip is in de werkorganisatie omgedoopt in 'Het nieuwe kiezen', omdat hierin beter de essentie van onze benadering wordt verwoord. Duivenvoorde wil namelijk uit het totale pakket van mogelijkheden uit het nieuwe werken bij uitstek die zaken selecteren die de doelstellingen van de organisatie ondersteunen en passen bij de gewenste cultuur. Gedacht wordt bijvoorbeeld aan voorzieningen die de netwerkstructuur verder versterken, zoals flexibele werkplekken en skypen. Ook middelen die de gerichtheid op aanwezigheid kunnen ombuigen in een focus op resultaat staan in de belangstelling, zoals tijd- en plaatsafhankelijk werken.

Interne communicatie

Evenals vorig jaar is getracht zoveel mogelijk aandacht te besteden aan de interne communicatie binnen de werkorganisatie. Het personeelsblad 'Op de rit', waarvan de titel verwijst naar de weg naar de nieuwe werkorganisatie, is na de vorming van Duivenvoorde 'doorgestart'. Ook op intranet zijn veel berichten verschenen, en het management heeft enkele personeelsbijeenkomsten georganiseerd.

Op dit moment wordt gewerkt aan een opvolger van 'Op de rit'. Het is de bedoeling dat dit nieuwe personeelsblad in de loop van 2014 wordt geïntroduceerd.

Invoering HR 21

Bij de oprichting van de werkorganisatie is gekozen voor introductie van een nieuw functiewaarderingssysteem, te weten HR21.

Dit systeem is in opdracht van de VNG ontwikkeld, met als doel een eenduidige functiebeschrijvings- en waarderingssysteem voor de gemeentelijke sector te introduceren, zodat onderlinge vergelijking mogelijk wordt en individuele gemeenten niet langer hun eigen systemen moeten invullen en onderhouden. Naar verwachting zal de toepassing van HR21 op enig moment deel gaan uitmaken van de CAO-afspraken. Door nu al te kiezen voor HR21, heeft de werkorganisatie zich verzekerd van een toekomstbestendig systeem dat tevens voorziet in een model voor competentieontwikkeling. Bijkomend voordeel is dat het actueel houden van HR21 op landelijk niveau plaatsvindt.

Ziekteverzuim

In de eerste helft van 2013 trad een stijging op van het ziekteverzuim. Het management heeft, in samenwerking met de ondernemingsraad, de mogelijke oorzaken in kaart gebracht en maatregelen getroffen, zoals prioriteiten in de werkvoorraden stellen en (verzuimende) medewerkers intensiever begeleiden. Resultaat is dat het verzuim na de zomer een licht dalende lijn heeft laten zien.

Bestuurlijk besluitvormingsproces

Bij de vorming van de werkorganisatie waren nog niet alle werkprocessen duidelijk. Op sommige punten moeten nog detailafspraken worden gemaakt of uitgewerkt.

Met name het harmoniseren en beschrijven van het arbeidsintensieve bestuurlijke besluitvormingsproces heeft veel tijd en aandacht gevraagd.

De eerste helft van 2013 is intensief gewerkt aan het inventariseren van de werkprocessen vanuit de werkorganisatie Duivenvoorde in de richting van beide gemeentebesturen en het bestuur van de

werkorganisatie (een nieuw 'fenomeen'). De werkorganisatie is erin geslaagd de processen ten aanzien van alle drie de besturen te harmoniseren. Dit heeft veel winst opgeleverd, zowel in de ambtelijke voorbereiding als in de afhandeling van genomen besluiten: hoe meer de werkprocessen overeenkomen, hoe efficiënter en effectiever 'de ambtelijke molen kan draaien'.

Eén van de middelen daarvoor was het gelijkschakelen van de sjablonen en lettertypes. Op dit moment worden de laatste verbeteringen in de sjablonen aangebracht, waarmee ook deze activiteit goed is afgerond. Een andere belangrijke actie is geweest om in de sjablonen aanwijzingen en tips voor het schrijven van adviezen op te nemen, met als doel de kwaliteit en de integraliteit van de adviezen te bevorderen.

Tegelijkertijd is binnen POI gewerkt aan het samenvoegen van de beide bestuurlijke informatiesystemen. Dit systeem biedt niet alleen de mogelijkheid om de drie besturen inzicht te geven in de verschillende termijnplanningen, maar is ook de basis voor het papierloos vergaderen via de iPad. Door de afdeling is intensief ingezet op het begeleiden van de management-ondersteuners en de secretaresses, zodat die groep over voldoende kennis en ervaring beschikt om met de nieuwe systemen aan de slag te kunnen gaan. Verwacht wordt dat rond 1 april 2014 aan alle randvoorwaarden is voldaan.

Verantwoordelijkheden laag in de organisatie

Eén van de grondbeginselen van de werkorganisatie is dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden zo laag mogelijk in de organisatie worden belegd. De realisatie van deze doelstelling vindt gefaseerd plaats. Zo zijn in de tweede helft van 2013 een aantal bevoegdheden ten aanzien van het personeel verder gedelegeerd aan de afdelingshoofden.

ICT (integratie), ICT beleid, modernisering van de ICT-omgeving

De ICT-teams van Wassenaar en Voorschoten zijn medio 2010 samengevoegd. Hierdoor was het mogelijk om al ruim voor de start van de Werkorganisatie Duivenvoorde te werken aan een geïntegreerde ICT-omgeving. Eind 2011 resulteerde dit in een gezamenlijk computernetwerk voor beide gemeenten. Dit netwerk werd nog opgebouwd met bestaande componenten en was daarom niet toekomstbestendig. Met name de backup en restore capaciteit en de snelheid van het netwerk lieten te wensen over. Eind 2012 is gestart met de Europese aanbesteding voor de modernisering van de ICT-infrastructuur. Juni 2013 is de aanbesteding afgerond en kon worden gestart met de implementatie. Het complete serverpark (inclusief beheer- en besturingssoftware) en alle werkplekken zijn vernieuwd. Voor de kantoorautomatisering zijn de nieuwste versies aangeschaft en er is een nieuw e-mailprogramma geïntroduceerd. Eind december 2013 is de nieuwe ICT infrastructuur in gebruik genomen.

De harmonisatie van de administratieve en geografische applicaties verloopt volgens eerder vastgesteld beleid. Dit beleid is gebaseerd op de landelijke informatiearchitectuur voor gemeenten. Deze architectuur is vertaald naar de Werkorganisatie Duivenvoorde.

4.1.2 De afdeling financiën, facilitaire en juridische zaken en inkoop

Financiën (Inrichting en werking P&C-cycli en managementinformatie, financieel beleid, -control en -beheer, administratie en financiële (werk)processen).

Met het starten van de werkorganisatie Duivenvoorde is de P&C druk toegenomen. Inmiddels kennen we drie cycli in plaats van twee. De oorspronkelijke inrichting van het team financiën was hier niet op ingericht. Gevolg hiervan was dat procesgang soms te wensen over liet. De beide gemeenten zijn overigens goed bediend.

Veel tijd is gestoken in de advisering van beide gemeenten. Hierbij is de consulenten rol opgepakt en vindt de advisering nu steeds meer aan de voorkant van het proces plaats. Alles met doel om de integrale advisering richting raad en college te verbeteren.

De informatiewaarde van jaarrekeningen en begrotingen is in 2012 verbeterd. De beide raden waren positief over de boekwerken.

Ook is dit jaar de verplichtingenadministratie ingericht en verloopt de factuurafhandeling digitaal. Budgethouders kunnen nu direct vanuit de administratie de facturen oproepen. Hiermee is de informatiewaarde toegenomen

Belastingen en BSGR

Beide gemeenten zijn bediend met nieuwe verordeningen en de aanslagoplegging voor de ondernemersheffing. Dit is de enige belastingsoort die nog in eigen beheer is.

Voor de gemeente Wassenaar is conform de vraag een onderzoek gedaan naar een mogelijk nieuwe wijze van heffen voor de rioolheffing. Voor de gemeente Voorschoten is tijd gestoken in een onderzoek naar de ontwikkeling van de ozb opbrengsten in relatie tot de waardeontwikkeling.

Facilitaire zaken

De servicedesk wordt steeds verder uitgebreid en meer diensten kunnen via de servicedesk worden aangeboden en geleverd. De harmonisatie van de facilitaire processen in beide gemeenten is in volle gang.

Enkele behaalde resultaten zijn: de samenwerking met Leidschendam-Voorburg is opgepakt, de eerstelijns vragen voor de servicedesk zijn geïnventariseerd, aansluiting is gevonden met het team huisvesting en de eerste werkafspraken zijn gemaakt met team beheer over de relatie verhuurder – huurder.

Aanwezige knelpunten: er is onvoldoende facilitaire kennis binnen het facilitaire team. Het facilitaire niveau van dienstverlening blijft daardoor operationeel. Facilitaire zaken inzetten en benutten voor tactische en strategische beslissingen en doeleinden moet worden ontwikkeld. De toegevoegde waarde van facilitaire zaken daarin wordt nog niet overal herkend of erkend. Facilitaire zaken moet de komende jaren haar waarde daarin tonen.

Juridische ondersteuning, bezwaar en beroep/bezwarencommissie, mandaten, contracten, verzekeringen en inkoop en aanbesteding.

Dit jaar is het consultantschap ingevoerd bij JZI en hebben de medewerkers scholing gehad in de rol van adviseur. Hiermee heeft de ontwikkeling van de rol van adviseur een impuls gekregen. Beide gemeenteraden hebben in 2013 besloten tot het instellen van een nieuwe commissie bezwaarschriften. Met de nieuwe commissie is ook een nieuw intern proces geïmplementeerd om op de vakafdelingen de bezwaren en beroepen integraal af te wikkelen. JZI heeft cursussen verzorgd in het schrijven van verweerschriften en daarmee samenhangende B&W adviezen. Volgend jaar zal bij bezwaren meer gebruik gemaakt worden van informeel overleg en mediation.

Het contractmanagement is opgezet, en het contractenboek nagenoeg gevuld. Ook zijn er informatieve bijeenkomsten geweest voor de teamleiders en afdelingshoofden in het kader van contractmanagement. Volgend jaar staat in het teken van verbetering van de werkprocessen waarin contracten een rol spelen.

De WOB verzoeken zijn gecentraliseerd, de achterstanden worden weggewerkt. De achterstanden in het beheer van regelgeving zijn voor Voorschoten nagenoeg weggewerkt, en voor Wassenaar inmiddels in gang gezet. Komend jaar zal met name besteed worden aan het verbeteren van het mandatenstelsel en diverse beheersystemen, zoals het beheer van mandaten en regelgeving. Ook wordt de regionale samenwerking op het gebied van inkoop voor beide gemeenten versterkt.

4.1.3 Callcenter en receptie, post en archief

Met de samenwerking beogen we de kwaliteit van de dienstverlening aan de burgers te verbeteren. In het KCC is in 2013 hard gewerkt om dit doel te behalen. De KCC medewerkers zijn sinds januari 2013 in beide gemeentewinkels (Wassenaar en Voorschoten) ingezet. Dit heeft het uniformeren van processen en procedures versneld.

In 2013 is één callcenter voor de gemeenten Wassenaar en Voorschoten gecreëerd. Het callcenter bevindt zich in Wassenaar.

Voor de registratie en beheer van meldingen openbare ruimte, de Boa-meldingen en de gevonden en verloren voorwerpen wordt het klantcontactsysteem (KCS) gebruikt. Het KCS is een belangrijk hulpmiddel om meer vragen, tijdens het eerste contact, te beantwoorden. Het KCS-systeem maakt de transacties en de registratie en informatie-uitwisseling via de verschillende kanalen en de front- en backoffice mogelijk.

Post en archief

Per februari dit jaar zijn we overgestapt op een integraal documentmanagement systeem (decos) voor beide gemeenten en de werkorganisatie.

In 2013 zijn de oude archieven van Voorschoten ondergebracht in het gemeentearchief op raadhuis de Paauw in Wassenaar. De gemeenschappelijke regeling met het Regionaal Archief Leiden wordt per 1 januari 2014 opgezegd. De gemeentearchivaris van Wassenaar is met ingang van 1 januari 2013 tevens benoemd als gemeentearchivaris van Voorschoten.

4.1.4 Vervangingsinvesteringen.

In de begroting waren de onderstaande vervangingsinvesteringen opgenomen. Dit onderdeel gaat in op de realisatie van deze investeringen.

Tabel 1. overzicht van de realisatie van de vervangingsinvesteringen

vervangingsinvesteringen	geraamd 2013	werkelijk 2013
a Aanpassen serverruimten	100.000	88.661
b Vervangen ICT infrastructuur	1.200.000	1.038.425
c Vaste en mobiele telefonie (€ 20.027 tlv de exploitatie)	20.000	0
d Gecombineerde gegevensmakelaar	60.000	1.390
e Koppeling digitale archieven	50.000	4.415
f Geografische informatie	100.000	17.101
g Hard- software papierloos werken (€ 34.649 tlv de exploitatie)	40.000	0
h Integratie documentmanagement systeem	90.000	45.469
i Harmoniseren software	200.000	155.323
j ICT inrichting KCC Voorschoten (€ 40.390 tlv de exploitatie)	30.000	0
totaal	1.890.000	1.350.784

Toelichting op de realisatie van de vervangingsinvesteringen:

a. vervanging serverruimtes

De inrichting van de serverruimtes in Voorschoten en Wassenaar was verouderd. De ruimtes waren ingericht conform de eisen die daar tien jaar geleden aan werden gesteld. Inmiddels is door virtualisatie het aantal fysieke servers aanmerkelijk afgenomen. De serverruimtes zijn opnieuw ingedeeld en gereed gemaakt voor de modernisering van de ICT-infrastructuur. De werkzaamheden bestonden onder meer uit de vervanging van de koeling, het plaatsen en aanpassen van vloeren en systeemplafonds, aanpassingen aan noodstroom en herindeling van computerkasten. Er zijn in totaal drie serverruimtes: twee primaire serverruimtes in het gemeentekantoor van Wassenaar en het gemeentehuis van Voorschoten en een serverruimte in de Paauw, die voor back-up doeleinden ingezet is.

b. modernisering ICT infrastructuur

De samenvoeging van de ambtelijke organisaties maakte harmonisatie van de ICT-infrastructuur van de gemeenten Wassenaar en Voorschoten noodzakelijk. Harmonisatie is alleen mogelijk door de totale vervanging van de aanwezige verouderde hardware (servers en werkplekken) en de software voor netwerkbesturing en kantoorautomatisering. Door de hoogte van de investering was een Europese aanbesteding noodzakelijk. Volgens planning is het project "ICT op orde" voor 31 december 2013 opgeleverd.

c. mobiele telefonie

In 2012 is er nieuw beleid vastgesteld met betrekking tot de mobiele communicatiemiddelen. Het gebruik van mobiele telefoons is herijkt aan de functies in de nieuwe organisatie. Gelijktijdig is besloten om de Blackberry smartphones te vervangen door iPhones. De investering is ingezet voor de aanschaf van GSM-toestellen en smartphones

d. derde gegevensmakelaar

Wassenaar en Voorschoten maken voor het eenmalig vastleggen en meermalig gebruiken van gegevens gebruik van een eigen gegevensmakelaar. Voor de Werkorganisatie Duivenvoorde is het noodzakelijk dat er een gezamenlijke gegevensverzameling beschikbaar is. Deze gegevensverzameling vervangt niet de twee oorspronkelijke gegevensmakelaars. Vanwege de prioriteit in de uitvoering van het project "ICT op orde" is deze investering doorgeschoven naar 2014.

e koppelen gedigitaliseerde archieven

De bouwarchieven van Wassenaar en Voorschoten zijn gedigitaliseerd. Voor een optimaal gebruik van de gegevens binnen de applicaties is het noodzakelijk dat de gedigitaliseerde archieven gekoppeld zijn. Dit geldt ook voor de GBA-brondocumenten. In 2012 is al een deel hiervan gedigitaliseerd, het resterende deel in 2013.

f. geografische informatie

De doorontwikkeling van Geo-informatie is essentieel voor de informatiehuishouding van de werkorganisatie. De komende jaren zal de nadruk worden gelegd op de doorontwikkeling van de verschillende GIS-componenten, het koppelen van nieuwe Geo-informatie (o.a. luchtfoto's) en het verder ontsluiten van essentiële administraties zoals een monumentenregistratie. Daarnaast worden ook software-onderdelen voor het CAD-tekenen gemoderniseerd. Het ICT-investeringsplan dekt alleen de investeringen voor Geo/GIS-software en de kosten voor het koppelen en ontsluiten van informatie. Dit project kent een langere doorlooptijd waardoor het investeringsbedrag ook in 2014 nog beschikbaar moet zijn.

g. papierloos werken ambtelijk

In 2013 is het papierloos werken bij het ambtelijk apparaat geïntroduceerd. Als eerste zijn de leidinggevenden overgaan op papierloos vergaderen, gevolgd door de secretaresses en managementondersteuners en de medewerkers van Staf, Strategie en Control. Net als bij het bestuur worden de vergaderstukken met Ibabs beschikbaar gesteld op een iPad. De volgende stap is dat ook projectleiders papierloos gaan werken.

h. decos-integratie

Tot voor kort hadden de gemeenten Voorschoten en Wassenaar elk een eigen documentmanagement-systeem. De samenvoeging van de ambtelijke organisaties maakte integratie tot één documentmanagement-systeem noodzakelijk. In 2013 is deze integratie gestart. Hierbij werden onder andere de essentiële koppeling opgeleverd met het zaakstelsel van PinkRocade. De koppeling van het omgevingsloket en de vergunningenadministratie staat voor 2014 op de rol.

i. harmonisatie software

Door de samenvoeging van de ambtelijke organisaties zijn teams en afdelingen bij elkaar gekomen, elk met eigen software. In sommige gevallen gaat het om dezelfde software, maar worden aparte administraties bijgehouden. Er zijn ook gevallen waarbij de software afwijkt. Er wordt per geval samen met de afdelingen bekeken op welke wijze geharmoniseerd wordt. Het gaat in totaal om tientallen applicaties waarbij dit speelt. De harmonisatie of integratie wordt initieel gedekt uit de investeringen. De harmonisatie levert naar verloop van tijd besparingen op in de exploitatiebegroting. Met de afdelingshoofden worden concrete afspraken gemaakt over de exacte planning van de harmonisatie. In 2013 is reeds een flink aantal applicaties geharmoniseerd.

j. ICT-inrichting KCC Voorschoten

In het eerste helft van 2013 is het KCC van Voorschoten verbouwd en gemoderniseerd. Tijdens de verbouwing is de databekabeling verplaatst en uitgebreid. Daarnaast is er een klant-volg systeem geïnstalleerd en is de kassa gemoderniseerd. Ook hebben alle balies een eigen printer/copier en pinapparaat gekregen.

4.1.5 Resultaten voor programma 1 Bedrijfsvoering

Tabel 4.1 Resultaten voor programma 1 Bedrijfsvoering

	begroting 2013	jaarrekening 2013	verschil
Baten	44.451	156.217	111.766
Lasten	-8.736.403	-9.162.760	-426.357
Saldo voor bestemming	-8.691.952	-9.006.543	-314.591
Mutaties reserves	0	0	0
Saldo na bestemming	-8.691.952	-9.006.543	-314.591

Toelichting op het resultaat

Het programma bedrijfsvoering heeft een groter negatief saldo van € 314.591 ten opzichte van de begroting.

De materiele bedrijfsvoeringskosten zijn lager uitgevallen dan in de begroting was geraamd (€ 272.000). Met name de kosten voor cursussen en opleidingen (€ 73.000), voor werving en selectie (€ 78.000), bedrijfsgezondheidszorg (€ 83.000) en kantoorbenodigdheden (€ 45.000) vielen lager uit. Het integratietraject heeft een hoge prioriteit gehad. In combinatie met de uitvoering van de reguliere taken zijn dit jaar met name minder organisatiebrede opleidingstrajecten georganiseerd. De lagere kosten voor werving en selectie zijn een gevolg van het feit dat veel vacatures intern zijn vervuld en in andere gevallen met digitale publicatie onder andere in de regio kon worden volstaan. Voor bedrijfsgezondheidszorg is een nieuwe aanbesteding gehouden.

Om de beheersbaarheid van het personeels- en inhuurbudget in het eerste jaar van de integratie te vergroten zijn met de eerste wijziging van de begroting 2013 de personeelsbudgetten van vacante formatieplaatsen gecentraliseerd op de kostenplaats van de Staf Strategie en Control in programma 2 dienstverlening.

Dit betekent dat op dit programma wel lasten van inhuur van extern personeel zijn verantwoord, maar dat de beschikbare onderuitputting door vacatures op het programma dienstverlening zijn verantwoord. Het hogere nadelig saldo op het programma bedrijfsvoering wordt voor een belangrijk deel gecompenseerd door een positief saldo op programma 2 dienstverlening.

4.2 Programma 2 Dienstverlening

In dit programma zijn de baten en lasten onder gebracht van de afdelingen die belast zijn met de uitvoering van de taken van beide gemeenten. Het betreft de afdelingen Dienstverlening, Maatschappelijke Ontwikkeling, Ruimtelijke Ontwikkeling, Omgevingsbeheer en de Staf Strategie en Control. Deze afdelingen zorgen voor de uitvoering van de taken, die zijn benoemd in de begrotingen van beide deelnemers. Dat gaat om de uitvoering van de collegeprogramma's van beide gemeenten en de reguliere (wettelijke) taken.

4.2.1 De afdeling Publiekzaken

Voortgang digitale dienstverlening, prestaties afhandeling verschillende kanalen

In 2013 is hard gewerkt aan een visie op dienstverlening 2014-2019 die de komende jaren richtinggevend zal zijn en op basis waarvan een uitvoeringsprogramma kan worden opgesteld voor de komende twee jaar.

De uitbreiding van de mogelijkheden om producten en diensten digitaal aan te vragen, het digitaal maken van een afspraak en zaakgericht werken zijn belangrijke ontwikkelingen om toe te werken naar de wens om in 2017 alle aanvragen digitaal te kunnen doen bij de gemeente. Het digitaal indienen van aanvragen is voor de burgers snel en gemakkelijk. Daarom is het belangrijk dat steeds meer aanvragen van producten digitaal gebeuren. De mogelijkheid om digitaal producten bij de beide gemeenten af te nemen is in 2013 verruimd.

Een ander belangrijk onderdeel is het meetbaar maken prestaties op het gebied van brieven, mails en telefonie zodat sturing op deze prestaties beter mogelijk is.

Beide gemeenten hebben een nieuwe digitale producten- en dienstencatalogus (PDC) in gebruik genomen. In de nieuwe digitale PDC kunnen burgers, bedrijven en instellingen sneller informatie vinden over de verschillende gemeentelijke producten en diensten.

De informatie is up to date en compleet. De meest gestelde vragen over de meest gangbare producten zijn in de digitale PDC opgenomen. De digitale producten- en dienstencatalogus en de veel voorkomende vragen zijn een belangrijk hulpmiddel voor het KCC om steeds meer vragen, tijdens het eerste contact, te beantwoorden. Het beheer van het digitaal loket is sinds 2013 bij het KCC ondergebracht.

Afhandeling vergunningen

Met ingang van 2013 worden de aanvragen omgevingsvergunningen voor Voorschoten vastgelegd in SBA. SBA-Wassenaar en SBA-Voorschoten zijn eind 2013 samengevoegd.

Momenteel wordt gewerkt aan koppelingen van SBA met Decos en Civision Middelen. Deze koppelingen moeten begin 2014 operationeel zijn.

Als gevolg van de opmerkingen die gemaakt zijn naar aanleiding van de interne controle zijn maatregelen genomen voor verbetering. Zo zal periodiek een aansluiting worden gemaakt tussen SBA en de financiële administratie en zullen binnen de afdeling uitgevoerde interne controles beter worden vastgelegd.

Bouw en milieutoezicht, uitvoering handhavingsprogramma's

Bouwtoezicht: In 2013 heeft een inventarisatie plaatsgevonden in hoeverre Wassenaar en Voorschoten voldoen aan de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria VTH. Op basis van deze inventarisatie is een verbeterplan opgesteld.

Milieutoezicht: Met ingang van 2013 is het milieutoezicht voor Wassenaar uitbesteed aan de Omgevingsdienst Haaglanden. Het milieutoezicht voor Voorschoten zal naar verwachting in 2014 worden overgedragen aan de Omgevingsdienst West-Holland of Haaglanden. De diensten voeren milieutaken uit voor de deelnemende gemeenten (w.o. Wassenaar en Voorschoten) en de provincie Zuid-Holland. De lasten bestaan jaarlijks uit een exploitatiebijdrage en een bijdrage in de directe productiekosten. De dienstverlening door de omgevingsdiensten bestaat voornamelijk uit het behandelen van vergunningaanvragen, meldingen en klachten, het uitoefenen van milieutoezicht en de handhaving van regels.

Toezicht openbare ruimte, integrale veiligheid en crisisbeheersing

Het gemeentelijk toezicht openbare ruimte in Wassenaar en Voorschoten wordt 7 dagen per week uitgevoerd door 6 inspecteurs met BOA's bevoegdheid. Het toezicht betreft APV, evenementen, afvalstoffenverordening, verkeer/parkeren, bosparken, strand, ontruiming, precario/retributie. De gemeenten zijn belast met het waarborgen en verbeteren van de sociale en fysieke veiligheid van inwoners en bezoekers van de gemeenten, het coördineren van gemeentelijk beleid en gemeentelijke activiteiten op het terrein van openbare orde en veiligheid en de afstemming hiervan met landelijke en regionale kaders.

Hoewel de gemeenten bij integrale veiligheid een belangrijke regietaak hebben, bouwen de gemeenten nadrukkelijk op de expertise van direct betrokkenen zoals politie, reddingsbrigade en brandweer. De Burgemeester overlegt elk kwartaal met het Openbaar Ministerie en de politie in de zogenaamde lokale driehoek.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de zorg aan de bevolking tijdens een ramp, crisis of zwaar ongeval. Hiervoor is een goede voorbereiding nodig op een optimale inzet van alle daartoe aangewezen diensten, instanties en personen. Vanuit het rijk worden hiervoor steeds meer gespecificeerde eisen gesteld waar zo'n organisatie aan moet voldoen. Resultaten worden dan ook regelmatig getoetst door de Inspectie voor Openbare Orde en Veiligheid. Vrijblijvendheid is er niet meer. Om aan de eisen te voldoen en efficiënt en effectief te werken, werken de gemeenten op regionale schaal samen. Er zijn regionale crisisplannen opgesteld, uitgewerkt in lokale proces- en deelplannen. De lokale aanvullingen op het regionale plan betreft o.a. opvanglocaties, contactgegevens derde, lokale afspraken etc. Voor zover nodig zijn het afgelopen jaar medewerkers getraind voor hun taak tijdens crisis en rampen.

Sinds 2010 zijn de gemeentelijke taken op het gebied van brandweezorg overgedragen aan de Veiligheidsregio Haaglanden en Hollands Midden. De Veiligheidsregio's bieden de gemeenten brandweezorg, ondersteuning bij rampen en crisis, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

Basisregistraties

De Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) van Wassenaar en Voorschoten zijn dit jaar gekoppeld aan de Makelaar Gegevens. Hiermee is weer een stap gezet in het breed beschikbaar maken van BAG gegevens binnen de gemeenten. Een groot deel van het jaar is besteed aan het voorbereiden op de audit van de BAG. Op 3 december is deze audit gehouden in Wassenaar en op 17 december in Voorschoten. Deze audit is een ijkmoment voor de BAG waarna duidelijk wordt waar mogelijke verbeterpunten liggen.

In Voorschoten zijn alle akten van de burgerlijke stand gedigitaliseerd zodat deze allemaal digitaal raadpleegbaar zijn. In Wassenaar was dit al het geval, beide digitale archieven zullen in 2014 op beide locaties in één applicatie te raadplegen zijn.

De GBA van beide gemeenten wordt klaargemaakt voor de overgang naar een nieuwe werkomgeving en wetgeving. Dit moet uiteindelijk tussen 2016-2018 klaar zijn. Het gaat nu vooral om het aanpassen van gegevens zodat het nieuwe systeem hiermee kan omgaan. Verder zijn de voorbereidingen voor de gemeenteraadsverkiezingen in volle gang.

4.2.2 De afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Drie decentralisaties

In 2013 heeft de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling de voorbereiding voor de drie decentralisaties voortvarend opgepakt. De uitgangspunten voor de 3 decentralisaties zijn door beide raden bekrachtigd, zo ook de visie op de jeugd en de uitgangspunten voor de invulling van de participatiewet. Er is intensief geparticipeerd in de regio Haaglanden en de regio Holland Rijnland om meer inhoud te geven aan de decentralisaties. Er is in meerdere vormen gesproken met het veld, bijvoorbeeld tijdens de WMO conferentie over wat er nodig is voor onze inwoners. De raden hebben via een bestuursopdracht de werkorganisatie gevraagd om de 3 decentralisaties in samenwerking met Leidschendam- Voorburg voor te bereiden. In deze samenwerking is inmiddels een aantal stappen gezet en heeft bijvoorbeeld geleid tot een gezamenlijke kadernota voor de decentralisaties

als volgende stap. Ook de verdere voorbereiding voor deze opdrachten zal gezamenlijk ingevuld worden.

Samenwerking Leidschendam-Voorburg voor werk en inkomen

In 2013 heeft de afdeling Werk & Inkomen van de gemeente Leidschendam-Voorburg in samenwerking met de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling van de werkorganisatie uitvoering gegeven aan onze opgave ten aanzien van werk en inkomen.

Uitvoering WMO

In 2013 is door de afdeling ook de uitvoering van de WMO voor beide gemeenten ter hand genomen en is de dienstverlening van Voorschoten en Wassenaar geïntegreerd. Hiervoor zijn de medewerkers van Infomaat die in Wassenaar de WMO uitvoerden in dienst genomen bij de werkorganisatie, zijn de werkprocessen daar waar mogelijk geïntegreerd en geoptimaliseerd waardoor er geen achterstanden zijn. De kantelingsgedachte is in de vorm van het zogenaamde keukentafelgesprek ingevoerd. Ook zijn de hulpmiddelen gezamenlijk aanbesteed waardoor voor 2014 een aanzienlijke besparing, met name voor Wassenaar is te verwachten.

Subsidieverlening

Op het gebied van subsidieverlening heeft de afdeling uitvoering gegeven aan het subsidieplan van Voorschoten en is er voor Wassenaar een nieuw subsidiebeleid en subsidieverordening ingevoerd.

Gezondheidszorg

Voor de gemeente Voorschoten is onder andere een nota gezondheidsbeleid opgesteld. Voor beide gemeenten is er veel geïnvesteerd in een relatie met de eerstelijns gezondheidszorg om met hen invulling te geven aan gezondheidsbeleid en de drie decentralisaties. In dit kader zijn ook stappen gezet om de beide CJG's te professionaliseren waaronder het voorbereiden van nieuwe huisvesting om de samenwerking beter te faciliteren. Ook met de welzijnsorganisaties en de vrijwilligerssteunpunten is een professionaliseringstraject ingezet om hen een stevigere partner te maken voor hun taken op het gebied van de WMO en de drie decentralisaties.

Sport / combinatiefunctionarissen c.q. buurtsportcoaches

Voor de gemeente Wassenaar zijn de plannen voor invulling van het brede school gedachtegoed in gang gezet en is de eerste combinatiefunctionaris aangesteld. Voor Voorschoten is het project met de combinatiefunctionarissen ook dit jaar gefaciliteerd en er heeft een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden.

Cultuur / beheer gemeentelijk kunstbezit

Op het gebied van cultuur is er voor de gemeente Voorschoten een intensief traject geweest om invulling te geven aan een financiële taakstelling voor de bibliotheek. Ook is de culturele raad zelfstandig in Voorschoten. Daarnaast zijn er diverse culturele activiteiten voor de beide gemeenten gefaciliteerd en georganiseerd. Voor de gemeente Wassenaar is de gemeentelijke kunstcollectie geïnventariseerd en getaxeed.

Accommodatiebeleid

Om een goede invulling en inbedding te realiseren van het accommodatiebeleid voor beide gemeenten is een programma gestart. Er is een eerste inventarisatie geweest van de vraagstukken die er zijn op dit gebied. En met de meest belangrijke vraagstukken is een start gemaakt. Er is een eerste visie neergelegd in Voorschoten voor een cultuur-, sport- en zorgspoor. Voor het cultuurspoor zijn de resultaten van de business case voor de accommodatie het Kruispunt gepresenteerd in Voorschoten. Daarnaast is invulling geven aan de financiële taakstelling voor het zwembad een fikse opgave. Voor Wassenaar zijn ook een aantal accommodatiedossiers op de rit gezet zoals beheersplannen voor het onderhoud van accommodaties en Warenar.

Ten aanzien van de bedrijfsvoering binnen de afdeling MO valt op te merken dat inpassing van alle medewerkers goed verlopen is en dat de vacatures redelijk snel zijn ingevuld. Er zijn echter ook knelpunten die veel aandacht hebben gevraagd en nog zullen vragen. Zo was het ziekteverzuim binnen de afdeling in 2013 hoog. Door het hoge ziekteverzuim, het samengaan van Wassenaar en

Voorschoten in de werkorganisatie Duivenvoorde, veel medewerkers op een ander takenpakket en de complexe nieuwe opgave voor de drie decentralisaties was de werkdruk voor medewerkers zeer fors. Het hanteerbaar maken van de werkdruk is een knelpunt dat nog veel aandacht vraagt. De samenwerking met Leidschendam-Voorburg moet effectiever worden en vraagt dus nog veel aandacht. Het werken in twee regio's, het werken voor twee besturen, de flinke opgave voor accommodatiebeleid, de benodigde expertise en beleids capaciteit voor de 3 decentralisaties, het ontwikkelen van de medewerkers tot stevige en taakvolwassen medewerkers zijn aandachtspunten.

4.2.3 De afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

Bestemmingsplannen

Binnen de ruimtelijke ordening is in 2013 weer het nodige gedaan om het groene karakter en de kwaliteit van onze dorpen in stand te houden. De bestemmingsplannen waren een belangrijk aandachtsveld in het afgelopen jaar. Met het recent vaststellen van een groot aantal bestemmingsplannen zijn we er in geslaagd tijdig alle plannen binnen de nieuwe kaders van de Wro aan te passen. Dit heeft geleid tot meer conserverende plannen, omdat het tijds kader bepalend en strak was. Om nu regulier de plannen aan te passen zijn voorbereidingen getroffen om een nieuwe structuurvisie op te stellen. Deze visie zal de basis worden voor de nieuwe bestemmingsplannen, is gebiedsdekkend en wordt mede gebaseerd op de eerder vastgestelde gebiedsvisies. In 2014 worden de contouren van de nieuwe visie in de raden behandeld.

Cultureel erfgoed

Als beleidskader om de unieke karakteristiek van Voorschoten in stand te houden zijn de Kadernota Erfgoed en de Structuurvisie Cultuurhistorie door de raad vastgesteld. In 2013 heeft de gemeenteraad van Wassenaar een voorbereidingsbesluit genomen met betrekking tot het paraplubestemmingsplan Cultuurhistorie.

In het kader van regeldrukvermindering en proportionaliteit is het beleid voor archeologie, binnen de wettelijke kaders, vereenvoudigd. Het zal naar verwachting begin 2014 in de raden worden behandeld.

Uitgebreide WABO-procedures

In 2013 zijn voor Wassenaar de Pieter Maritzstraat (woningbouw), Van Cranenburchlaan 181 (woningbouw), het museum op landgoed Voorlinden en Papeweg 36 (kantoor bij entree de Horsten) uitgebreide Wabo-procedures afgerond. Voor Voorschoten is de verbouwing van Huize Adegeest behandeld. In beide gemeenten is gekeken naar de vestiging van een casino.

Verkeersveiligheid

Ten behoeve van het verbeteren van de verkeersveiligheid en het handhaven van de maximum snelheid is er een snelheidsdisplay aangeschaft.

De werkzaamheden voor fietsvriendelijke wijkontsluitingswegen zijn afgerond. In de Voorstraat van Voorschoten is de blauwe zone uitgebreid en er zijn maatregelen genomen om terrassen te vrijwaren van geparkeerde auto's. Voor de kruising Zijdeweg-Wittenburgerweg in Wassenaar is, in overleg met direct betrokkenen, een verbeterde lay-out van het kruispunt opgesteld. Uitvoering van de maatregelen is voorzien in het eerste kwartaal van 2014. In Voorschoten is het project Veilige schoolroutes uitgevoerd.

Rijnlandroute

Op 4 november is de bestuursovereenkomst Rijnlandroute tussen provincie Zuid Holland en de gemeenten Wassenaar en Voorschoten ondertekend.

Verkeersprojecten

Rondom NS station Voorschoten is een tekort aan parkeerplaatsen ten behoeve van treinreizigers. Dit is reden om het aantal parkeerplaatsen op het P+R terrein uit te breiden. Hiermee is eind 2013 een aanvang gemaakt, verwachte uitvoering is in 2014. De uitvoeringskosten van dit project wordt overigens volledig gesubsidieerd. In Wassenaar is de Verkeersagenda en het Centrum Verkeersplan vastgesteld. In de komende periode staan 16 projecten op de rol om uitgevoerd gaan worden.

Landschap en Groen

Er zijn lobbytrajecten uitgevoerd op het dossier Valkenburg voor Wassenaar en voor beide gemeenten op de herziening van de Provinciale Structuurvisie. Verder wordt er hard gewerkt in het Pact van Duivenvoorde. Er is subsidie aangevraagd voor het wandelroutenetwerk en voor drie wandelroutes. Verder is najaar 2013 gestart met de aanleg van het Duivenvoordse Polderpad, langs de Horst en Voordelaan. Dit pad wordt in het voorjaar 2014 opgeleverd. Ook in 2013 is de website Duin Horst & Weide opgeleverd, hebben de wethouders deelgenomen aan de Polderdag in mei en aan de Natuurwerkdag in november.

In 2009 is de Groenstructuurvisie van Voorschoten vastgesteld. In 2013 bleek dat op twee punten herijking nodig was. In de Evaluatie Groenstructuurvisie zijn ruimtelijke kaders aangegeven waarbinnen ruimtelijke ontwikkelingen in de projectgebieden mogelijk zijn. Verder is het beleid rond groenstrookjes geactualiseerd.

Recreatie

Wassenaar heeft het afgelopen jaar wederom de Blauwe Vlag ontvangen. Ook hebben de gemeente Wassenaar en het strand een nominatie ontvangen voor Quality Coast.

Afval

In 2013 hebben de raden een afvalvisie vastgesteld. Deze bevat kaders en ambities die in 2014 worden uitgewerkt in een afvalbeleidsplan.

Milieu

Er zijn allerlei acties op touw gezet ter bewustwording en stimulering van duurzaamheid: Klimaatfeest, zonnepanelen, windenergie.

Het ontwerppactieplan geluid is in procedure gebracht. Het plan onderbouwt de noodzaak van maatregelen om het omgevingslawaaï te beperken of verminderen. Na de inspraakperiode wordt het plan in 2014 vastgesteld. In september heeft de raad de bodemkwaliteitskaart en de nota bodembeheer vastgesteld, waarmee de uitgangspunten zijn vastgelegd voor milieu hygiënisch verantwoorde toepassingen van grond en bagger.

Economische zaken, het bedrijvenloket en toerisme

In 2013 is een ondernemersfonds op basis van reclamebelasting ingevoerd in Wassenaar. Het ondernemersfonds is een van de uitwerkingen van de Detailhandelnota 2012. Uit de opbrengsten minus de perceptiekosten van het ondernemersfonds betaalt de Stichting Centrum Management Wassenaar haar activiteiten.

In 2013 is een eerste aanzet gegeven om tot een Economische Visie voor Wassenaar en Voorschoten te komen. De startnotitie voor deze Economische Visie zal behandeld worden in de gemeenteraden.

In 2013 zijn de banden aangehaald met verschillende ondernemersgroepen. Zo zijn er in 2013 meerdere bedrijvenbezoeken afgelegd. Met de ondernemersvereniging Maaldrift en Dobbewijk is eind 2013 een start gemaakt om in 2014 parkmanagement op te zetten.

Wonen (de woonvisies), het startersbeleid en woonruimteverdeling en relatiebeheer met de woningbouwcorporaties

De prestatieafspraken met de corporaties zijn uitgevoerd en structureel overleg met de corporaties is ook dit jaar voortgezet. De tweede tranche voor de startersleningen zijn, wegens succes van de formule, beschikbaar gesteld. De startnotitie voor een nieuwe woonvisie 2014-2018 is opgesteld.

Grondzaken, planeconomie, het verwerven en verkoop van onroerend goed en het opstellen van grondexploitaties

De Nederlandse vastgoedmarkt heeft het niet makkelijk. De kredietcrisis en de aanhoudende onzekerheid over de hypotheekrenteaftrek hadden in 2013 een verlamme werking op de vastgoedmarkt. Dit leidt er toe dat veel bouwplannen vertraging oplopen. De risico's voor wat betreft planning en prijsdaling blijven de komende jaren beperkt, maar zijn niet geheel uit te sluiten. In Wassenaar heeft hiervoor in 2013 een heroriëntatie op het programma Sterrenbad aan de Generaal Winkelmanlaan plaatsgevonden. Voor de herontwikkeling locatie Bellesteijn heeft de gemeenteraad

in 2013 de startnotitie vastgesteld. In Voorschoten is besloten om de 'projectenfocust' in 2013 te leggen op het Deltaplein, Dobbewijk en de Duivenvoordecorridor. Daarnaast speelden de afronding van enkele projecten een belangrijke rol. Dit was in de eerste plaats de afronding van de scholenvoortbouw en het daarmee oppakken van het project woningbouw Noord-Hofland. Verder is de ontwikkeling van het Van der Hoevenpark, Krimwijk, het zogenaamde KEEL-gebied en Vlietwijk voortgezet. Meer dan in andere jaren is binnen de projecten continu de vraag over nut en noodzaak aan de orde geweest. Het strakker hanteren van het projectmatig werken en het inzetten van deze instrumenten heeft geleid tot een verbetering en toename van de beheersing van de projecten.

4.2.4 De afdeling Omgevingsbeheer

Het beheren van de openbare ruimte en het gemeentelijk vastgoed, schoon, heel en veilig

Het beheer van de kapitaalgoederen in de gemeenten is in belangrijke mate medebepalend voor het maatschappelijk functioneren van beide gemeenten. Als een weg of een verlichtingsinstallatie slecht wordt onderhouden, levert dit een negatief beeld op van de woonomgeving, kan de veiligheid in het geding komen, kan schade ontstaan of kunnen inwoners beperkt worden in het uitvoeren van hun dagelijkse activiteiten. Een doelmatig beheer van kapitaalgoederen is van groot maatschappelijk belang. Bovendien kan door doelmatig rationeel (en dus planmatig) beheer een efficiënte inzet van de gemeentelijke middelen en een goed bestuurlijk afwegingskader worden gecreëerd voor de inzet van deze middelen. De werkorganisatie beheert de openbare ruimte voor beide gemeenten met zorg en met gescheiden budgetten. Voor de beheeractiviteiten in Wassenaar zijn voorzieningen beschikbaar, in Voorschoten zijn die voorzieningen er in beperktere mate en worden onderhoudsactiviteiten ook door investeringsbudgetten gefinancierd.

Actuele beheerplannen en meerjaren onderhoudsprogramma

Afgelopen jaar zijn er voor Wassenaar beheerplannen opgesteld en is geput uit de eerder vastgestelde beheerplannen van Voorschoten om jaarplannen op te stellen. Ofwel, overzichten van het planmatige en regulier uit te voeren onderhoud. Daarbij stemmen we de werkzaamheden voor beide gemeenten meer en meer op elkaar af en besteden we de werkzaamheden afgestemd aan. Daarbij is er bovendien een ontwikkeling naar aanbestedingen op regionale schaal. Dit jaar is dat bijvoorbeeld aan de orde geweest voor de inkoop van aardgas, bomen en verkeersvoorzieningen zoals verkeersborden. Namens de werkorganisatie brengen we daar het volume van zowel Wassenaar als Voorschoten in.

Opdrachtgeverschap voor onderhouds-, reconstructie en renovatieprojecten

Afgelopen jaar is een slag gemaakt in het harmoniseren van diverse zaken die in beide gemeenten aan de orde waren. Zowel uitvoeringszaken als beheerstaken en -zaken in de openbare ruimte waren anders geregeld. Stappen zijn gemaakt met het in lijn brengen van de beheerdata, delen van kennis en menskracht over de (beheer)arealen Voorschoten en Wassenaar en werkprocessen inrichten op de nieuwe organisatie.

Aandachtspunten zijn het toegankelijker maken en (verder) vereenvoudigen van de handelingen bij de diverse systemen zoals klachten en meldingen openbare ruimte, opdrachtverlening en facturatie. Voor taakomschrijving en taakafbakening op operationeel niveau dient nog een stap gezet te worden, om de inzet voor en de mate van dienstverlening aan beide gemeenten duidelijker te maken.

4.2.5 De afdeling Staf Strategie en Control

De sturing op de realisatie van de bestuurlijke agenda.

Terugkijkend op 2013, het laatste jaar van de huidige collegeperiodes, kunnen we constateren dat de bestuurlijke agenda's van beide colleges grotendeels gerealiseerd zijn. De staf is inmiddels gestart met het voorbereiden van de verkiezingen 2014, in samenwerking met de griffies. Verder worden o.a. overdrachtsdossiers, inwerkprogramma's en de vertaling van de coalitieakkoorden naar de nieuwe bestuurlijke agenda's 2014-2017 voorbereid.

Strategische beleidscoördinatie

2013 ging van start met de nieuwe werkorganisatie en het aftreden van het bestuur in Wassenaar. De staf heeft gezorgd dat het nieuwe college van Wassenaar voortvarend met een duidelijke opdracht aan de slag kon, met behulp van een overdrachtdossier, inwerkprogramma en raadsprogramma. Voor de nieuwe werkorganisatie is een actieve overlegstructuur ingericht voor de sturing op de agenda's van beide besturen en de organisatieontwikkeling. Wethouders hebben portefeuille overleggen met afdelingsvertegenwoordigingen, er wordt in beide gemeenten gewerkt met een termijnkalender, er is wekelijks terugkoppeling vanuit beide gemeentesecretarissen naar de MT-leden, het MT heeft minimaal tweewekelijks bijeenkomsten rondom thema's uit het concernplan (plan voor de organisatieontwikkeling). Daarnaast vindt er regelmatig collegiaal overleg plaats tussen de beide colleges en wethouders t.a.v. hun portefeuilles om waar mogelijk samen op te trekken. Vaak ter versterking van de inhoud en positie en waar mogelijk ook de efficiëntie van de organisatie te vergroten. Voor de verbetering van de kwaliteit van de stukken is een toetscommissie ingesteld, waarmee de integraliteit en risicobeheersing van de gemeentelijke besluiten wordt gewaarborgd. De staf heeft het concernplan opgesteld, voert de coördinatie daarop en geeft aan een aantal activiteiten zelf uitvoering. Daarbij kun je denken aan onderwerpen als Het Nieuwe Werken, de versterking van het opdrachtgever/opdrachtnemerschap waarvoor we in 2014 verder instrumentarium zullen ontwikkelen, het versterken van de planning en control en het ontwikkelen van een visie op regie, samenwerken en uitbesteden (2014), de uitvoering van de evaluaties van de ambtelijke integratie t.b.v. BOR en raden.

Bewaken en bevorderen van de integrale samenhang van het beleid

In 2013 is nadrukkelijk aandacht uitgegaan naar planning en control, de beheersing van procedures en processen, risicomanagement en de juridische kwaliteitszorg. In de paragraaf Bedrijfsvoering leest u meer over de bereikte resultaten op dit gebied. Aan het uitgangspunt 'verantwoordelijkheden laag in de organisatie' is vorm gegeven door de bevoegdheden in mandaat vast te leggen. In 2014 zal een aantal risicovolle processen vanuit de verschillende disciplines onder de loep worden genomen.

De procesregie op regionale samenwerking en de verbonden partijen

In 2013 behoorden de 3 decentralisaties (participatie, WMO/AWBZ en jeugd) tot de belangrijkste ontwikkelingen. Vanuit de staf is daar programmamanagement op ingezet, om voor een goede coördinatie en bestuurlijke advisering te zorgen ten aanzien van inhoudelijk beleid, de benodigde kaders, inbedding in de organisatie (financiën, ICT e.d.), samenwerking met Leidschendam-Voorburg, positie en (voorbereiding) besluitvorming in/rondom de beide regio's. De 3 decentralisaties krijgen in 2015 hun beslag, in 2014 moeten dus definitieve keuzes gemaakt moeten worden en tot uitvoering moeten worden gebracht.

In beide regio's speelden in 2013 voorbereidende discussies over vorm en inhoud van de toekomstige regionale samenwerking, waarover de staf geadviseerd heeft; de afbouw van Haaglanden, de vorming van de Metropoolregio en de transitie van Holland-Rijnland. In 2014 zullen hierover besluiten worden genomen.

Strategische communicatie

Vanuit strategische communicatie is in het afgelopen jaar sprake geweest van een groot aantal politiek-maatschappelijke gebeurtenissen met een zeer hoog landelijk en regionaal mediagehalte. Het proces van de 'Toekomstvisie Voorschoten 2025' en de 'Toekomstvisie Wassenaar 2025' is voorbereid en zal worden gestart in 2014. In het verlengde hiervan zal een verdiepingsslag worden gemaakt voor wat betreft de positionering en marketing van beide gemeenten. Daarnaast wordt een bijdrage geleverd aan de communicatie rondom de Nuclear Security Summit en de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen.

4.2.6 Resultaten voor programma 2 Dienstverlening

Tabel 3 Resultaten programma 2 dienstverlening

	begroting 2013	Jaarrekening 2013	verschil
Baten	12.000	592.782	580.782
Lasten	-18.059.064	-18.351.366	-292.302
Saldo voor bestemming	-18.047.064	-17.758.584	288.480
Mutaties reserves	0	0	0
Saldo na bestemming	-18.047.064	-17.758.584	288.480

Toelichting op het resultaat

Op dit programma zijn hogere baten verantwoord dan begroot. Er zijn meer medewerkers uitgeleend dan wel gedetacheerd, o.a. in het kader van het bemiddelen van werk naar werk, dan vooraf was voorzien.

Op dit programma is de beschikbare onderuitputting van alle vacatures verantwoord. De lasten van de inhuur van extern personeel zijn voor een deel verantwoord op Programma 1 Bedrijfsvoering. Dit programma heeft een voordelig saldo van € 288.480.

4.3 Algemene dekkingsmiddelen

Tabel 4 Resultaten algemene dekkingsmiddelen

	begroting 2013	Jaarrekening 2013	verschil
Baten	26.739.016	26.765.126	26.110
Lasten	0	0	0
Saldo voor bestemming	26.739.016	26.765.126	26.110
Mutaties reserves	0	0	0
Saldo na bestemming	26.739.016	26.765.126	26.110

Toelichting op de resultaten.

De baten van de werkorganisatie bestaan voor het overgrote deel uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De bijdragen voor 2013 vallen een fractie lager uit dan in het najaar werd aangenomen en in de najaarsnota's van beide gemeenten zijn verwerkt.

5 Paragrafen

5.1 Paragraaf lokale heffingen

De gemeenschappelijke regeling legt geen lokale heffingen op.

5.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De GR beheert geen kapitaalgoederen zoals gebouwen, wegen en dergelijke. Deze zijn in eigendom en beheer bij de deelnemende gemeenten.

5.3 Treasuryparagraaf

Algemeen

Het treasurystatuut is 8 januari 2013 door het dagelijks bestuur vastgesteld. Hiermee sluit het kader voor de financiering aan bij de hogere wetgeving. Alle treasury-activiteiten vinden plaats binnen de kaders, richtlijnen en limieten als vastgesteld in het Treasurystatuut en overige wetgeving.

Schatkistbankieren

De wet voor het verplicht schatkistbankieren is eind 2013 afgekondigd. Hiermee dienen decentrale overheden met ingang van 16 december 2013 hun overtollige kasmiddelen boven een drempelbedrag van 0,75% van het begrotingstotaal bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën uit te zetten. Binnen de financieringsconstructie waarbij de werkorganisatie maandelijks voor de exploitatie wordt bevoorschot door de deelnemende gemeenten en daardoor in beginsel geen overtollige liquiditeiten heeft, heeft de invoering van het schatkistbankieren geen gevolgen.

Beleidskader 2013 - 2016

De financiering van de werkorganisatie wordt gekenmerkt door een bevoorschotting door de deelnemende gemeenten tot het totaal aan exploitatielasten van de werkorganisatie. Omdat de werkorganisatie de vervangingsinvesteringen voorfinanciert en de deelnemende gemeenten daar alleen de exploitatielasten (kapitaallasten) van bevoorschotten, zal sprake zijn van een liquiditeitstekort ter grootte van de boekwaarde van de activa. De jaarlijkse liquiditeitstekorten blijven voorzienbaar onder de kasgeldlimiet en ook onder de maximale rekening-courantfaciliteit bij huisbankier BNG. Dit brengt met zich mee dat bij de huidige historisch lage geldmarkttarieven korte financiering door middel van het maximaal inzetten van de rekening-courantfaciliteit de meest voordelige financieringsoptie is.

Ontwikkeling liquiditeit

In de begroting werd per saldo een liquiditeitstekort van ca. € 1,6 miljoen voorzien aan het eind van het jaar. Eind 2013 was sprake van een liquiditeitstekort van € 2,8 mln. Het aanvullende tekort wordt verklaard omdat in de bevoorschotting geen rekening gehouden is met verschillen in de tijdstippen van verrekening van de BTW. Hierdoor is de situatie ontstaan dat de werkorganisatie de BTW in feite heeft voorgefinancierd en daardoor extra financieringslasten heeft. Eerst bij afrekening van de jaarrekening over 2013 in 2014 worden deze verschillen afgerekend met de gemeenten.

Renteontwikkeling

Op basis van de door BNG uitgesproken verwachtingen werd voor 2013 een gemiddelde korte (3 maands) rente van ca. 0,35 % voor kasgeld verwacht. In werkelijkheid werd hiervoor, mede door de verlaging van de herfinancieringsrente op 2 mei, een gemiddelde waarde van 0,24% gerealiseerd. De geldmarktrente bevond zich bij het begin van 2013 op een niveau van 0,20 % (3-maands Euribor). Het jaar werd afgesloten op een niveau van 0,24 %.

Renteresultaat 2013

Op basis van het geleidelijk in de loop van 2013 oplopende liquiditeitstekort en de rente op het rekening-courantkrediet bij BNG bedragen de financieringslasten over 2013 € 13.500.

Toezichtnormen

De kasgeldlimiet stelt een bovengrens aan de netto-vlottende schuld en beperkt daarmee het renterisico op de korte schuld. De limiet wordt bepaald voor korte financiering met een rente-typische looptijd van maximaal 1 jaar en bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal.

Met een begrotingstotaal van ca. € 26,7 miljoen bedraagt de kasgeldlimiet voor 2013 € 2.189.000.

Tabel 5.1 Overzicht ontwikkeling kasgeldlimiet 2013 bedragen x € 1.000

	Ontwikkeling kasgeldlimiet 2013	1 ^e kwartaal	2 ^e kwartaal	3 ^e kwartaal	4 ^e kwartaal
1	Liquiditeitssaldo (bruto)	0	465	1.469	2.632
2	Kasgeldlimiet	2.189	2.189	2.189	2.189
3	Ruimte onder de kasgeldlimiet (+) /overschrijding (-)	2.189	1.724	720	-443

Overschrijding van de kasgeldlimiet en het ter voorkoming hiervan aantrekken van lange financiering werd in 2013 niet waarschijnlijk geacht. Door de eerder aangegeven voorfinanciering van de investeringen en BTW is het liquiditeitstekort in de loop van 2013 opgelopen. Dit heeft aan het begin van het vierde kwartaal geresulteerd in een overschrijding van de kasgeldlimiet.

Per 31 december is de overschrijding van de kasgeldlimiet iets verder opgelopen naar - € 581.000.

Door verrekening met de deelnemende gemeenten begin 2014 wordt deze overschrijding opgeheven. Daarmee heeft de overschrijding geen consequenties.

In beginsel wordt in tijdelijke liquiditeitsbehoefte voorzien met goedkoper kort geld. Daarvan wordt slechts afgeweken om overschrijding van de kasgeldlimiet te vermijden.

Wet Houdbare overheidsfinanciën

De Wet houdbare overheidsfinanciën is eind 2013 afgekondigd. Deze wet geldt voor provincies, gemeenten en waterschappen. De geldschepping die uitgaat van de begrotingen van gemeenschappelijke regelingen wordt daarin dus niet op zich beoordeeld maar geschiedt indirect via de beoordeling van de deelnemende gemeenten.

Om een beeld te krijgen van de geldschepping van de begroting en de jaarrekening van de werkorganisatie en die dus wordt 'doorgegeven' naar de gemeenten, wordt hierna het EMU-saldo berekend voor de werkorganisatie. In het overzicht zijn alleen die onderdelen opgenomen die op de werkorganisatie van toepassing zijn.

Tabel 5.2 Emu-saldo Bedragen x € 1.000

		Berekening EMU-saldo			
Vraag		2012	2013	2014	
+	1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	n.v.t.	0	0
+	2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	n.v.t.	0	85
+	3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	n.v.t.		
-	4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	n.v.t.	1.351	130
Berekend EMU-saldo		n.v.t.	-1.351	-45	

Omdat gemeenschappelijke regelingen geen partij zijn onder de wet Hof zijn, is geen individuele referentiewaarde voor de werkorganisatie afgegeven. Afgeleid van de referentiewaarden van de deelnemende gemeenten en hun vastgestelde norm kan de referentiewaarde voor de werkorganisatie benaderd worden op € 1,0 mln.

De uitkomst van het model voor 2013 geeft een geldscheppend effect te zien van ca. € 1,4 mln. Afgezet tegen de bovenvermelde benadering van de individuele referentiewaarde/ maximale geldschepping van € 1,0 mln. is sprake van een normoverschrijding van € 0,4 mln.

Deze pondsgewijs aan de gemeenten door te geven overschrijding heeft vooralsnog geen gevolgen omdat bij de invoering van de wet HOF bedongen is dat in eerste instantie gekeken dient te worden in hoeverre de gezamenlijkheid van alle Nederlandse gemeenten hun totaalnorm overschrijden

en daarnaast zullen in deze kabinetsperiode vooralsnog geen sancties worden opgelegd, ook niet als het totaal aan gemeenten de totale gezamenlijke norm overschrijdt.

5.4 Paragraaf bedrijfsvoering

Kader voor organisatieontwikkeling

Om de ontwikkeling van de organisatie te kaderen zijn de belangrijkste speerpunten vastgelegd en met de ondernemingsraad besproken. Het plan schetst de uitdagingen voor de nieuwe Werkorganisatie Duivenvoorde. Daarbij sluiten we aan op de visie op de organisatie en de organisatiestructuur die eerder is vastgesteld. Het gaat niet alleen over waar de werkorganisatie voor staat (identiteit), maar ook hoe de werkorganisatie functioneert (houding en gedrag). De kernwaarden van de Werkorganisatie Duivenvoorde (ambitieuw, professioneel, dienstverlenend, sterk) staan hierbij centraal. Het geeft aan in welke richting de werkorganisatie zich op de langere termijn moet gaan ontwikkelen. Op deze manier ontstaat een logische ordening en samenhang van nieuwe ontwikkelopgaven en diverse ontwikkelingen die in de afgelopen jaren zijn gestart (o.a. Het Nieuwe Werken, Personele Jaar Cyclus (PJC), talentontwikkeling, projectmatig werken).

Aanpak

Hoewel de organisatie gestart is op 1 januari 2013, is de opbouw van de organisatie nog niet af. Nu zijn we echt aan het werk en onderweg komen we vragen, knelpunten en onbekendheden tegen die we moeten oplossen om te zorgen dat het ook echt goed en lekker werkt, organisatiebreed en individueel. Daarvoor hebben we twee jaar de tijd, dan moet de basis van onze organisatie stevig kunnen staan.

Dat betekent dat we in 2013 en 2014 ons werk in de vingers moeten krijgen en weten wat er van ons verwacht wordt in deze nieuwe organisatie, en tegelijkertijd moeten werken aan verbeteringen en versterking van de organisatie. Wanneer we het 'dagelijkse werk' ook als de basis nemen voor het oppakken van verbeteringen, kunnen we tijdens de verbouwing beide besturen goed blijven bedienen én grip houden op de werkdruk.

Ontwikkelen en verbeteren doen we werkende weg en zoveel mogelijk binnen het 'gewone werk'. Het tempo van ontwikkeling op concernprioriteiten kan per afdeling verschillen.

'Weeffouten' wegwerken

Onduidelijkheden in de taakverdeling tussen teams of afdelingen, inefficiënte werkprocessen, (kwalitatief) onvoldoende faciliteiten en meer van dat soort 'weeffouten' zijn en worden al werkende weg in kaart gebracht en opgelost in overleg met onze collega's, partners en leidinggevenden. Waar mogelijk trekken we beleid, processen en werkwijzen van Voorschoten en Wassenaar gelijk. Wat snel opgelost kan worden, doen we meteen. Wat meer overleg, afstemming of denkwerk vraagt, beleggen we bij specifieke afdelingen (en/of personen) en worden planmatig en resultaatgericht opgepakt. Afdelingen werken aan faciliteiten, hulpmiddelen en instrumenten op hun eigen vakgebied. P&O ontwikkelt het opleidingsplan, RO aan het expertisepunt projectmatig werken (PMW) en de toolbox PMW.

Basisprocessen op orde

Processen die tot de basisprocessen horen en het werken van de hele organisatie makkelijker maken hebben prioriteit, zoals bijvoorbeeld het postproces en de bestuurlijke stukkenstroom. Voor goede besluitvorming en voorkoming van risico's zijn goede integrale stukken nodig. Bestuurlijk schrijven, politiek bestuurlijke sensitiviteit en voldoende kennis van financiën en juridische control zijn daarbij onontbeerlijke basisvaardigheden. Deze behoren dan ook tot de concernprioriteiten.

Maatwerk

Oplossingen zijn natuurlijk zoveel mogelijk structureel, zodat de organisatie en haar manier van werken ook structureel verbetert. Maar niet (alles) groots en meeslepend én niet alles tegelijk. De leidinggevenden geven richting aan het tempo en de manier waarop de afdeling aan verbeteringen werkt, afhankelijk van de opdrachten die spelen en de werkdruk die er is.

Waardenbewakers

Met het uitvoeren van het plan is de organisatieontwikkeling nog niet klaar. De ontwikkelingen voor 2013 en 2014 zijn 'slechts' het begin. Nog belangrijker is dat iedereen weet waar we heen willen en dat de kernwaarden voor ons allemaal leven. Dat iedereen een duidelijk beeld heeft wat het betekent voor haar/zijn dagelijks handelen (taken én gedrag). Vanuit die beelden kunnen we steeds bedenken wat onze volgende acties moeten zijn. Zo wordt organisatieontwikkeling een voortdurend proces waarvan de organisatieambities en kernwaarden de basis vormen.

Om dat te bereiken worden afdelingshoofden en teamleiders onze 'waardenbewakers'. Zij hebben een actieve rol in het bespreken en uitdragen van de kernwaarden.

Monitoren en Evalueren

Het verloop van de opbouw van de organisatie evalueren we op verschillende manieren. Hierover zijn onder andere afspraken gemaakt met de raden en de BOR. Een aantal voorbeelden: we evalueren de inrichtingsplannen, we rapporteren over de vordering van de acties uit het concernplan in relatie tot de startsituatie van de organisatie, we houden een medewerker tevredenheidsonderzoek en een onderzoek naar de interne dienstverlening.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Op grond van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector wordt in de jaarrekening, van iedere topfunctionaris (i.c. concerndirecteuren) en gewezen topfunctionaris de volgende gegevens van het boekjaar.

De voorzitter en de leden van het dagelijks en algemeen bestuur, genoemd in onderdeel 2 inleiding, hebben op grond van Hoofdstuk 3 van de gemeenschappelijke regeling zitting in deze besturen en ontvangen daarvoor geen beloning of vergoeding.

Tabel 5.3 rapportage op grond van artikel 4.1 WNT

a	naam	drs. W.A. Atsma
b	beloning	93.114
c	sociale verzekeringspremies	7.023
d	belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	137
e	voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremie)	16.183
f	functie of functies	directeur
g	duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar	fulltime hele jaar
a	naam	M.H. van der Veer
b	beloning	100.591
c	sociale verzekeringspremies	7.023
d	belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	562
e	voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn (pensioenpremie)	15.681
f	functie of functies	directeur
g	duur en omvang van het dienstverband in het boekjaar	fulltime hele jaar

5.5 Paragraaf weerstandsvermogen

Risico's

De risico's van de werkorganisatie liggen in hoofdzaak bij de rechtspositionele verplichtingen ten opzichte van het zittende personeel. Met de overgang van het personeel van de deelnemers naar de werkorganisaties zijn deze verplichtingen ook overgegaan.

Bij de plaatsing hebben 17 medewerkers gebruik gemaakt van de 60-plusregeling. In de komende jaren zullen deze medewerkers met pensioen gaan. Tot die tijd draagt de werkorganisatie de lasten. Van de medewerkers die in het voorjaar van 2013 de boventallige status (5,89 fte) kregen, is er inmiddels nog één boventallig.

Deze risico's nemen in de komende jaren af.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat door nieuwe bezuinigingen en verschuivingen in de gemeentelijke taken medewerkers naar andere functies binnen en buiten de organisatie moeten worden (be)geleid. Dit brengt tijd en kosten met zich mee. De zwakke arbeidsmarktsituatie beperkt de

mobiliteit, waardoor de plaatsing van medewerkers in een werkring buiten de organisatie moeilijker maakt.

In de voorstellen voor de nieuwe bijdrageregeling voor de werkorganisatie wordt een bepaling opgenomen, die voorziet in de vergoeding van de frictiekosten.

Door maatschappelijke ontwikkelingen en decentralisatie van taken verandert de inhoud van het takenpakket van de gemeente in de loop der jaren. Daarvoor moeten de kennis en vaardigheden van de medewerkers mee veranderen. Door opleidings- en trainingsprogramma's en het bevorderen van interne en externe mobiliteit wordt dit veranderingsproces ondersteund. Waar dit flankerend beleid onvoldoende effect heeft, kunnen fricties ontstaan in de kwalitatieve en kwantitatieve bezetting van de organisatie.

Weerstandvermogen

De werkorganisatie beschikt niet over een weerstandvermogen. In de uitgangspunten is er van uit gegaan dat eventuele tekorten (en overschotten) op basis van de jaarrekening met de deelnemers worden verrekend. Omdat de deelnemende gemeenten garant staan voor de verplichtingen van de werkorganisatie zijn de bovengenoemde risico's niet verder gekwantificeerd.

5.6 Paragraaf grondbeleid

De werkorganisatie heeft geen gronden in eigendom en voert derhalve geen grondbeleid. Grondexploitaties worden door de gemeenten zelf uitgevoerd.

5.7 Paragraaf verbonden partijen

De werkorganisatie is geen deelnemer in gemeenschappelijke regelingen en heeft geen deelnemingen.

6 Jaarrekening 2013

6.1 Balans per 31 december 2013

Tabel 6.1

(bedragen x 1.000)

ACTIVA	31 december 2013
Vaste activa	
Materiële vaste activa	1.351
- Investerings met een economisch nut	1.351
Totaal vaste activa	1.351
Vlottende activa	
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	3.299
- Vorderingen op openbare lichamen	3.298
- R/C verhouding met financiële instellingen	1
- Overige vorderingen	0
Overlopende activa	287
- Nog te ontvangen/vooruitbetaald	287
Totaal vlottende activa	3.586
TOTAAL ACTIVA	4.937
PASSIVA	31 december 2013
Vaste passiva	
Eigen vermogen	0
- Algemene reserve	
- Bestemmingsreserves	
- Resultaat jaarrekening (na bestemming)	0
Totaal vaste passiva	0
Vlottende passiva	
Kortlopende schulden met een looptijd < 1 jaar	4.757
- Banksaldi	2.770
- Overige schulden	1.987
Overlopende passiva	180
- Vooruitbetaalde bedragen	0
- Nog te betalen bedragen	180
Totaal vlottende passiva	4.937
TOTAAL PASSIVA	4.937

6.2 Toelichtingen

6.2.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft, zoals verwoord in de "Financiële Verordening Werkorganisatie Duivenvoorde", vastgesteld op 8 januari 2013. Er is geen vergelijking met voorgaande jaren in verband met de oprichting van de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2013.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar.

Activa en passiva

Vaste activa

Materiële vaste activa

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties, kantoormeubilair, aanleg tijdelijke terreinwerken, nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen en groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen	10
Automatiseringsapparatuur (maximaal)	5

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte individuele inningkansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.2.2 Toelichting op de balans

Uitgebreide toelichting op de balans per 31 december 2013. Alle genoemde bedragen zijn, tenzij anders vermeld, x € 1.000.

ACTIVA

Vaste activa

Tabel 6.2 investeringen met economisch nut

	31-12-2013
Materiële vaste activa	
Overige materiële vaste activa	1.351
Totaal	1.351

Tabel 6.3 verloop van de overige investeringen met economisch nut

	31-12-2012	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	31-12-2013
Overige materiële activa	0	1.351	0	0	1.351
Totaal	0	1.351	0	0	1.351

Vlottende activa

Tabel 6.4 Uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder

	31-12-2013
Vorderingen op openbare lichamen	3.298
R/C verhouding niet financiële instellingen	1
Overige vorderingen	0
Totaal	3.299
Specificatie vorderingen op openbare lichamen:	
Gemeente Voorschoten	1578
Gemeente Wassenaar	1701
Overig	19
Totaal	3.298

Tabel 6.5 Overlopende activa

	31-12-2013
Vooruit betaalde bedragen	269
Nog te ontvangen bedragen	0
Overig	18
Totaal	287
De post vooruitbetaalde bedragen bestaat uit:	
Verzekeringen 2014	93
Opleidingskosten 2014	19
ICT kosten 2014	131
Abonnementen etc.	26
Totaal	269

PASSIVA

Tabel 6.6 Vaste passiva

Vaste passiva	31-12-2013
Eigen Vermogen	
Algemene reserve	0
Berstemmingsreserve	0
Resultaat na bestemming	0
Totaal	0

Tabel 6.7 Vlottende passiva

Vlottende Passiva	31-12-2013
Totaal	0

Tabel 6.8 Kortlopende schulden

Kortlopende schulden	31-12-2013
Banksaldi	2.770
Overige schulden	1.987
Totaal	4.757
De specificatie van de post overige schulden is als volgt:	
Crediteuren	553
Afdrachten loonheffing en premies	1.353
Afdrachten BTW	78
Overig	3
Totaal	1.987

Tabel 6.9 Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2013
Vooruit ontvangen bedragen	0
Nog te betalen bedragen	180
Overig	0
Totaal	180
Specificatie van nog te betalen bedragen	
Personele lasten	40
Kosten inhuur	60
Advies en automatiseringskosten	32
Overig	48
Totaal	180

6.3 Programmarekening

6.3.1 Resultaat van de jaarrekening per programma

Tabel 6.10 resultaten van de jaarrekening per programma

	primitieve begroting 2013	begroting 2013 na wijziging	jaarrekening 2013	verschil
Lasten				
Programma bedrijfsvoering	-9.357.289	-8.736.403	-9.162.760	-426.357
Programma dienstverlening	-17.336.528	-18.059.064	-18.351.366	-292.302
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Totaal	-26.693.817	-26.795.467	-27.514.126	-718.659
Baten				
Programma bedrijfsvoering	44.451	44.451	156.218	111.767
Programma dienstverlening	190.000	12.000	592.782	580.782
Algemene dekkingsmiddelen	26.459.366	26.739.016	26.765.126	26.110
Totaal	26.693.817	26.795.467	27.514.126	718.659
Saldo voor bestemming	0	0	0	0
Mutatie reserve	0	0	0	0
Saldo na bestemming	0	0	0	0

Toelichting op de programmarekening

Het programma bedrijfsvoering heeft een groter negatief saldo van € 314.591 ten opzichte van de begroting. De materiele bedrijfsvoeringskosten zijn lager uitgevallen dan in de begroting was geraamd (€ 272.000). Met name de kosten voor cursussen en opleidingen (€ 73.000), voor werving en selectie (€ 78.000), bedrijfsgezondheidszorg (€ 83.000) en kantoorbenodigdheden (€ 45.000) vielen lager uit. Het integratietraject heeft een hoge prioriteit gehad. In combinatie met de uitvoering van de reguliere taken zijn dit jaar met name minder organisatiebrede opleidingstrajecten georganiseerd. De lagere kosten voor werving en selectie zijn een gevolg van het feit dat veel vacatures intern zijn vervuld en in andere gevallen met digitale publicatie onder andere in de regio kon worden volstaan. Voor bedrijfsgezondheidszorg is een nieuwe aanbesteding gehouden. Om de beheersbaarheid van het personeels- en inhuurbudget in het eerste jaar van de integratie te vergroten zijn met de eerste wijziging van de begroting 2013 de personeelsbudgetten van vacante formatieplaatsen gecentraliseerd op de kostenplaats van de Staf Strategie en Control in programma 2 dienstverlening.

Dit betekent dat op dit programma wel lasten van inhuur van extern personeel zijn verantwoord, maar dat de beschikbare onderuitputting door vacatures op het programma dienstverlening zijn verantwoord. Het hogere nadelig saldo op het programma bedrijfsvoering wordt voor een belangrijk deel gecompenseerd door een positief saldo op programma 2 dienstverlening.

Op programma dienstverlening zijn hogere baten verantwoord dan begroot. Er zijn meer medewerkers uitgeleend dan wel gedetacheerd, o.a. in het kader van het bemiddelen van werk naar werk, dan vooraf was voorzien. Op dit programma is de beschikbare onderuitputting van alle vacatures verantwoord. De lasten van de inhuur van extern personeel zijn voor een deel verantwoord op Programma 1 Bedrijfsvoering. Dit programma heeft een positief saldo van € 288.480.

6.3.2 Incidentele baten en lasten

De investeringen in ICT-voorzieningen worden als incidentele lasten verantwoord.

Tabel 6.11 Overzicht incidentele baten en lasten (bedragen x 1.000)

Programma	Lasten			Baten		
	begroting	begroting na wijziging	rekening	begroting	begroting na wijziging	rekening
Programma 1						
Vaste en mobiele telefonie (afgesloten)	20	20	20	0	0	0
Hard- software papierloos werken	40	40	35	0	0	0
ICT inrichting KCC Voorschoten (afgesloten)	30	30	40	0	0	0
Zaaksysteem	0	0	13	0	0	0
Programma 2	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0	166
Totaal	90	90	108	0	0	166
Saldo	90	90	0	0	0	58

Wassenaar, 4 maart 2014

Het dagelijks bestuur van de Werkorganisatie Duivenvoorde

de voorzitter

de conerndirectie

7 Bijlage: Controleverklaring accountant

Accountants

Gemeenschappelijke regeling
Werkorganisatie Duivenvoorde

Baker Tilly Berk N.V.
Lichtendijken 230
Postbus 5345
3009 AM Rotterdam
T. +31 (0)10 253 59 00
F. +31 (0)10 254 59 99
E. rotterdam@bakertillyberk.nl
KvK: 24425661
www.bakertillyberk.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2013, opgenomen in de jaarstukken van gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Duivenvoorde te Wassenaar gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de programmarekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het dagelijks bestuur van Werkorganisatie Duivenvoorde is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatig tot standkoming betekent in overeenstemming met de begroting, en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in art. 213, tweede lid van de gemeentewet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en het controleprotocol 2013 van 21 januari 2014. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geslotenende

Wij streven ernaar te voldoen aan de eisen van een
Internationale Accountantsorganisatie (IAO) en
Baker Tilly Berk N.V. is lid van de Nederlandse
Bijzondere Coördinerende Organisatie van de
KvK: 24425661
In 2013 werd de controle van de jaarrekening
verricht volgens de volgende

Accountants

werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van Werkorganisatie Duivenvoorde. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur van Werkorganisatie Duivenvoorde gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening, alsmede een evaluatie van het normenkader voor rechtmatigheid. Deze financiële rechtmatigheidscriteria zijn met het normenkader vastgesteld door het algemeen bestuur op 21 januari 2014.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 7 lid 7 BADO is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur bij bestuursbesluit van 21 januari 2014 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Werkorganisatie Duivenvoorde een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2013 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 onder de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Rotterdam, 7 maart 2014

Baker Tilly Berk N.V.

Was getekend: drs. D.J. Han RA

WERKORGANISATIE DUIVENVOORDE

www.werkorganisatieduivenvoorde.nl

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling werkorganisatie Duivenvoorde;

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 4 maart 2014;

Gelet op de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie Duivenvoorde, de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeentewet;

B e s l u i t :

1. De jaarrekening 2013 vast te stellen
2. De bijdrage van de deelnemers als volgt definitief vast te stellen:

Gemeente Voorschoten:	€ 12.900.842
Gemeente Wassenaar:	€ 13.864.284

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van de Werkorganisatie Duivenvoorde gehouden op 18 maart 2014.

de voorzitter

de connerdirectie

Lijst van toezeggingen (inclusief vragen uit de raad, moties, actiepunten e.d.)

ID	Datum	Omschrijving	Stand van zaken	Afdoen voor	Portef. houder / Afdeling	Afgedaan
toezeggingen aan de Raad						
324	08-11-2012	Communicatie en dienstverlening- naar aanleiding van motie tijdens begrotingsraad De motie heeft de volgende strekking:Het college stelt de gemeenteraad voor 1 maart 2013 in kennis van een heldere probleemanalyse waar volgens het college de problemen in de communicatie zitten en met welke concrete en meetbare maatregelen de communicatie en de correspondentie rondom reacties en inspraak van inwoners verbeterd zal worden, en daar periodiek over rapporteert aan de raad,De motie wordt ingetrokken nadat het college heeft toegezegd in het eerste kwartaal van volgend jaar met een notitie komen om dit in de commissie bespreken.	Vormt onderdeel van implementatieplan dienstverlening. In jan/feb 2014 volgt een informatiebrief aan de raad over het proces.	31-03-2013	JS	
100275	04-12-2013	Rapport RKC over Reserves en Voorzieningen De wethouder zegt toe met een concreet implementatieplan te komen in het eerste kwartaal van 2014.		31-03-2014	BB	
100283	30-01-2014	Toekomstvisie Voorschoten 2025 De burgemeester zegt toe een analyse van de verkiezingsprogrammas en het nieuwe collegeprogramma in de visie te verwerken. De raad staat aan het begin en het eind van het proces en kan tussentijds meefunctioneren in een stuurgroep. Ook zegt hij toe de gemaakte opmerkingen mee te nemen, het stuk aan te passen en te verduidelijken en de raad door middel van een informatiebrief hierover te informeren.		30-06-2014	JS	
100284	30-01-2014	Financiële afsluiting grex Krimwijk II		06-02-2014	BB	

ID	Datum	Omschrijving	Stand van zaken	Afdoen voor	Portef. houder / Afdeling	Afgedaan
100287	30-01-2014	<p>De wethouder zegt toe, op suggestie van ONS Voorschoten, om te kijken of het mogelijk is (een deel van) het positieve saldo van €500.000,- naar de Duivenvoordecorridor te laten vloeien.</p> <p>Informatiebrief aan de raad over afwegingskader investeringsplafond</p> <p>Op verzoek van de PvdA zegt de wethouder toe met een aanvullende notitie te komen bij de informatiebrief over het afwegingskader investeringsplafond.</p>		28-02-2014	BB	

vragen uit de raad

100234	18-03-2014	Schriftelijke vragen VVD over inbraken Swagermanweg.		15-04-2014	JS	
100235	07-04-2014	Schriftelijke vragen Groenlinks over ontwerp inpassingsplan RijnlandRoute		05-05-2014	BB	

moties

100095	07-11-2013	<p>Motie PvdA VVD ONS over begroting meerjarig sluitend krijgen</p> <p>De strekking van de motie luidt: Verzoekt het college: 1. Concrete bezuinigingsscenario's (zie toelichting) uit te werken aan de hand van de analyse (zie toelichting) van de rekenkamercommissie waaruit blijkt dat Voorschoten meer uitgeeft dan waarin de gemeentefondsnorm voorziet; 2. Deze scenario's zo spoedig mogelijk aan de raad aan te bieden en er daarbij zorg voor te dragen dat ze in ieder geval deel uitmaken van het overdrachtdossier dat het huidige college zal voorbereiden voor het nieuwe college dat na de raadsverkiezingen in 2014 geformeerd wordt. Door opname van de analyse en bezuinigingsscenario's in het overdrachtdossier moet het nieuwe</p>	<p>Aantekening griffier: Deze motie is aangenomen. Stemverhouding: Unaniem voor.</p>		BB	
--------	------------	--	--	--	----	--

ID	Datum	Omschrijving	Stand van zaken	Afdoen voor	Portef. houder / Afdeling	Afgedaan
100117	07-11-2013	<p>gemeentebestuur de mogelijkheid worden geboden om de nodige bezuinigingen verantwoord te verwerken in de begroting voor 2015. En spreekt daarbij uit dat: 3. Het niet de bedoeling van de raad is louter op landelijke financiële normen te sturen, maar dat de normen van het gemeentefonds wel een goed kader bieden om kritisch stil te staan bij in het verleden gemaakte keuzes en werkwijzen.</p> <p>Motie VVD over begroting: buurtpreventieteams De strekking van de motie luidt: Het college op te dragen: Te onderzoeken of het mogelijk is om buurtpreventieteams op te richten. In deze teams werken betrokken buurtbewoners en de wijkagent samen aan de leefbaarheid van hun wijk. Zij signaleren verdachte situaties of misstanden en informeren de juiste instanties.</p>	Deze motie is overgenomen. Ingetrokken met de afspraak dat het college deze motie overneemt en overeenkomstig de inhoud daarvan zal handelen.		JS	
100120	07-11-2013	<p>Motie VVD en ONS over begroting: taakstelling materiele kosten en OZB De strekking van deze motie luidt: Het college op te dragen: Een brede taakstelling uit te werken op de post materiële lasten van 5% die ingaat vanaf 2015; De opbrengsten van deze taakstelling als eerste te compenseren met de stijging van de OZB in 2015 en 2016.</p>	Aantekening griffier: Deze motie is aangenomen. (16 voor, 2 tegen) Stemverhouding: ONS Voorschoten: voor (7) VVD: voor (4) CDA: voor (3) GroenLinks: tegen (2) PvdA: voor (2)		BB	
100127	07-11-2013	<p>Motie CDA en Groenlinks over begroting: voorzieningen raadsleden met beperking De strekking van deze motie luidt: Verzoekt het college een voorstel aan de raad voor te leggen om de huidige Verordening raads- en commissieleden aan te vullen: Artikel .. Voorzieningen voor raadsleden met een functionele beperking Tekst van artikel: 1. Ingevolge artikel 99 lid 2 Gemeentewet kan het college aan een lid van de raad met een naar het oordeel van het college (structurele) functionele beperking op aanvraag aan het raadswerk gerelateerde voorzieningen toekennen. 2. Onder voorzieningen als bedoeld in het eerste lid worden</p>	Verzoekt het college een voorstel aan de raad voor te leggen om de huidige Verordening raads- en commissieleden aan te vullen: Artikel .. Voorzieningen voor raadsleden met een functionele beperking Tekst van artikel: 1. Ingevolge artikel 99 lid 2 Gemeentewet kan het college aan een lid van de raad met een naar het oordeel van het college (structurele) functionele beperking op aanvraag aan het raadswerk gerelateerde voorzieningen toekennen. 2. Onder voorzieningen als bedoeld in het eerste lid worden uitsluitend verstaan: a. vervoersvoorzieningen die ertoe strekken dat het raadslid, bedoeld in het eerste lid, raads- en commissie- en fractievergaderingen		JS	

ID	Datum	Omschrijving	Stand van zaken	Afdoen voor	Portef. houder / Afdeling	Afgedaan
		<p>uitsluitend verstaan:a. vervoersvoorzieningen die ertoe strekken dat het raadslid, bedoeld in het eerste lid, raads- en commissie- en fractievergaderingen kan bijwonen;b. intermediaire activiteiten ten behoeve van een raadslid met een visuele, auditieve of motorische handicap;c. noodzakelijke persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van het raadswerk, indien die ondersteuning een compensatie vormt voor zijn beperkingen.3. Dit artikel is niet van toepassing op voorzieningen die op grond van wettelijke regelingen kunnen worden toegekend</p>	<p>kan bijwonen;b. intermediaire activiteiten ten behoeve van een raadslid met een visuele, auditieve of motorische handicap;c. noodzakelijke persoonlijke ondersteuning bij het verrichten van het raadswerk, indien die ondersteuning een compensatie vormt voor zijn beperkingen.3. Dit artikel is niet van toepassing op voorzieningen die op grond van wettelijke regelingen kunnen worden toegekend</p>			

100287 30-01-2014 Informatiebrief aan de raad over afwegingskader

Investeringsplafond

Op verzoek van de PvdA zegt de wethouder toe met een aanvullende notitie te komen bij de informatiebrief over het afwegingskader investeringsplafond.

Stand van zaken toezegging:

In de informatiebrief aan de raad van 17 december zijn de volgende criteria geformuleerd:

Bij de prioriteitstelling voor de uitvoering van de investeringen worden de volgende criteria gehanteerd:

1^e prioriteit: investeringen om de veiligheid voor inwoners/bezoekers te waarborgen.

2^e prioriteit: investeringen ter voorkoming van aansprakelijkheidstellingen door derden.

3^e prioriteit: investeringen ter voorkoming van vervolgschaden.

4^e prioriteit: investeringen voor het regulier onderhoud van voorzieningen.

5^e prioriteit: investeringen voor aanpassing of uitbreiding van voorzieningen.

6^e prioriteit: investeringen met significant economisch belang.

Na afloop van de commissie vergadering van 30 januari is er na afloop nog gesproken met de PvdA fractie (Dhr Overbosch) In dit gesprek is een nadere toelichting gegeven over het investeringsplafond met daarbij de uitnodiging om een afspraak te maken met de afdeling FFJ. Tot op heden heeft de PvdA nog geen gebruik van gemaakt.

100095 07-11-2013 Motie PvdA VVD ONS over begroting meerjarig sluitend krijgen

De strekking van de motie luidt: Verzoekt het college:

1. Concrete bezuinigingsscenario's (zie toelichting) uit te werken aan de hand van de analyse (zie toelichting) van de rekenkamercommissie waaruit blijkt dat Voorschoten meer uitgeeft dan waarin de gemeentefondsnorm voorziet;
2. Deze scenario's zo spoedig mogelijk aan de raad aan te bieden en er daarbij zorg voor te dragen dat ze in ieder geval deel uitmaken van het overdrachtdossier dat het huidige college zal voorbereiden voor het nieuwe college dat na de raadsverkiezingen in 2014 geformeerd wordt. Door opname van de analyse en bezuinigingsscenario's in het overdrachtdossier moet het nieuwe gemeentebestuur de mogelijkheid worden geboden om de nodige bezuinigingen verantwoord te verwerken in de begroting voor 2015. En spreekt daarbij uit dat:
3. Het niet de bedoeling van de raad is louter op landelijke financiële normen te sturen, maar dat de normen van het gemeentefonds wel een goed kader bieden om kritisch stil te staan bij in het verleden gemaakte keuzes en werkwijzen.

Stand van zaken toezegging:

De benchmark is uitgevoerd, echter de resultaten zijn niet opgenomen in het overdrachtdossier. Een eerste analyse van de verschillen heeft geen significante resultaten opgeleverd.

De afwijkingen op functie niveau spitsen zich toe op de volgende functies

006 – Rekenkamerfunctie:

Doordat de gemeente Voorschoten de administratie voert van de rekenkamer van 4 gemeenten wijken de bedragen af van de benchmark gemiddelden

423 – Onderwijshuisvesting:

Door de nieuwbouw van diverse basisscholen is het bedrag wat Voorschoten uitgeeft ten opzichte van de benchmark hoger. Dit hogere bedrag wordt veroorzaakt door kapitaallasten welke op korte termijn niet beïnvloedbaar zijn.

530- Sport:

Grootste posten hier bedragen, kapitaalslasten, reserveringen en overige inkomensoverdrachten. Deze posten worden veroorzaakt door onder andere het hebben van een zwembad waar een exploitatiebijdrage voor nodig is en de kapitaalslasten en reserveringen worden veroorzaakt door de diverse accommodaties zoals zwembad en sporthallen maar ook door nieuw hockeyveld

Op korte termijn biedt de benchmark geen aanknopingspunten voor inhoudelijke discussie over mogelijke bezuinigingsmogelijkheden.

Hans van der Does

Van: GriffieVS
Verzonden: donderdag 24 april 2014 13:00
Aan: Hans van der Does
Onderwerp: FW: lijst van toezeggingen VS tbv B&B 24-4-2014

Van: Conny van Tilburg
Verzonden: donderdag 24 april 2014 11:22
Aan: GriffieVS
Onderwerp: FW: lijst van toezeggingen VS tbv B&B 24-4-2014

Hans,

Hierbij de reactie van RO en OGB op de lijst van toezeggingen tbv cie B&B,

Groet,
Conny

Reactie op je vraag 22-4-2014 cie. B&B 24-4-2014 VS afdeling RO (22-4-2014)

Toez. 100284	Fin. Afsluiting grex. Krimwijk II	Afgedaan door griffie 14-4-14. Wethouder in vergadering afgeraden B&B 30-1-14.
Vraag 100235	Schr. Vragen GL ontwerp inpassingsplan Rijnlandroute	Zal voor 5-5-2014 beantwoord zijn. Planning B&W 29-4-14

OGB: Bij vragen uit de raad nr. 100234 Schriftelijke vragen over inbraken Swagerman kan ik melden dat de antwoorden vorige week door Post en Archief naar de griffie zijn gestuurd